

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2542

ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน
EMERGENCY LIGHTING

โดย
นายนิยม ไชยคำวัง
นายประสิทธิ์ นุ่นชูคินทร์
นายอัปคุลฮาดี กาเจ
นายเอกชัย สักคารูจานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.อนุวัฒน์ จางวานิชเลิศ

เลขหม.....
เลขทะเบียน..... 37005
วัน, เดือน, ปี..... 30 ต.ค. 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโทปีการศึกษา 2542

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน

ผู้จัดทำ

-
1. นายนิยม ไชยคำวัง
  2. นายประสิทธิ์ นุ่นชูคันธ์
  3. นายอับดุลฮาดี กาเจ
  4. นายเอกชัย ศักคารุจามนท์

oys/sonal .....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อ.อนุวัฒน์ จางวนิชเลิศ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน

นายนิยม ไชยคำวัง
 นายประสิทธิ์ นุ่นชูคันท์
 นายอับดุลฮาดี กาเจ
 นายเอกชัย สักการุจานนท์
 อ.อนุวัฒน์ จางวนิชเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษา
 ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

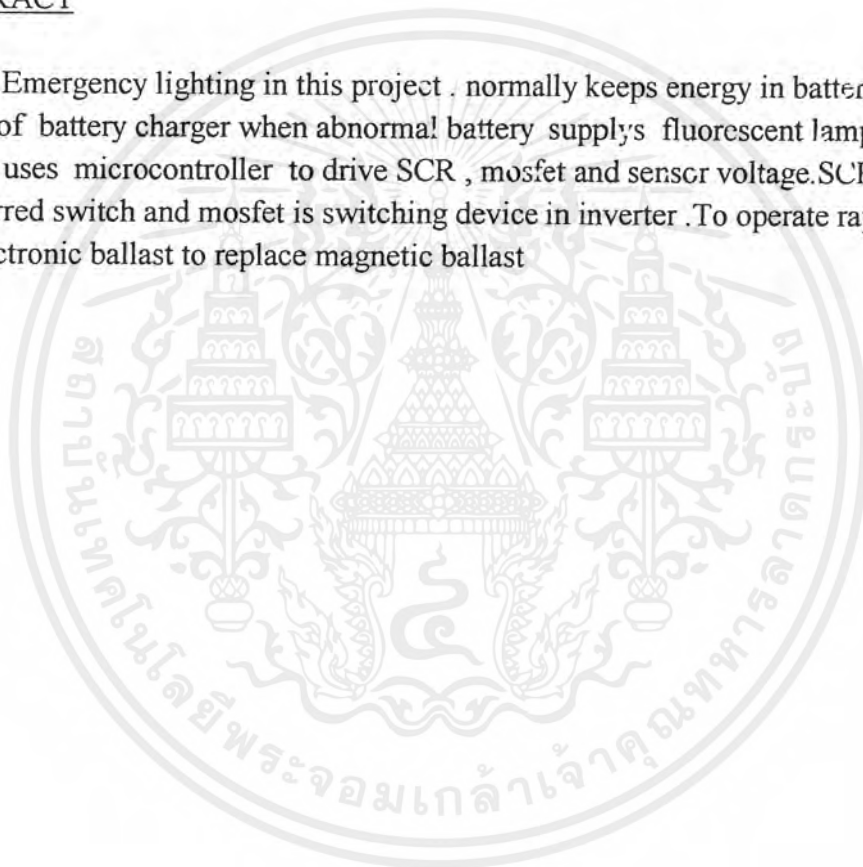
ระบบแสงสว่างฉุกเฉินในโครงการนี้ สภาวะปกติจะเก็บพลังงานไฟฟ้าไว้ในแบตเตอรี่ โดยผ่านเครื่องอัดประจุไฟฟ้า (Battery Charger) และนำมาจ่ายโหลดเมื่อเกิดไฟฟ้ามดับ โครงการได้มีการนำไมโครคอนโทรลเลอร์ (Micro controller) มาประยุกต์ใช้และเพื่อให้โหลดสามารถจุดติดได้อย่างรวดเร็ว จึงมีการนำแบตเตอรี่ลิเธียมมาใช้ร่วมในระบบ แบตเตอรี่ลิเธียมช่วยให้อินเวอร์เตอร์สามารถจ่ายโหลดได้นานขึ้นเพราะมีการสูญเสียน้อยกว่าแบตเตอรี่แกนเหล็ก โครงการได้นำไมโครคอนโทรลเลอร์มาเป็นตัวตรวจจับสัญญาณไฟฟ้าและป้อนสัญญาณทริกให้กับอินเวอร์เตอร์ (inverter) และสแตติกสวิตช์ (static switch) ที่ใช้เปลี่ยนตำแหน่งการรับแรงดันไฟฟ้าจากการไฟฟ้ามาเป็นแรงดันจากอินเวอร์เตอร์ โดยในโครงการนี้จะใช้ SCR เพื่อให้ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินทำงานอย่างรวดเร็วและมีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น

EMERGENCY LIGHTING

Niyom Chaikumvung
Prasith Noonchukan
Abdulahdee Kajay
Akachai Sakdarujanon
Anuwat Jangwanitler Advisor
1999

ABSTRACT

Emergency lighting in this project . normally keeps energy in battery by means of battery charger when abnormal battery supplys fluorescent lamp .This project uses microcontroller to drive SCR , mosfet and senscr voltage.SCR is transferred switch and mosfet is switching device in inverter .To operate rapidly, we use electronic ballast to replace magnetic ballast

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
ABSTRACT	II
สารบัญ	III
สารบัญรูป	V
สารบัญตาราง	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	2
2.1 ทฤษฎีแหล่งจ่ายไฟต่อเนื่อง	2
2.1.1 ระบบ UPS แบบฟอร์เวิร์ด ทรานสเฟอร์	2
2.1.2 ระบบ UPS แบบต่อเนื่อง	3
2.2 แบตเตอรี่	4
2.2.1 แบตเตอรี่แบบเซลล์ตะกั่ว-กรด	4
2.3 การประจุแบตเตอรี่	5
2.4 ไมโครคอนโทรลเลอร์ 8051	7
2.4.1 โครงสร้างการทำงานของ 8051	9
2.4.2 การจัดหน่วยความจำของ 8051	11
2.4.3 สถาปัตยกรรมของ 8051	13
2.4.4 การทำงานของ 8051	23
2.5 อินเวอร์เตอร์	26
2.6 บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	28
2.6.1 หน้าที่ของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	28
2.6.2 ข้อดีของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	29
2.6.3 สิ่งที่ต้องพิจารณาในการออกแบบ	29
2.6.4 ส่วนประกอบที่สำคัญของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	32
2.6.5 การเลือกใช้ไดโอดในวงจรเรียงกระแสแบบบริดจ์	32
2.6.6 การเลือกใช้ตัวเก็บประจุ	33
2.6.7 DC to AC converter	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.8 วงจรรีโซแนนซ์	35
2.6.9 วงจรเพิ่มเพาเวอร์แฟกเตอร์	36
บทที่ 3 การดำเนินงาน	37
3.1 การทำงานของระบบแสงสว่างฉุกเฉิน	37
3.2 ส่วนประกอบและการทำงานของส่วนต่าง	38
3.2.1 แบตเตอรี่ชาร์จเจอร์	38
3.2.2 อินเวอร์เตอร์	40
3.2.3 สวิตช์ทรานสเฟอร์	42
3.2.4 หม้อแปลงความถี่สูง	44
3.2.5 ไมโครคอนโทรลเลอร์	48
บทที่ 4 ผลการทดลอง	54
4.1 ผลการทดลองของเครื่องชาร์จแบตเตอรี่	54
4.2 ผลการทดลองของอินเวอร์เตอร์	56
4.3 ผลการทดลองของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	64
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	68
5.1 หลักการ โดยรวม	68
5.2 สรุปผลของโครงการ	68
5.2.1 แบตเตอรี่ชาร์จเจอร์	68
5.2.2 อินเวอร์เตอร์	68
5.2.3 บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	69
5.2.4 ประสิทธิภาพรวมทั้งระบบ	69
5.3 แนวทางการปรับปรุงแก้ไข	69
ภาคผนวก	
กิตติกรรมประกาศ	
เอกสารอ้างอิง	

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 สภาวะปกติ	2
รูปที่ 2.2 สภาวะผิดปกติ	3
รูปที่ 2.3 บล็อกไดอะแกรมของ UPS ระบบต่อเนื่อง	4
รูปที่ 2.4 แสดงการประจุแบตเตอรี่แบบตะกั่ว-กรด โดยการใช้แหล่งจ่ายไฟที่มีแรงดันคงที่ ขนาด 1.1-1.25 เท่าของแรงดันปกติของแบตเตอรี่	5
รูปที่ 2.5 วงจรสมมูลย์ของวงจรประจุแบตเตอรี่ในรูปที่ 2.4	6
รูปที่ 2.6 ไดอะแกรมโครงสร้างของ 8051	9
รูปที่ 2.7 ภาพเสมือนของหน่วยความจำ	10
รูปที่ 2.8 แผนภูมิหน่วยความจำของ 8051	12
รูปที่ 2.9 สถาปัตยกรรมภายในของ 8051	13
รูปที่ 2.10 ไดอะแกรมของขา แบบ DIP	14
รูปที่ 2.11 โครงสร้างของพอร์ต 0	15
รูปที่ 2.12 โครงสร้างของพอร์ต 1	17
รูปที่ 2.13 โครงสร้างของพอร์ต 2	18
รูปที่ 2.14 โครงสร้างของพอร์ต 3	19
รูปที่ 2.15 ค่าของรีจิสเตอร์เมื่อรีเซ็ต 8051	20
รูปที่ 2.16 วงจรออสซิลเลเตอร์ภายใน 8051	22
รูปที่ 2.17 8051 ที่ทำงานโดยสัญญาณนาฬิกาจากภายนอก	22
รูปที่ 2.18 ลำดับสถานะการทำงานใน 8051	24
รูปที่ 2.19 แผนภาพกรอบวงจร DC to AC Converter	26
รูปที่ 2.20 วงจรอินเวอร์เตอร์แบบบริดจ์	27
รูปที่ 2.21 วงจรเพิ่มเพาเวอร์เฟคเตอร์	36
รูปที่ 3.1 แสดงระบบการทำงานของระบบแสงสว่างฉุกเฉิน	37
รูปที่ 3.2 วงจรแบตเตอรี่ชาร์จเจอร์	38
รูปที่ 3.3 วงจรอินเวอร์เตอร์	40
รูปที่ 3.4 (a) สัญญาณขับอินเวอร์เตอร์	41
(b) สัญญาณเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.5 วงจรขับมอสเฟต	42
รูปที่ 3.6 แสดงลักษณะการต่อสวิตช์ทรานซิสเตอร์	42
รูปที่ 3.7 วงจรตรวจจับสัญญาณจากการไฟฟ้า	43
รูปที่ 3.8 วงจรขับ SCR	43
รูปที่ 3.9 แสดงการเหนี่ยวนำของหม้อแปลง	44
รูปที่ 3.10 แหล่งจ่ายของไมโครคอนโทรลเลอร์	48
รูปที่ 3.11 แหล่งจ่ายของไมโครคอนโทรลเลอร์	49
รูปที่ 3.12 แผนผังการออกแบบโปรแกรมของไมโครคอนโทรลเลอร์	50
รูปที่ 4.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและแรงดันอัดประจุแบตเตอรี่	55
รูปที่ 4.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและกระแสอัดประจุแบตเตอรี่	55
รูปที่ 4.3 เดทไทม์ของสัญญาณทริก	56
รูปที่ 4.4 สัญญาณแรงดันเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์ขณะไม่มีโหลด	57
รูปที่ 4.5 สัญญาณแรงดันค่านทุตยภูมิของหม้อแปลงสแต็ปขณะไม่มีโหลด	57
รูปที่ 4.6 สัญญาณแรงดันค่านทุตยภูมิของหม้อแปลงสแต็ปขณะมีโหลด	58
รูปที่ 4.7 บล็อกไดอะแกรมการต่ออุปกรณ์เพื่อหาประสิทธิภาพของระบบ	58
รูปที่ 4.8 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแสงและเวลา	63
รูปที่ 4.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแสงและแรงดันต่อเวลา	63
รูปที่ 4.10 กระแสอินพุทของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	64
รูปที่ 4.11 แรงดันและกระแสอินพุทของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	65
รูปที่ 4.12 กระแสของบัลลาสต์เมื่อใช้อินเวอร์เตอร์	65
รูปที่ 4.13 สัญญาณแรงดันไฟฟ้าเมื่อเปลี่ยนจากการไฟฟ้ามาใช้แรงดันจากอินเวอร์เตอร์	66
รูปที่ 4.14 สัญญาณแรงดันไฟฟ้าจากอินเวอร์เตอร์เมื่อเปลี่ยนมาใช้แรงดันจากการไฟฟ้า	67
รูปที่ 5.1 อินเวอร์เตอร์เมื่อสมบูรณ์	70
รูปที่ 5.2 ระบบแสงสว่างฉุกเฉินเมื่อสมบูรณ์	70

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 โครงสร้างและชุดคำสั่งของไมโครคอนโทรลเลอร์แบบชิพเดี่ยว 8051	7
ตารางที่ 3.1 แกนเฟอร์ไรต์ของบริษัทต่าง ๆ	46
ตารางที่ 3.2 แสดงแผ่นข้อมูลของสายที่ใช้พันหม้อแปลง	47
ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองของเครื่องชาร์จแบตเตอรี่	54
ตารางที่ 4.2 ผลการทดลองชุดระบบแสงสว่างฉุกเฉิน	60
ตารางที่ 4.3 แสดงความเข้มแสงเมื่อใช้แรงดันไฟฟ้าจากอินเวอร์เตอร์	61
ตารางที่ 4.4 แสดงความเข้มแสงเมื่อใช้แรงดันไฟฟ้าจากการไฟฟ้า	62
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์กับบัลลาสต์แกนเหล็ก	64

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบัน แม้ระบบไฟฟ้าจะมีเสถียรภาพมากกว่าในอดีต แต่บางครั้งก็ยังคงเกิดปัญหาขึ้นมาจากการดับของไฟฟ้าที่มีสาเหตุมาจากระบบส่งจ่ายขัดข้อง ในสถานที่บางแห่งนั้นต้องการแสงสว่างใช้ตลอดเวลาเพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินอย่างเช่น ตรงทางขึ้นบันไดหรือ ว่าในห้างสรรพสินค้า ดังนั้นจึงได้มีการคิดระบบแสงสว่างฉุกเฉินขึ้นมา โดยในสภาวะปกติจะเก็บพลังงานไฟฟ้าไว้ในแบตเตอรี่ โดยผ่านเครื่องอัดประจุไฟฟ้า (Battery Charger) และนำมาจ่ายหลอดเมื่อไฟฟ้ามดับ ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินที่คั้งนี้ต้องสามารถตอบสนองได้ทันทีเมื่อเกิดไฟฟ้ามดับ ดังนั้นในโครงการนี้จึงได้มีการนำไมโครคอนโทรลเลอร์ (Micro controller) มาประยุกต์ใช้ด้วยและเพื่อให้หลอดสามารถจุดติดได้อย่างรวดเร็ว จึงมีการนำแบตเตอรี่ลิเธียมมาใช้ร่วมในระบบ นอกจากนี้แบตเตอรี่ลิเธียมยังช่วยให้อินเวอร์เตอร์สามารถจ่ายโหลดได้นานขึ้นเพราะมีการสูญเสียน้อยกว่าแบตเตอรี่แกนเหล็ก จากที่กล่าวมาโครงการนี้จึงได้นำไมโครคอนโทรลเลอร์มาเป็นตัวตรวจจับสัญญาณไฟฟ้าและป้อนสัญญาณทริกให้กับอินเวอร์เตอร์ (inverter) และสแตติกสวิตช์ (static switch) ที่ใช้เปลี่ยนตำแหน่งการรับแรงดันไฟฟ้าจากการไฟฟ้ามมาเป็นแรงดันจากอินเวอร์เตอร์ โดยในโครงการนี้จะใช้ SCR เพื่อให้ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินทำงานอย่างรวดเร็วและมีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น

โครงการนี้จะประกอบไปด้วยชุดอัดประจุแบตเตอรี่ 1 ชุด อินเวอร์เตอร์ 1 ชุดและแบตเตอรี่ลิเธียมอีก 4 ชุดและการทำงานของระบบทั้งหมดจะทำงานโดยการเขียนโปรแกรมผ่านไมโครคอนโทรลเลอร์ 8051

บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีแหล่งจ่ายไฟต่อเนื่อง

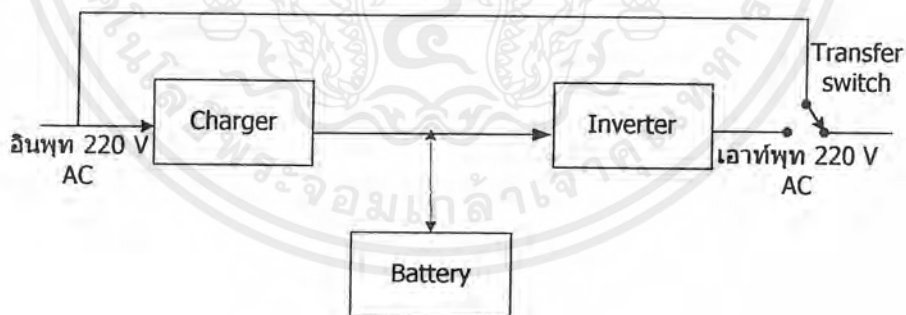
แหล่งจ่ายไฟต่อเนื่อง UPS (Uninterruptible Power Supply) เป็นระบบที่สามารถจ่ายไฟกระแสสลับ (AC) 220 โวลต์ ออกไปใช้งานกับอุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าสัปดาห์ทางด้านอินพุตจะมีค่ามากหรือน้อยกว่าปกติ หรือไฟฟ้าที่จ่ายเข้าระบบเกิดดับ UPS จะทำงานทันทีโดยอัตโนมัติโดยที่ไม่มีผลกระทบต่ออุปกรณ์ไฟฟ้า

UPS ที่ใช้งานโดยทั่วไป มี 2 ระบบด้วยกันคือ

-ระบบ UPS แบบฟอร์เวิร์ด ทรานสเฟอร์ (Forward Transfer UPS System) หรือระบบออฟไลน์ (Off line System)

-ระบบ UPS แบบต่อเนื่อง (Continuous UPS System) หรือระบบออนไลน์ (On line System)

2.1.1 ระบบ UPS แบบฟอร์เวิร์ด ทรานสเฟอร์ หรือระบบออฟไลน์

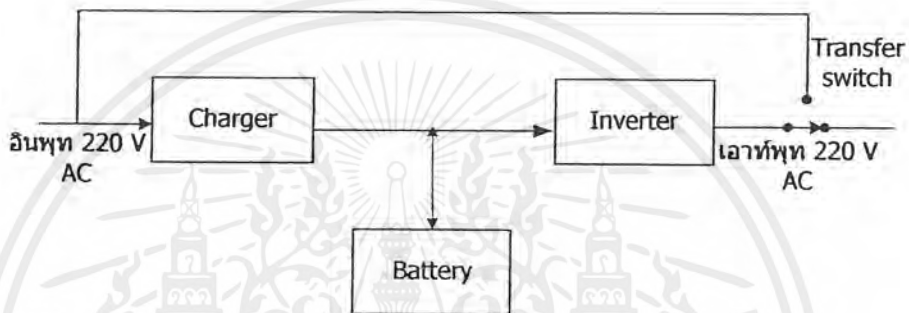
รูปที่ 2.1 สภาวะปกติ

หลักการทำงานของระบบออฟไลน์ (Off line) คือ

-ในสภาวะปกติ หมายถึง ไฟ AC 220 โวลต์ จากอินพุตปกติ (ไม่มีไฟตกหรือไฟเกิน) ไฟฟ้ากระแสสลับจากอินพุต ถูกส่งผ่านทรานสเฟอร์สวิทช์ (Transfer Switch) ไปใช้งานยังโหลดโดยตรง และแรงดันกระแสสลับส่วนหนึ่งจะส่งไปภาคชาร์จเจอร์ (Charger) เพื่อชาร์จแบตเตอรี่ตลอดเวลา ดังรูปที่ 2.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ในสถานะที่ไฟ 220 โวลต์กระแสสลับผิดปกติเช่น ไฟตก ไฟดับ ไฟเกิน ทรานสเฟอ์
สวิตช์ จะสับมาทางเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์ อินเวอร์เตอร์จะจ่ายแรงดัน 220 โวลต์ทันที ทำ
ให้อาท์พุทมีไฟออกต่อเนื่องตลอดเวลา ดังรูปที่ 2.2

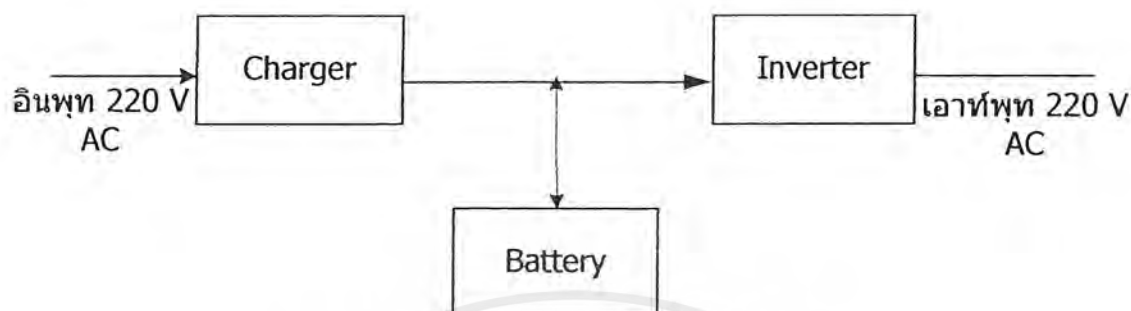

รูปที่ 2.2 สถานะผิดปกติ

2.1.2 ระบบ UPS แบบต่อเนื่อง หรือระบบออนไลน์

ระบบนี้โดยทั่วไปเรียกว่าออนไลน์ การทำงานในขณะแรงดันปกติ ไฟฟ้าที่เข้ามาจะผ่าน
ส่วน เรกติไฟเออร์(rectifier)/ชาร์จเจอร์ เพื่อแปลงไฟกระแสสลับให้เป็นไฟกระแสตรงเข้า
ชาร์จเจอร์กับแบตเตอรี่ และไฟกระแสตรงอีกส่วนหนึ่งจะผ่านอินเวอร์เตอร์ เพื่อแปลงไฟฟ้า
กระแสตรงให้เป็นไฟกระแสสลับจ่ายให้กับโหลดตลอดเวลา

การทำงานเมื่อแรงดันไฟฟ้าตกหรือดับ จะทำให้แรงดันไฟกระแสตรงตกต่ำลง แรงดันไฟ
กระแสตรงจากแบตเตอรี่ จะจ่ายไฟออกมาให้อินเวอร์เตอร์เพื่อแปลงเป็นไฟกระแสสลับจ่ายให้
กับโหลดอย่างต่อเนื่องแทน

รูปที่ 2.3 บล็อกไดอะแกรมของ UPS ระบบต่อเนื่อง

2.2 แบตเตอรี่

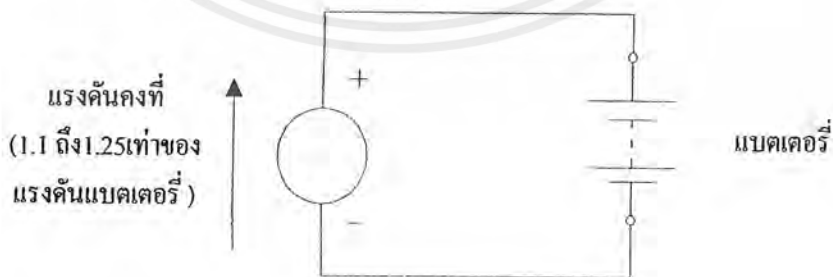
2.2.1 แบตเตอรี่แบบเซลล์แบบตะกั่วกรด

เซลล์แบบตะกั่วกรดซึ่งใช้กันทั่วไปในรถยนต์ประกอบด้วยแผ่นคาโทดและแผ่นแอนโนดวางสลับกันจุ่มในอิเล็กโทรไลต์ (electrolyte) ที่ทำจากสารละลายกำมะถัน แผ่นเพลทที่วางสลับกันเพื่อจะได้มีพื้นที่ผิวสัมผัสอิเล็กโทรไลต์ได้มากในขณะที่ปริมาตรน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การที่พื้นที่สัมผัสระหว่างแผ่นอิเล็กโทรด (electrode) และอิเล็กโทรไลต์มากเท่าไรรูปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นมากเท่านั้น นอกจากนี้ค่าความต้านทานภายในเซลล์จะมีค่าน้อยลงด้วย ดังนั้นการค้นคว้าจึงมุ่งเน้นเพิ่มพื้นที่ผิวสัมผัสวิธีที่นิยมใช้คือใช้เพลทบางๆ ขึ้นด้วยฉนวนแบบมีรูพรุน อิเล็กโทรดที่เป็นแอนโนดจะสร้างขึ้นมาจากตะกั่วบริสุทธิ์ ในขณะที่ขั้วคาโทดจะสร้างมาจากส่วนผสมของตะกั่วและตะกั่วเปอร์ออกไซด์ ในขณะที่เซลล์คายประจุให้กระแสไฟฟ้าออกมานั้น อะตอมของตะกั่วจากแผ่นแอนโนดจะแตกตัวเป็นไอออน (ion) ที่มีประจุบวกเข้าไปอยู่ในอิเล็กโทรไลต์และทิ้งอิเล็กตรอนให้ไหลเข้าสู่วงจรที่นำมาต่อภายนอก ที่คาโทดตะกั่วเปอร์ออกไซด์จะแตกตัวเป็นไอออนของตะกั่วซึ่งมีประจุบวกและลบ ไอออนของตะกั่วที่มีประจุบวกสูงจะดึงเอาอิเล็กตรอนจากวงจรที่ต่ออยู่ภายนอกเพื่อรวมตัวกันเป็นไอออนของตะกั่วที่มีประจุบวกซึ่งเป็นชนิดเดียวกับที่แอนโนดทำ ให้เกิดกระแสไหลจากวงจรคาโทดไหลผ่านไปยังวงจรภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

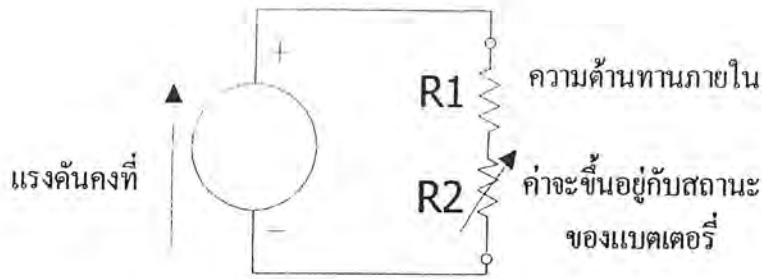
2.3 การประจุแบตเตอรี่ (Battery charging)

การประจุเซลล์แบบตะกั่ว - กรด นั้นสามารถทำได้ง่าย ๆ โดยการป้อนกระแสกลับทางเข้าไปในแบตเตอรี่เพื่อบังคับให้ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นเกิดจากทางขวามือ ไปทางซ้ายมือ ซึ่งจะเปลี่ยนจากตะกั่วซัลเฟตให้กลับเป็นตะกั่วและกรดกำมะถันตามเดิม แหล่งจ่ายไฟภายนอกนี้แรงดันจะอยู่ในช่วง 1.1 ถึง 1.25 เท่าของแรงดันของเซลล์โดยปกติ ดังนั้นเซลล์แบบนี้ปกติเซลล์เดียวจะมีแรงดัน 2 โวลต์ สามารถที่จะประจุเข้าไปด้วยแรงดันระหว่าง 2.2 ถึง 2.5 โวลต์ ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดคือแบตเตอรี่ในรถยนต์ (ซึ่งแรงดันปกติจะเท่ากับ 12 โวลต์เนื่องจากประกอบด้วย 6 เซลล์อนุกรมรวมกัน) จะถูกประจุด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหรือไดนาโมและผ่านชุดรักษาแรงดันให้เป็นแรงดันไฟตรงที่มีระดับคงที่ที่ 14 โวลต์กระแสที่ป้อนเข้าไปเมื่อประจุไฟใหม่นั้นขึ้นอยู่กับแรงดันที่ป้อนเข้าไป นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับสถานะของเซลล์ว่ามีการคายประจุหมดเต็มที่หรือไม่ ถ้าแรงดันที่ป้อนเข้าประจุไฟมีค่าสูงและเซลล์คายประจุออกหมดเต็มที่แล้ว จะทำให้กระแสที่ไหลเข้าประจุเซลล์จะมีค่ามากตามไปด้วย หรือถ้าเซลล์ถูกใช้เป็นวงจรรอบ (Cycle) คือจากสถานะประจุเต็มไปสู่สถานะหมดประจุเต็มที่แล้วจึงค่อยประจุใหม่อีกครั้ง จะใช้กระแสในการประจุมากตามไปด้วย แต่ถ้าเซลล์ถูกใช้งานพร้อมกับประจุไฟเข้าตลอดเวลาเช่นในแบตเตอรี่รถยนต์แล้ว กระแสที่ใช้ในการประจูก็น่าจะมีค่าต่ำ

รูปที่ 2.4 แสดงการประจุแบตเตอรี่แบบตะกั่ว-กรดโดยใช้แหล่งจ่ายไฟที่มีแรงดันคงที่ขนาด 1.1 ถึง 1.25 เท่า ของแรงดันปกติของแบตเตอรี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.5 วงจรสมมูลย์ของวงจรประจุแบตเตอรี่ในรูปที่ 2.4

วงจรที่ใช้ในการประจุแบตเตอรี่แบบตะกั่ว - กรดนี้ แสดงในรูปที่ 2.4 ซึ่งแสดงให้เห็นแหล่งจ่ายไฟที่มีแรงดันคงที่ต่ออยู่กับแบตเตอรี่ วงจรสมมูลย์ของรูปที่ 2.4 แสดงให้เห็นในรูปที่ 2.5 ซึ่งจะเห็นว่าแบตเตอรี่ถูกพิจารณาว่าประกอบด้วยตัวต้านทาน 2 ตัวโดยตัวต้านทาน R_1 จะเป็นค่าความต้านทานภายในของตัวแบตเตอรี่เองจะมีอยู่ในแบตเตอรี่เสมอไม่ว่าแบตเตอรี่นั้นกำลังประจุหรือคายประจุอยู่ ส่วนตัวต้านทาน R_2 นั้นจะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปโดยขึ้นอยู่กับสถานะการหมดประจุของแบตเตอรี่ เมื่อแบตเตอรี่คายประจุหมดเต็มที่ ค่าความต้านทานตัวนี้จะมีค่าต่ำ ดังนั้นกระแสที่ใช้ประจุจึงมีค่าสูงอย่างไรก็ตามเมื่อแบตเตอรี่ประจุจนใกล้จะเต็มหรือเต็มที่แล้ว ค่าความต้านทาน R_2 นี้จะมีค่าสูงขึ้น ทำให้กระแสที่ใช้ในการประจุมีค่าลดลงเราสามารถที่จะตรวจสอบสถานะการประจุของแบตเตอรี่ได้โดยการสังเกตค่ากระแสที่ใช้ในการประจุ ซึ่งจะใช้ได้ก็ต่อเมื่อแรงดันที่ใช้ในการประจุมีค่าคงที่ (โดยการใช้แหล่งจ่ายที่รักษาระดับแรงดันออกให้คงที่) แบตเตอรี่รถยนต์โดยทั่วไป ตัวอັคประจุให้แก่แบตเตอรี่จะจ่ายแรงดันออกมาไม่คงที่ ดังนั้นจึงไม่สามารถใช้วิธีการดูกระแสในการบอกสถานะการประจุของแบตเตอรี่ได้อย่างถูกต้อง เราสามารถใช้วิธีประจุอย่างรวดเร็วแก่แบตเตอรี่ชนิดนี้ได้ โดยใช้แรงดันคงที่ขนาด 1.25 เท่าของแรงดันปกติของแบตเตอรี่ โดยคอยสังเกตระดับกระแสที่ประจุไว้ และการประจุจะสิ้นสุดเมื่อระดับกระแสที่ประจุตกลงมาถึงค่ากระแสสุดท้ายในการประจุ ซึ่งจะบ่งบอกโดยผู้ผลิตแบตเตอรี่ชนิดนั้น ภายใต้เงื่อนไขการประจุจะเต็ม (จากตอนที่แบตเตอรี่หมดประจุเต็มที่จนถึงประจุเต็มโดยสมบูรณ์) ภายในเวลา 5 ชั่วโมง ถ้าเราไม่สามารถรักษาระดับแรงดันในการประจุให้คงที่ได้อยู่ได้ ก็ไม่ควรจะใช้วิธีประจุอย่างรวดเร็วทั้งนี้เนื่องจากจะทำความเสียหายแก่เซลล์จนไม่สามารถแก้ไขได้ ในกรณีนี้จึงควรใช้แรงดันประจุน้อยลงเป็นประมาณ 1.1 ถึง 1.2 เท่าของแรงดันปกติของแบตเตอรี่จึงจะดีที่สุด โดยใช้เวลาในการประจุประมาณ 20 ชั่วโมงขึ้นไป

2.4 ไมโครคอนโทรลเลอร์แบบชิพเดี่ยวตระกูล 51

ไมโครคอนโทรลเลอร์แบบชิพเดี่ยว (Single chip Micro controller) คือไมโครคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก โดยบรรจุอยู่ในแผงวงจรรวม (Integrated Circuit) เพียงชิพเดียวเหมาะสำหรับงานควบคุมแบบอื่น ๆ แบบอัตโนมัติ เพราะผู้ใช้สามารถเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานได้ตามต้องการไมโครคอนโทรลเลอร์แบบชิพเดี่ยวตระกูล 51 หรือ MCS 51 อันได้แก่ เบอร์ 8051 และ 8052 ซึ่งมีโครงสร้างและชุดคำสั่งแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างและชุดคำสั่งของไมโครคอนโทรลเลอร์แบบชิพเดี่ยว 8051

Device	ROMless Vertion	EPROM Vertion	ROM BYTE S	RAM Bytes	8bit I/O PORT	16bit time cou	Programmable Counter Array	UART	Serial Expen tion Port SEP	Global Serial Cham mal GSC	DMA Cham mal	A/D Cham mal	ISV	power dow
8051	8031	-	4K	128	4	2	/	/					6/5	
8051A H	8031A H	8751H 8751B H	4K	128	4	2	/	/					6/5	
8052 AH	8032A H	8752B H	8K	256	4	3	/	/					8/6	
8052 BH	80C31 H	87C51	4K	128	4	2	/	/					6/5	/
80C52	80C32	-	8K	256	4	3	/	/					8/6	/
83C51 A	80C51 A	87C51 A	8K	256	4	3	/	/					14/7	/
83C51 B	80C51 B	87C51 B	16K	256	4	3	/	/					14/7	/
83C15 2JA	80C15 2JA	-	3K	256	5	2	/	/			2		19/11	/
-	80C15 2JB	-	-	256	7	2	/	/			2		19/11	/
83C15 3JC	80C15 2JC	-	8K	256	5	2	/	/			2		19/11	/
-	80C15 2JD	-	-	256	7	2	/	/			2		19/11	/
83C45 2	80452	87C15 2P	8K	256	5	2	/	/					19/11	/

จากตารางที่ 2.1 แต่ละคอลัมน์จะบอกคุณสมบัติหรือ โครงสร้างของไมโครคอนโทรลเลอร์

แต่ละเบอร์ในตระกูล MCS 51 เช่นมี ROM หรือ RAM ภายในเท่าไรถ้าเป็นรุ่นที่ไม่มี ROM ภายนอกสารนเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในจะเป็นเบอร์อะไรหรือถ้าเป็นรุ่นที่มีหน่วยความจำแบบ EPROM จะเป็นเบอร์อะไร เช่น ในบรรทัดแรกจะบอกว่า 8051 มี ROM ขนาด 4 กิโลไบต์แต่ถ้าเป็นเบอร์ 8031 จะไม่มี ROM ขนาด 4 กิโลไบต์ที่อยู่ภายในนอกจากนี้ในตารางยังจะบอกว่าไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์นั้นมีพอร์ตสำหรับอ่านเขียนข้อมูลขนาด 8 บิตอยู่ที่ชุด 8 บิต I/O พอร์ต, มี ไทมเมอร์/เคาน์เตอร์ ขนาด 16 บิตที่ชุด (16Bit timer/counter) และยังบอกถึงคุณสมบัติอื่น ๆ อีก ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์แต่ละเบอร์ให้เหมาะสมกับการใช้งานที่ดีที่สุด

MCS – 51 ผลิตโดยบริษัท อินเทล มีการทำงานเป็นแบบ 8 บิต หมายความว่ามีส่วนที่เป็นหน้าที่ในการคำนวณ (Arithmetic Logic Unit , ALU) จะทำงานสูงสุดที่ละ 8บิต

MCS- 51 มีข้อดีดังนี้

สามารถนำเอาข้อมูลมา แอน,ออ หรือทำ คอมพิเมนต์ ทั้งแบบที่ละ 1 บิตและแบบที่ละ 8 บิต

สามารถใช้กับหน่วยความจำสำหรับ โปรแกรม(Program memory) ซึ่งเป็นหน่วยความจำที่ใช้สำหรับเก็บชุดคำสั่งที่จะให้ MCS – 51 ทำงานได้สูงสุด 64 กิโลไบต์ (kilobyte) (64 x 1024 ไบต์)ทำให้เขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานได้มาก

สามารถต่อกับหน่วยความจำสำหรับข้อมูลซึ่งเป็นหน่วยความจำสำหรับเก็บข้อมูลในระหว่างการทำงานของ โปรแกรมสูงสุดถึง 64 กิโลไบต์

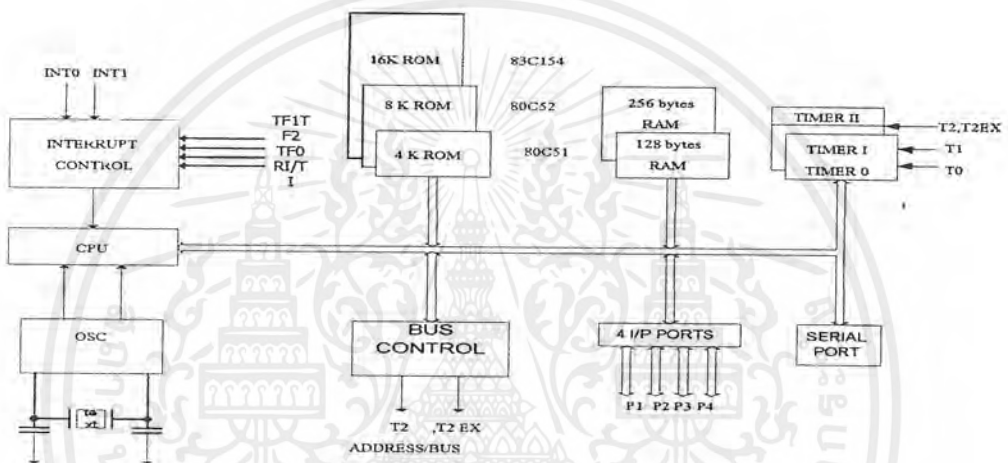
ใน 8051 และ 8751 มีหน่วยความจำสำหรับโปรแกรมจำนวน 4 กิโลไบต์ (ใน 8052 และ 8752 มีหน่วยความจำสำหรับโปรแกรมจำนวน 8 กิโลไบต์) อยู่ภายในวงจรรวมทำให้ไม่ต้องต่อหน่วยความจำที่ใช้สำหรับโปรแกรมอยู่ภายนอก ระบบรวมทั้งหมดจึงมีขนาดเล็กและสัญญาณรบกวนจากภายนอกจะทำให้ MCS – 51 ทำงานผิดพลาดได้ยาก

มีพอร์ตแบบขนาน (Parallel port) สำหรับเก็บข้อมูลในระหว่างการทำงานของ 32 บิตที่ข้อมูลแต่ละบิตเป็นอิสระต่อกัน มีวงจร ไทม์เมอร์ /เคาน์เตอร์ ขนาด 16 บิต 2 ชุด (8052 ชุด) ที่ทำงานในโหมดต่าง ๆ ได้ถึง 4 โหมดมียูนิเวอร์แซลซิงโครนัสรีซีฟเวอร์ทรานสมิตเตอร์ (Universal asynchronous Receiver Transmitter)(UART) สำหรับรับส่งข้อมูลอนุกรม (serial) แบบ ฟูลดูเพลก (Full duplex) ที่สามารถเลือกรูปแบบการรับ-ส่งข้อมูลได้ถึง 4 แบบ

มีแหล่งกำเนิดสัญญาณขอขัดจังหวะการทำงานของโปรแกรม (Interrupt Service Routine) ได้ต่าง ๆ กัน 5 ตำแหน่ง

2.4.1 โครงสร้างการทำงานของ 8051

ภายใน 8051 จะประกอบด้วย เกท ต่าง ๆ เช่น AND ,OR ,NOT ซึ่ง เกท เหล่านี้จะถูกนำมาเอาออกมาออกแบบให้มีหน้าที่การทำงานต่าง ๆ เช่นวงจรถอดรหัสคำสั่ง (Intrusion Decoder), วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกา(Clock Signal Generator) โครงสร้างภายในของ 8051 จะประกอบไปด้วยวงจรร้อยคั้งโคอะแกรมในรูปที่ 2.6

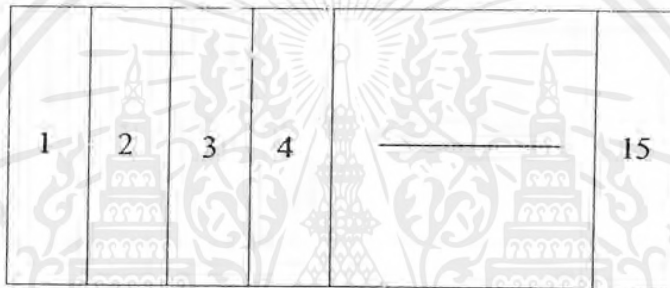
รูปที่ 2.6 โคอะแกรมโครงสร้างของ 8051

โคอะแกรมรูปที่ 2.6 เป็นโครงสร้างใหญ่ ๆ ของ 8051 เนื่องจากลักษณะของ 8051 เป็นคอมพิวเตอร์จึงประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ๆ คือ

ส่วนที่ 1 คือ CPU (CPU (Central Processing Unit)) หรือหน่วยประมวลผลส่วนนี้จะมียังจรรยาที่ทำหน้าที่สร้างสัญญาณควบคุมติดต่อกับอุปกรณ์อื่น ๆ เรียกว่าวงจรรวม (Control Unit) สัญญาณที่สร้างจากวงจรรวมได้แก่สัญญาณสำหรับการติดต่อกับหน่วยความจำ อุปกรณ์ รับข้อมูลเข้าหรือส่งข้อมูลออกจากตัว 8051 ซึ่งส่วนควบคุมการสร้างสัญญาณควบคุมจากส่วน CPU นี้จะทำการสร้างสัญญาณ โดยการถอดรหัสจากคำสั่ง (Instruction) ตามที่มีการกำหนดไว้และสัญญาณที่สร้างขึ้นมาอ้างอิงกับสัญญาณนาฬิกาที่สร้างจากวงจรรอสซิลเลเตอร์เพื่อให้ทุก ๆ ส่วนในวงจรรการทำงานประสานกัน อย่างถูกต้อง

ใน CPU นี้ยังประกอบไปด้วยส่วนย่อยอีกส่วนที่เรียกว่าส่วนประมวลผล ส่วนนี้จะทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลอย่างเช่น การบวก ลบ คูณ หรือหาร ข้อมูลแล้วนำผลลัพธ์ไปเก็บไว้ที่รีจิสเตอร์หรือหน่วยความจำที่ต้องการ

ส่วนที่ 2 คือหน่วยความจำ (Memory) มีไว้สำหรับจดจำข้อมูลถ้าจะเห็นภาพพจน์ของหน่วยความจำได้ก็คือ หน่วยความจำเปรียบเสมือนกล่องเก็บเอกสารจำนวนมากที่นำมาต่อเรียงกันไว้ แต่ละกล่องมีเอกสาร 1 แผ่น ดังรูปที่ 2.7 มีกล่องเอกสารทั้งหมด 15 กล่อง

รูปที่ 2.7 ภาพเสมือนของหน่วยความจำ

ถ้าต้องการเอาเอกสารออกจากกล่องใด หรือเอาเอกสารเก็บไว้ที่กล่องใด จะต้องรู้หมายเลขของกล่องนั้นเสียก่อนซึ่งถ้าเป็นหน่วยความจำแล้วหมายเลขของกล่องก็คือหน่วยความจำหรือแอดเดรส (Address) นั่นเอง การเอาข้อมูล เก็บไว้ที่หน่วยความจำเรียกว่าการเขียนข้อมูล (write) ส่วนการนำข้อมูลออกจากหน่วยความจำเรียกว่าการอ่าน (Read) ข้อมูลซึ่งแต่ละตำแหน่งของหน่วยความจำจะเก็บข้อมูลได้เพียงค่าเดียวเท่านั้นในไมโครโปรเซสเซอร์ทั่วไปรวมทั้ง 8051 นั้นข้อมูลในแต่ละตำแหน่งมีค่าได้เพียง 8 หลักของเลขฐาน 2 ดังนั้นตำแหน่งของหน่วยความจำจะเก็บข้อมูลได้มีค่าระหว่าง 0 ถึง 255 แต่จำนวนตำแหน่งที่เก็บข้อมูล ได้ขึ้นอยู่กับไมโครคอนโทรลเลอร์แต่ละเบอร์การติดต่อกับหน่วยความจำจะมีสัญญาณอยู่ 3 กลุ่ม คือ

1. แอดเดรสหรือค่าตำแหน่งที่ต้องการติดต่อกับหน่วยความจำ ใน 8051 จะติดต่อกับหน่วยความจำประเภท หน่วยความจำโปรแกรม หรือ หน่วยความจำข้อมูล ได้ชนิดละ 65536 ตำแหน่ง ดังนั้นการอ้างอิงแต่ละหน่วยความจำจะต้องใช้เส้นแสดงตำแหน่งในเลขฐาน 2 ทั้งหมด 16 เส้นข้อมูล

2. ที่จะอ่านหรือจะเขียนกับหน่วยความจำตำแหน่งในข้อ 1

3. สัญญาณในหน่วยความจำเพื่อบอกหน่วยความจำว่าต้องการอ่านหรือเขียนข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปยังสื่อออนไลน์ การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญญาณเหล่านี้จะถูกวงจรควบคุมภายใน 8051 สร้างมาจากวงจรถอดรหัสของคำสั่งที่ 8051 อ่านจากหน่วยความจำ หน่วยความจำโปรแกรม เข้ามาใช้งานนั่นเอง ในรูปที่ 2.6 หน่วยความจำได้แก่ 4 กิโลROM และ 128 ไบต์ RAM ซึ่งขนาดของหน่วยความจำนี้มีขนาดต่าง ๆ กันตามเบอร์ของไมโครคอนโทรลเลอร์ส่วนที่ 3 อุปกรณ์อินพุท เอาท์พุท (Input /output Device) เป็นส่วนที่จะใช้ข้อมูลออกหรือเข้าจาก 8051 ทำให้ 8051 ติดต่อกับภายนอกได้ คั้งใน โค้ดแแกรมของรูปที่ 2.6 อุปกรณ์อินพุท เอาท์พุทได้แก่ 4 I/O พอร์ต , ไทม์เมอร์ 0 , ไทม์เมอร์ 1 , ซีเรียลพอร์ต การทำงานของแต่ละส่วนมีดังนี้

1. 4 I/O พอร์ต คำว่าพอร์ตหมายถึงจุดที่ติดต่อกับส่วนที่อยู่ภายนอก 4 I/O พอร์ต ของ 8051 เป็นที่ใช้สำหรับรับส่งข้อมูลซึ่งเป็นสัญญาณดิจิทัลเข้าหรือออกจาก MCS -51 พอร์ตมีทั้งหมด 4 พอร์ต โดยแต่ละพอร์ตจะรับข้อมูลได้ทั้งหมด 8 บิต มีพอร์ต P0 ,P1,P2, P3 บางพอร์ตจะใช้งานมากกว่า 1 อย่างก็ได้ เช่น P0 และ P2 จะใช้สำหรับส่งค่าตำแหน่ง ของหน่วยความจำที่ต้องการติดต่อกับพอร์ต P0 จะใช้ส่งข้อมูลเมื่อติดต่อกับหน่วยความจำด้วยแต่สิ่งเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันแต่ใช้การลำดับความสำคัญ โดยควบคุมจากสัญญาณควบคุมที่ถอดรหัสแต่ละคำสั่งที่ให้คอมพิวเตอร์ทำงานนั่นเอง และสัญญาณทั้งหมดจะอ้างอิงถึงสัญญาณนาฬิกา

2. ไทม์เมอร์ 0 และ ไทม์เมอร์ 1 เป็นวงจรนับที่สามารถกำหนดให้ทำการนับจำนวนไซเคิลของสัญญาณที่ต่อกับภายนอก 8051 หรือจำนวนของไซเคิลของสัญญาณนาฬิกาภายใน 8051 ก็ได้ค่าจากการนับจะถูกอ่านหรือตั้งค่าเริ่มต้นการนับ ได้โดย CPU อ่านไปใช้งานต่อไป 8051 มีพอร์ตการใช้งานหลายแบบ ทำให้สะดวกแก่การใช้งานต่าง ๆ มากมาย การนำพอร์ตเหล่านี้ไปใช้งานได้จะต้องเขียน โปรแกรมควบคุมดังที่กล่าวมา

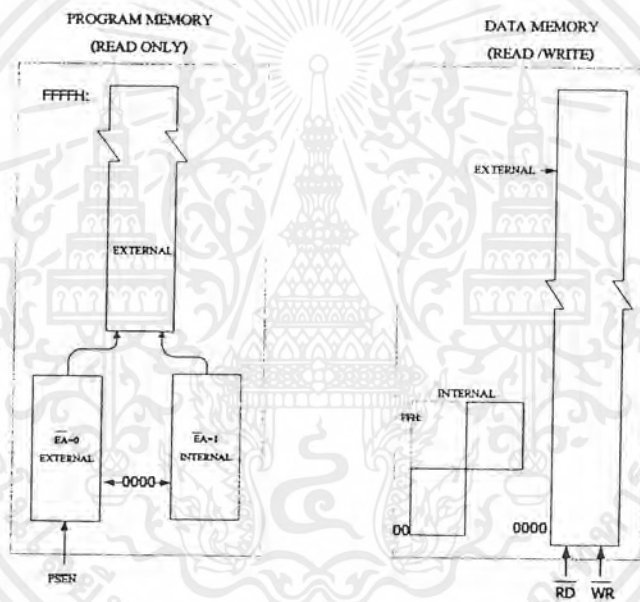
2.4.2 การจัดหน่วยความจำของ 8051

หน่วยความจำของ 8051 แบ่งเป็น 2 แบบตามลักษณะการใช้งานคือ

1. หน่วยความจำโปรแกรม เป็นหน่วยความจำที่ใช้เก็บข้อมูลในรูปของภาษาเครื่อง (Machine Language) ซึ่งต้องการให้ 8051 ทำงานเมื่อ 8051 ทำงานก็จะอ่านข้อมูลที่เก็บในหน่วยความจำประเภทนี้เข้าไปถอดรหัสแล้วสร้างสัญญาณควบคุมส่วนอื่น ๆ ตามต้องการของแต่ละคำสั่งนั้นหน่วยความจำนี้จะเป็นแบบ Read Only Memory (ROM) และผู้ใช้ต้องเขียนข้อมูลในแต่ละตำแหน่งของหน่วยความจำเป็นภาษาเครื่องของ 8051 ผู้ใช้จะไม่สามารถใช้คำสั่งเขียนข้อมูลลงในหน่วยความจำแบบนี้ได้ จำนวนสูงสุดของหน่วยความจำแบบนี้ที่ 8051 จะใช้งานคือ 65536 คำแหน่ง คำตำแหน่ง Address จะเขียนเป็นเลขฐาน 16 ได้ตั้งแต่ 0000H ถึง FFFFH หน่วยความจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

ตำแหน่ง 0000H ถึง 0FFFFH จำนวน 4 กิโลไบต์นั้นผู้ใช้จะเลือกได้ว่าเป็นตำแหน่งของ ROM ที่อยู่ในภายนอก 8051 ถ้าต้องการให้ 8051 ทำงานตามคำสั่งที่เก็บไว้ใน ROM ภายใน 8051 ก็ให้ป้อนสัญญาณสถานะ ลอจิก High (1) เข้าที่ขา $\overline{EA}$ ของ 8051 แต่ถ้าต้องการให้ทำงานในโปรแกรมที่เก็บไว้ใน ROM ที่อยู่นอก 8051 ก็ให้ใช้ ลอจิก Low (0) เข้าที่ขา $\overline{EA}$ ของ 8051 ส่วนหน่วยความจำที่ตำแหน่ง 1FFFFH ถึง FFFFH จะต้องต่ออยู่กับภายนอก 8051 ดังในรูปที่ 2.8 แผนภูมิหน่วยความจำ

รูปที่ 2.8 แผนภูมิหน่วยความจำของ 8051

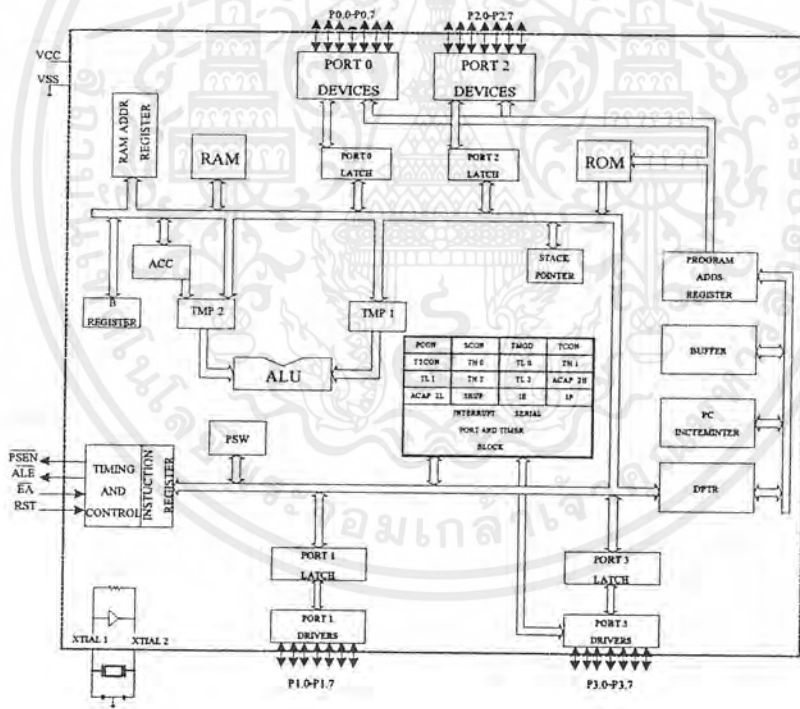
ส่วน เอกเทอร์นอลเมมโมรี่ (External memory) หมายถึงหน่วยความจำนั้นอยู่นอกของ 8051 อินเทอร์นอลเมมโมรี่ (Internal memory) หมายถึงหน่วยความจำที่อยู่ใน 8051 หน่วยความจำข้อมูล เป็นหน่วยความจำที่ 8051 จะใช้สำหรับพัก เก็บข้อมูลแล้วเรียกมาใช้ใหม่ในการทำงานของ 8051 การอ่านหรือการเขียนข้อมูลจากหน่วยความจำจะกระทำได้โดยการเก็บคำสั่งไว้ที่ หน่วยความจำโปรแกรม หน่วยความจำแบบนี้เป็นประเภท Random Access Memory (RAM) ถ้ามีไฟเลี้ยงอยู่ ข้อมูลที่เก็บไว้จะไม่สูญหายแต่ถ้าปิดเครื่องหรือไม่จ่ายไฟให้กับ RAM แล้วข้อมูลใน RAM ก็จะสูญหายไป การสูญหายของข้อมูลไม่ได้หมายความว่าไม่มีอะไรเลยแต่เป็นการที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งไม่ใช่ข้อมูลเดิมเข้ามาแทนที่ เช่น เดิมเก็บข้อมูล 18 H ไว้ที่ตำแหน่ง 1800 H เมื่อปิดไฟแล้วเปิดใหม่ ข้อมูลที่ตำแหน่ง 1800H จะไม่ใช่ 18 H อาจจะเป็นอะไรก็ได้ ซึ่งเรียกการเกิดลักษณะนี้ว่า ข้อมูลสูญ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หายไป หน่วยความจำแบบ หน่วยความจำข้อมูล ของ 8051 จะมีอยู่ 2 ชุด ชุดหนึ่ง ภายใน 8051 จำนวน 128 ไบต์ที่ตำแหน่ง 00 ถึง 7FH และอีกส่วนหนึ่งจะอยู่นอกของวงจรรวม 8051 มีได้สูงสุด 65536 ไบต์ อยู่ที่ตำแหน่ง 0000H ถึง FFFFH ดังแสดงในรูปที่ 2.8 หน่วยความจำแบบ หน่วยความจำข้อมูล ภายใน 8051 ที่ตำแหน่งนี้ว่าสเปเชียลฟังก์ชันรีจิสเตอร์ (Special Function Register SFR) เพราะจะใช้หน่วยความจำเหล่านี้สำหรับงานพิเศษเท่านั้น

2.4.3 สถาปัตยกรรมของ 8051

ส่วนย่อย ๆ ของภายใน 8051 เพียงชีพเดียว และสัญญาณจากภายในจะต่อออกภายนอกทาง ขาของ 8051 มีอยู่ทั้งหมด 40 ขา ดังรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 สถาปัตยกรรมภายในของ 8051

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.10 ไคอะแกรมของ ขาแบบDIP

8051 ไมโครคอนโทรลเลอร์ที่บรรจุอยู่ในวงจรรวมแบบ คู่อตอินไลน์แพ็คเกจ(Dual Inline Package (DIP))ซึ่งแต่ละข้างของ 8051 มีขาอยู่ข้างละ 20 ขารวม 40 ขานั้นจะใช้งานต่างกัน ๗ ดังนี้ คือ

a) Vcc

ขา 40 เป็นขาที่ต้องป้อนไฟเลี้ยง 5 โวลต์ เพื่อให้วงจรรวมทำงานได้ระดับโวลต์เต็มที่ลอจิก 0 และ 1 ของ 8051 จึงต่อเข้ากับอุปกรณ์ลอจิกแบบTTL โดยตรง

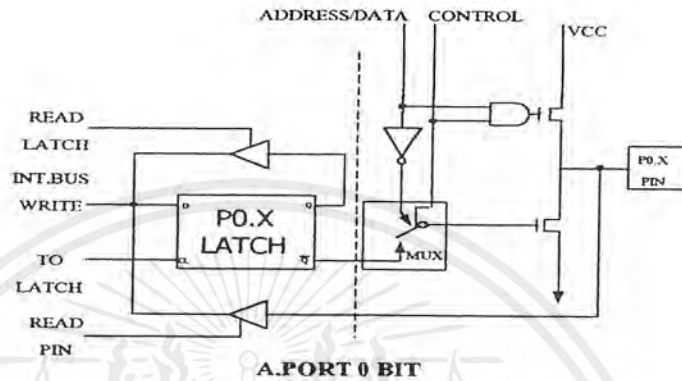
b) Vss

ขา 20 เป็นขาที่ต่อกับกราวด์ ของแหล่งจ่ายไฟ การต่ออุปกรณ์ทั้งหมดจะต้องมีกราวด์ของอุปกรณ์ต่อเข้าด้วยกัน

c) พอร์ต 0

เป็นพอร์ตขนานขนาด 8 บิตอยู่ที่ขา 39 ถึง 32 เริ่มจากบิตที่ 0 ถึงบิตที่ 7 ตามลำดับดังรูปที่ 2.10 แต่ละขาเขียนว่า P 0.0 ,P 0.1 .....P0. 7 นั้นหมายความว่า บิตที่ 7 ของ พอร์ต 0 ซึ่งเป็นบิตที่มีนัยสำคัญสูงสุด(Most Significant) และ P 0.0 คือบิต 0 ของพอร์ต 0 เป็นบิตที่มีนัยสำคัญต่ำสุด (Least Significant)พอร์ต 0 นี้ใช้ได้ทั้งการรับและส่งตำแหน่งข้อมูลกับหน่วยความจำหรือใช้เป็นพอร์ตรับหรือส่งข้อมูลก็ได้ ข้อมูลที่ส่งออกมาทางพอร์ต 0 จะถูก แลทช ไว้ที่ขาของพอร์ต

โครงสร้างของแต่ละบิตของพอร์ต 0 เป็นแบบโอเพน เคนไบโคเรียกชั่นนอล (open Drain Bi-directional) ดังรูปที่ 2.10

รูปที่ 2.11 โครงสร้างของพอร์ต 0

ในรูปที่ 2.10 เปรียบเทียบกับรูปที่ 2.8 ส่วนที่ 1 ของรูปที่ 2.10 ก็คือ พอร์ต 0 แลทช ในรูปที่ 2.8 และส่วนที่ 2 ของรูปที่ 2.10 ก็คือ พอร์ต 0 ไดรเวอร์ ของรูปที่ 2.11 นั้นเอง

จากโครงสร้างในรูปที่ 2.10 เมื่อมีคำสั่งการเขียนข้อมูลมายังพอร์ต 0 ข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ตดาต้าบัส (Internal Data bus) จะถูกต่อ แลทช วัที่ D-FF โดยสัญญาณ Write to Latch ที่ถูกสร้างมาจาก ไทม์เมอร์และคอนโทรล และการอ่านข้อมูลจากพอร์ต 0 จะอ่านได้ 2 แบบคือการอ่านข้อมูลที่ส่งไปเก็บที่พอร์ตก็มีสัญญาณ ริดแลทช (Read Latch) มาเพื่ออ่านข้อมูลจาก D- FF กลับเข้าไปยัง อินเทอร์เน็ตดาต้าบัส การอ่านข้อมูลอีกแบบก็คือการอ่านสถานะของสัญญาณที่เข้ามาทาง พอร์ต 0 ก็จะมีสัญญาณที่เข้ามาที่ทางพอร์ต 0 ก็จะมีสัญญาณ ข่าอ่าน (Read Pin) มาควบคุมการอ่าน พอร์ต 0 จะใช้งานหลายวิธีดังนี้

1. ใช้สำหรับส่งค่าตำแหน่งหน่วยความจำภายนอกที่ต้องการติดต่อด้วย ตำแหน่งหน่วย ความจำสูงสุดที่จะติดต่ได้คือ 64 kbytes จึงมีตำแหน่ง 16 บิตของเลขฐาน 2 ตำแหน่งหน่วย ความจำ 8 บิตล่างจะถูกส่งออกไปทางพอร์ต 0 และ 8 ของ บิตบนจะส่งออกมาทางพอร์ต 2

2. ใช้รับส่งข้อมูลกับหน่วยความจำข้อมูล (Data Memory) หรือใช้รับข้อมูลจาก หน่วยความ จำโปรแกรม

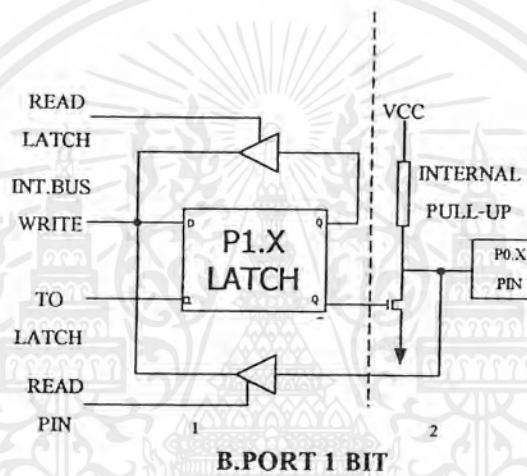
3. ใช้รับส่งข้อมูลผ่านทางพอร์ตโดยตรง ในกรณีที่ไม่มีการใช้หน่วยความจำของ หน่วย ความจำโปรแกรม หรือ หน่วยความจำข้อมูล ภายนอกวงจรในส่วนของ ไทม์เมอร์และคอนโทรล จะ เป็นตัวสร้างสัญญาณมาควบคุมวงจรในรูปที่ 2.10 เพื่อให้การทำงานแต่ละอย่างข้างต้นเมื่อแต่ละ บิต ของ พอร์ต 0 ทำงานตามข้อหนึ่งและ สองข้างต้นวงจร ไทม์เมอร์และคอนโทรล จะทำให้ สถานะลอจิกของขาควบคุม เป็น 1 ซึ่งทำให้สวิทช์ MUX อยู่ ตำแหน่งข้างบนเมื่อพอร์ต 0 ส่ง ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งค่าตำแหน่งของหน่วยความจำหรือข้อมูลที่จะเขียนออกไปยังหน่วยภายนอกก็จะส่งค่าดังกล่าวมายัง ADDR /DATA ถ้าข้อมูลที่ส่งมาเป็น 1 ซึ่งทำให้สัญญาณที่ออกมาจากแอนเดท (AND GATE) เป็น 1 และสัญญาณที่ออกมาจาก อินเวอร์เตอร์ เป็น 0 ดังนั้น FET ตัวบน ออน(ON) ทำให้สถานะ ลอจิกที่ขา PO.X เป็น 1 แต่ถ้าข้อมูลที่ส่งมายัง ADDR/DATA เป็น 0 ทำให้สัญญาณ จาก แอนเดท เป็น 0 และสัญญาณที่ได้จาก อินเวอร์เตอร์ เป็น 1 ดังนั้น FET ตัวบนจะ ออฟ ส่วน FET ตัวล่างจะ ออน ทำให้สถานะลอจิกที่ขา PO.X จะเป็น 0 เมื่อ 8051 ต้องการ ใช้ พอร์ต 0 สำหรับการอ่านข้อมูลหน่วยความจำภายนอกหรือการใช้งานข้อ 3 ข้างบน ก็ทำได้โดยวงจร ควบคุมเวลา ทำให้สถานะลอจิกของสัญญาณควบคุม ในรูปเป็น 0 ทำให้วงจรเอาท์พุทจาก แอนเดท เป็น 0 FET ตัวบนจะออฟ และสวิตช์ MUX จะอยู่ในตำแหน่งข้างล่างดังนั้น FET ตัวล่างจะ ออน หรือ ออฟ ก็ได้แล้วแต่ข้อมูลที่เข้าขา Q ของ D-FF เมื่อมีการเขียนข้อมูลของจาก อินเทอร์นอลคาต้าบัส มายัง D-FF ก็จะมีสัญญาณ Write to latch มายัง D-FF ด้วย ถ้าข้อมูลที่เขียนมาเป็น 1 จะทำให้ขา Q มีสถานะลอจิกเป็น 0 ทำให้ FET ตัวล่าง ออฟ ดังนั้น ขา PO.X จะอยู่ในสถานะอิมพีแดนซ์ สูง(High Impedance) เพราะFET ทั้งสองตัว ออฟ แต่ข้อมูลที่เขียนมายัง D-FF เป็น 0 จะทำให้ FET ตัวล่าง ออน แต่ตัวบน ออฟ ทำให้สถานะลอจิกที่ P O.X เป็น 1 ดังนั้น พอร์ต 0 เมื่อให้ทำงานเป็นพอร์ตรับส่งข้อมูล(ไม่ใช่ส่งตำแหน่งหน่วยความจำ) จะไม่สามารถแสดงสถานะลอจิก 1 ได้จึงต้องต่อความต้านทาน Pull Up ไว้ภายนอกระหว่างขา PO.X กับไฟเลี้ยงวงจรถ้าจะให้ขา PO.X อยู่สถานะ High Impedance แล้วจึงค่อยใช้คำสั่งอ่านสถานะลอจิกเข้าไป ยัง อินเทอร์นอลคาต้าบัส ต่อไป โดยคำสั่งอ่านสถานะลอจิกทางพอร์ต 0 ก็จะทำให้วงจรควบคุมเวลา สร้างสัญญาณ ขาอ่าน สำหรับการอ่านสถานะลอจิกข้างต้น ถ้าไม่เขียน 1 มาเก็บไว้ยัง D- FF ก่อนที่จะอ่านข้อมูลแล้วอาจมีข้อมูลแล้วอาจมีข้อมูลค้าง อยู่ที่ D- FF ทำให้ Q เป็น 0 และ Q เป็น 1 ซึ่งทำให้ FET ตัวล่าง ออน สัญญาณที่ต่อเข้าไปก็จะพบว่าขา PO.X ไม่ว่าจะ มีสถานะ ลอจิกใดจะถูกดึงลงกราวนด์ ดังนั้นเมื่ออ่านข้อมูลเข้าไปก็จะพบว่า เป็น 0 เสมอ ในการอ่านข้อมูลที่จากหน่วยความจำภายนอกนั้นวงจร ควบคุมเวลา ก็จะเขียนข้อมูลนั้นมายังD-FF ให้เป็น 1 และสร้างสัญญาณควบคุม ให้ลอจิก เป็น 0 ก่อนที่จะอ่านข้อมูลด้วย

พอร์ต 1

เป็นพอร์ตขนานขนาด 8 บิต ในรูปที่ 2.10 คือขา P1.0 ถึงขา P1.7 หมายถึงบิต 0 ของพอร์ต 1 ซึ่งเป็นบิตLeast Significant bit และ บิต P1.7 หมายถึง บิตที่ 7 ของ พอร์ต 1 ซึ่งเป็นบิต Most significant bit โครงสร้างของพอร์ต 1 แต่ละบิตเป็นดังรูปที่ 2.12

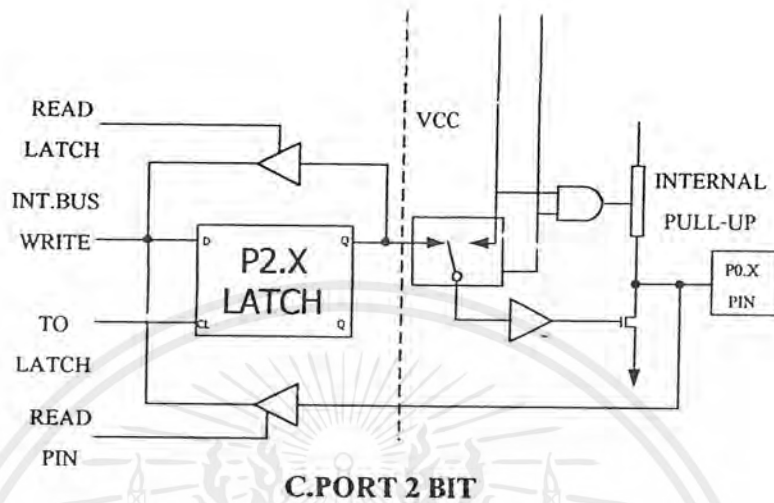

รูปที่ 2.12 โครงสร้างของพอร์ต 1

ส่วนที่ 1 คือ พอร์ต 1 แลตช ซึ่งจะทำงานเหมือนส่วนที่ 1 ของพอร์ต 0 ในรูปที่ 2.11 ส่วนที่ 2 คือพอร์ต 1 ไดรเวอร์ นี้จะมีตัวต้านทานต่ออยู่เป็น Internal Pull Up พอร์ต 1 นี้จะใช้ทำหน้าที่เป็นตัวรับส่งข้อมูลเท่านั้นข้อมูลที่ส่งออกมายังพอร์ต 1 จะถูก แลตช ไว้แล้วส่งออกไปทางแต่ละขา ก่อนที่จะอ่านข้อมูลเข้าไปทางพอร์ต 1 จะต้องเขียน 1 ไปยังทุกบิตของพอร์ต 1 เสียก่อนเพื่อให้สถานะของ FET อยู่ในสถานะออฟ เสียก่อนมิฉะนั้นแล้วถ้ามีข้อมูล 0 ส่งออกมาค้ำที่ D-FF จะทำให้ FET อยู่ในสถานะ ออน ดังนั้นถ้าสัญญาณ ภายนอกส่งเข้ามาที่ขานี้ก็จะมีกระแสจลกราวนค์ โดยไม่สนใจว่าสถานะลอจิกของสัญญาณที่เข้ามาเป็นอะไร ข้อมูลที่อ่านเข้าไปจึงเป็น 0 เสมอ

พอร์ต 2

พอร์ตขนานขนาด 8 บิตคือขา P 2.0 ถึง P 2.7 ในรูปที่ 2.13 โครงสร้างของ พอร์ต 2 แต่ละบิตจะเป็นดังรูป ที่ 2.13

รูปที่ 2.13 โครงสร้างของ พอร์ต 2

ลักษณะ โครงสร้างเหมือนกับ พอร์ต 1 แตกต่างกันที่พอร์ต 2 นั้นมีภาค ไดรเวอร์ จะใช้งาน เพียง สองลักษณะ คือ

1. ใช้ตั้งค่าตำแหน่งหน่วยความจำภายนอกที่ต้องการติดต่อ ค่าตำแหน่งค่านี้เป็น 8 บิตบนของค่าตำแหน่ง

2. ใช้สำหรับเป็นพอร์ตสำหรับส่งข้อมูลภายนอก

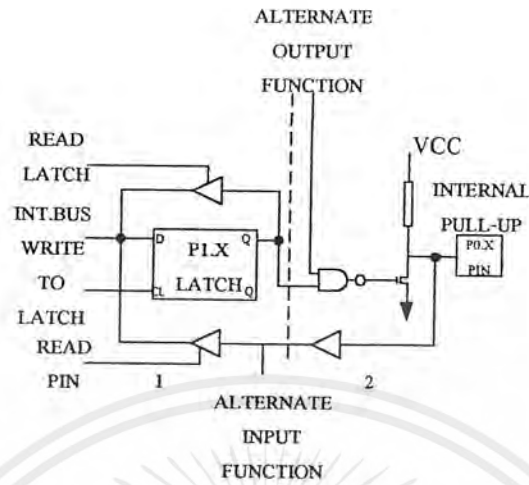
คั้งนั้นภาค ไดรเวอร์ ของพอร์ต 2 จึงแตกต่างจาก ไดรเวอร์ ของ พอร์ต 0 โดยที่ในพอร์ต 2 นั้นจะ เฉพาะ ADDR (ตำแหน่งหน่วยความจำ) เข้ามาแทนที่ MUX (Multiplex) เท่านั้น นอกจากนั้นแล้ว การทำงานจะเหมือนกันและที่เอาท์พุทของพอร์ต 2 จะมี Internal pull up ซึ่งเป็นตัวต้านทานและจะทำให้เอาท์พุทของพอร์ต 2 แสดงสถานะลอจิกเป็น 1 ได้ถ้า FET อยู่ในสภาวะ ออฟ บางครั้งเรียกว่า คอสซี ไบ ไดเร็กชันนอล (Quasi- bi-directional) เมื่อใช้ให้เป็นพอร์ต อินพุทก็สามารถทำได้โดยการต่อสัญญาณภายนอกเข้ามาโดยตรงถ้าสัญญาณภายนอกเป็น 0 ก็จะมีกระแสไหลออกจากพอร์ต (Source Current) ในการที่จะใช้พอร์ตนี้เป็นพอร์ตรับข้อมูลเข้าจะต้องเขียน 1 ไปยังแต่ละบิตของพอร์ตเสียก่อน

พอร์ต 3

คือขา P 3.0 ถึง P 3.7 หรือขา 10-17 ตามลำดับในรูปที่ 2.10 พอร์ตนี้มีโครงสร้างดังรูปที่

2.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

D.PORT 3 BIT

รูปที่ 2.14 โครงสร้างของพอร์ต 3

ส่วนที่ 1 ของรูปที่ 2.14 เป็นส่วน แลทช ข้อมูลที่เขียนมายังพอร์ต 3 ทาง Internal Bus เหมือนกับพอร์ตอื่น ๆ และพอร์ต 3 จะมีส่วน Internal pull up อยู่ทุก บิต แต่พอร์ต 3 นี้แต่ละบิตจะ ใช้ในการทำงานอื่น โดยคำสั่งควบคุมการทำงานในส่วนที่ 2 จะมีสัญญาณ (Alternative Output Function) ที่สร้างมาจากส่วน ควบคุมเวลา สัญญาณ อัลเทอร์เนทีฟ เอวพุท ฟังก์ชันเป็นสัญญาณที่ ออกในกรณีที่ใช้พอร์ต 3 ทำงานในฟังก์ชันอื่นและจุด อัลเทอร์เนทีฟ เอวพุท ฟังก์ชัน เป็นจุดที่เอา สัญญาณเข้ากับส่วนอื่นตามการทำงานของบิตนั้นแต่ละบิตของพอร์ต 3 จะมีฟังก์ชันอื่นดังนี้

- P 3.0 /RXD(Serial Input Port) เป็นขาที่ไว้รับข้อมูลแบบอนุกรม
- P 3.1 /TXD (Serial Output Port) เป็นขาที่ใช้ส่งข้อมูลแบบอนุกรม
- P 3.2 /INT0 (External Interrupt) ใ้รับสัญญาณขัดจังหวะจากภายนอก
- P 3.3 /INT1 (Internal Interrupt) ใ้รับสัญญาณขัดจังหวะจากภายใน
- P 3.4 /TO (Timer /Counter 0 External Input) ขารับสัญญาณเข้าไปยังวงจร ไทม์เมอร์ / เคาน์เตอร์ 0 ที่ทำหน้าที่เป็นตัวนับจำนวน ไซเคิลของสัญญาณ T0 นี้หรือสัญญาณนาฬิกา ก็ได้
- P 3.5 /T1 (Timer /Counter 1 External Input) ขารับสัญญาณเข้าไปยัง ไทม์เมอร์/ เคาน์เตอร์ 1 ซึ่งมีการทำงานเหมือน T0
- P 3.6 /WR (External Data Memory Write Strobe) ขาสัญญาณควบคุมการอ่านข้อมูลไปยัง หน่วยความจำสำหรับข้อมูลภายนอก 8051
- P3.7 /RD (External Data Memory Read Strobe) ขาสัญญาณควบคุมการอ่านข้อมูลจาก หน่วยความจำสำหรับข้อมูลภายนอก

RST

ขาริเซตนี้จะใช้ทำการริเซตการทำงานของ 8051 ที่ขาริเซตภายใน 8051 จะมีตัวค้ำานทานค้อระหว่างขานี้กับกราวนค้ (Ground) ถ้าป้อนสัญญาณนี้ที่สภาวะลอจิก 1 เข้าที่ขานี้จะเป็นการริเซตการทำงานของ 8051 ค้งนั้นจึงสามารถค้อตัวเก็บประจุ (Capacitor) ภายนอกระหว่างขาริเซตกับไฟเลี้ยง 5 โวลท์ เพื่อให้เกิดการริเซตเมื่อเริ่มป้อนไฟเลี้ยงให้กับ 8051 ซึ่งเรียกว้า เพาเวอว์ ออน ริเซต(Power On reset) การริเซตจะทำให้ค่าในริจิสเตอร์ค่าขุมิค่าเปลี่ยนไปเป็นค่าเริ่มต้นค้งรูปที่ 2.15

RESISTER	CONTENT
PC	0000H
ACC	00H
B	00H
PSW	00H
SP	00H
DPTR	0000H
PO-P3	00H
IP	0X000000H
IE	00H
TMOD	00H
TCON	00H
T2CON	00H
TH1	00H
TL1	00H
RCAP2H	00H
RCAP2L	00H
SCON	00H
SBUF	Indeterminsic
I2CON	00H

รูปที่ 2.15 ค่าของริจิสเตอร์เมื่อการริเซต8051

ในรูปที่ 2.15 ช่องทางขวามือเป็นค่าของริจิสเตอร์ที่อยู่ทางซ้ายเมื่อสิ้นสุดการริเซต ในริจิสเตอร์ SBUF เมื่อสิ้นสุดการริเซตจะมีค่าไม่แน่นอนและพอร์คจะอยู่ในสภาวะลอจิก 1 ทุกบิตตลอดเวลาที่ขาริสัญญาณ RST High อยู่

เมื่อสัญญาณที่ขาริ RST เป็น 0 ก็จะออกจากการริเซต 8051 จะเริ่มจากค่าตั้งที่อยู่ในหน่วยความจำโปรแกรม ค้าแหน่ง 0000H เพราะค่าริจิสเตอร์ PC (Program Counter) ซึ่งใช้ชี้ค้าแหน่งโปรแกรม ที่จะถูกทำเปลี่ยนให้เป็น 0000H ค้งนั้นผู้ใช้จะค้องโปรแกรมมาเก็บไว้ที่ค้าแหน่ง 0000H

ในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์แบบบอร์ดเดี่ยว (Single Board Microcomputer) จะมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปขประยชนคานการค้าไม่ว้ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ค้ดแปลงเนื้อหาและค้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกค้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมที่เขียนเก็บไว้เริ่มจากตำแหน่ง 0000H นี้เรียกว่ามอนิเตอร์โปรแกรม (Monitor Program) ที่จะคอยรับการกดแป้นพิมพ์ (Keyboard) และแสดงผลทางตัวแสดงผล (Display) แบบ 7 Segment

ALE

Address Latch Enable ขานี้จะส่งสัญญาณความถี่ 1/6 เท่าของสัญญาณนาฬิกาที่ออสซิลเลเตอร์สัญญาณนี้ออกมาตลอดเวลา ยกเว้นบางครั้งของการติดต่อกับหน่วยความจำสำหรับข้อมูลภายนอก 8051 สัญญาณนี้จะใช้บอกกับอุปกรณ์ภายนอก 8051 ที่ต้องการติดต่อไปยังพอร์ต 0 อุปกรณ์ภายนอกจะใช้สัญญาณนี้ในการ แลทช ข้อมูลไว้เพราะพอร์ต 0 จะส่งค่าตำแหน่งของหน่วยความจำออกมาเพียงชั่วขณะเท่านั้น ซึ่งในเวลาต่อมาพอร์ต 0 จะใช้ รับส่งข้อมูล กับหน่วยความจำภายนอก สัญญาณ ALE จะสามารถ ต่อเข้ากับอุปกรณ์หน่วยความจำภายนอก สัญญาณ ALE จะสามารถต่อเข้ากับอุปกรณ์ TTL ชนิด LS ได้ถึง 8 อินพุท

PSEN

โปรแกรม สโตร์ อีนาเบิ้ล (Program Store Enable) เป็นขาที่ 29 ในรูปที่ 2.9 ขานี้ปกติจะเป็นลอจิก 1 แต่จะส่งลอจิก 0 เมื่อ ต้องการอ่านคำสั่ง (fetch Instruction) ที่จะนำไปใช้งานจากหน่วยความจำสำหรับโปรแกรมภายนอก 8051 ในกรณีที่อ่านคำสั่งที่เก็บไว้ในหน่วยความจำสำหรับข้อมูลภายใน 8051 แล้วสัญญาณ นี้จะไม่เปลี่ยนลอจิกเป็น 0 ขา PSEN นี้สามารถต่อไปยัง ขาอินพุทของ TTL ชนิด LS ได้ถึง 8 อินพุท

EA

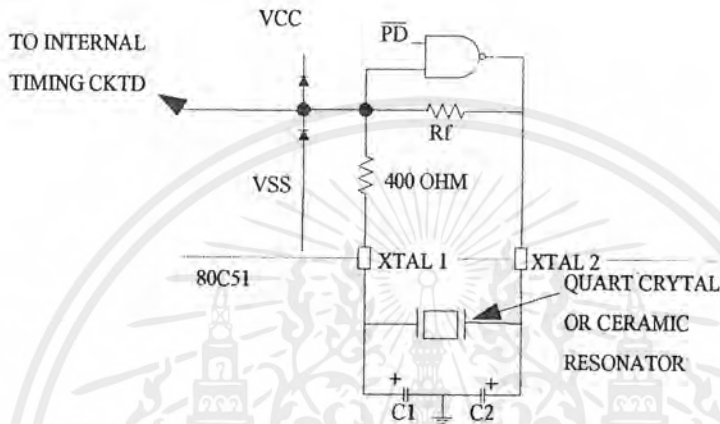
External Access ขาที่ 31 ของรูปที่ 2.9 ขานี้เป็นขาอินพุทที่ต่อเข้าไปในวงจร ไทม์เมอร์และคอนโทรล ในรูปที่ 2.11 เพื่อควบคุมการสร้างสัญญาณ $\overline{\text{PSEN}}$ ถ้าป้อนสัญญาณลอจิก 0 เข้าไปที่ ขา $\overline{\text{EA}}$ นี้แสดงว่าโปรแกรมในตำแหน่ง 0000H ถึง 0FFFH ที่ต้องการภายนอก 8051 จะต้องสร้างสัญญาณ $\overline{\text{PSEN}}$ ออกไปยังภายนอก เพื่อทำการ เฟทช คำสั่งเข้ามาทำงาน แต่ถ้าสัญญาณ ที่ป้อนให้ ขา $\overline{\text{EA}}$ เป็น 1 หมายความว่าโปรแกรมในตำแหน่ง 0000H ถึง 0FFFH ถูกเก็บไว้ภายใน 8051 การทำงานในตำแหน่งที่หน่วยความจำช่วงนี้อ่านคำสั่งต่าง ๆ จากแหล่งภายใน 8051

XTAL 1

ขาที่ 19 ของรูปที่ 2.9 ขานี้จะต่อเข้ากับ วงจรขยายแบบป้อนกลับเฟสสัญญาณ ประกอบเป็น วงจรออสซิลเลเตอร์ (Inverting Amplifier)

ในรูปที่ 2.16 จะเห็นว่าวงจรภายในของออสซิลเลเตอร์ NAND Gate จะทำหน้าที่เป็นวงจรขยายแบบกลับเฟสของสัญญาณที่จะควบคุมให้มีการออสซิลเลเตอร์หรือไม่ขึ้นอยู่กับสัญญาณ PD ซึ่งต่อมาจากบิต PD ของรีจิสเตอร์ PCON ถ้าต้องการใช้สัญญาณนาฬิกา (Clock Signal) จากภายนอกนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์การค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

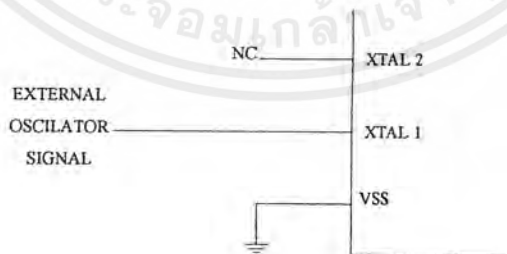
นอกจากเป็นสัญญาณนาฬิกา ควบคุมการทำงานของ 8051 ก็ให้ป้อนสัญญาณเข้ามาที่จุดนี้ แต่ถ้าต้องการวงจรออสซิลเลเตอร์ภายในก็ให้ต่อคริสทอล(Crystal) หรือเซรามิกเรโซเนเตอร์ดังรูปที่ 2.16 คาปาซิเตอร์ ในวงจรควรมีค่า ประมาณ 20 PF

รูปที่ 2.16 วงจรออสซิลเลเตอร์ภายใน 8051

XTAL 2

ขาที่ 18 ของรูปที่ 2.9 ขานี้เป็นจุดเอาต์พุตของวงจรขยายแบบกลับเฟสสัญญาณที่ประกอบเป็นวงจรออสซิลเลเตอร์ (อินพุตคือขา XTAL 1) ถ้าจะใช้สัญญาณนาฬิกาที่สร้างมาจากภายนอกมาเป็นสัญญาณนาฬิกาของ 8051 แล้วให้ปล่อยขานี้ลอยไว้แล้วป้อนสัญญาณนาฬิกาจากภายนอกเข้ามาที่ขา XTAL 1 ดังรูปที่ 2.17

รูปที่ 2.17 8051 ที่ทำงานโดยสัญญาณนาฬิกาจากภายนอก

2.4.4 การทำงานของ 8051

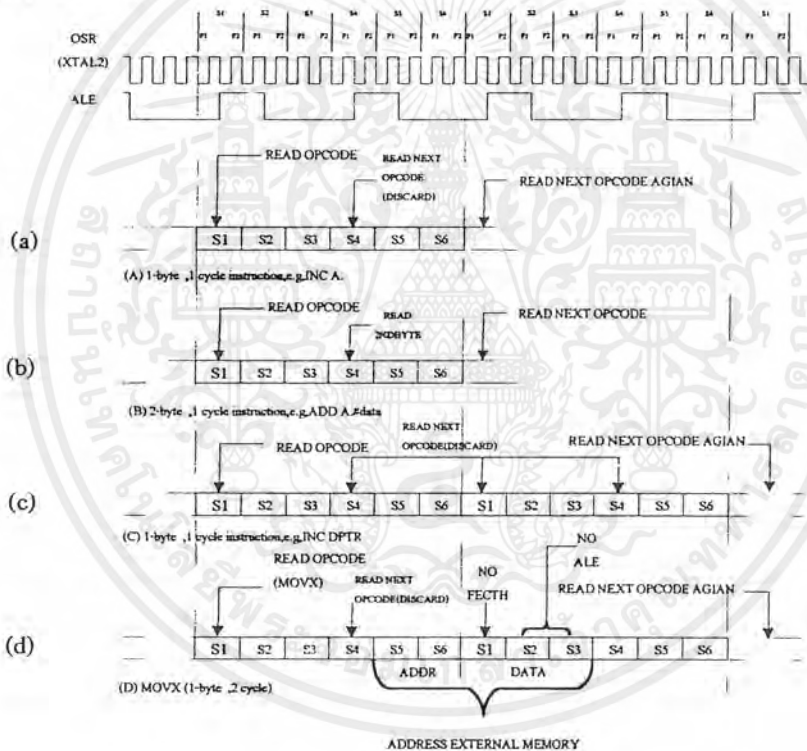
คอมพิวเตอร์จะทำงานด้วยวงจรที่เรียกว่า ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ประกอบขึ้นมาเพียงอย่างเดียวไม่ได้จะต้องมีโปรแกรมหรือคำสั่งที่จัดเรียงไว้ให้คอมพิวเตอร์ทำงานตามลำดับ ใน 8051 ก็เช่นกัน ผู้ใช้จะต้องเขียนโปรแกรมเป็นภาษาเครื่อง ซึ่งอยู่ในเลขฐาน 2 เก็บไว้ในหน่วยความจำประเภทหน่วยความจำโปรแกรม แต่ละคำสั่งของ 8051 ประกอบไปด้วย 1, 2 หรือ 3 ไบต์ แล้วแต่ว่าจะเป็นคำสั่งให้ทำงานอะไร คอมพิวเตอร์ก็เหมือนกับคนที่จะต้องทำงานตามคำสั่ง เมื่อได้รับคำสั่งแล้วจะไปทำตามคำสั่งต่อไปจากรูปที่ 2.8 เมื่อเริ่มป้อนไฟเลี้ยงให้กับ 8051 ซึ่งมีวงจร เพาเวอร์ รีเซต (Power Reset) ค่อยๆจะมีการรีเซ็ต เกิดขึ้นการทำงานภายใน 8051 จะเริ่มจากบล็อก โปรแกรมเคาน์เตอร์(Program Counter) ซึ่งเป็นตัววงจรนับ (Counter circuit) ชนิดหนึ่งส่งค่าตำแหน่งหน่วยความจำสำหรับโปรแกรมลงบน บัสหมายเลข 1 บิตนี้จะมีขนาด 16 บิต ค่าตำแหน่งหน่วยความจำนี้จะถูกเก็บไปไว้ที่ โปรแกรมแอดเดรสรีจิสเตอร์(program address register) ที่เป็นวงจร แลทช ข้อมูลซึ่งมีค่าตำแหน่งเป็นหน่วยความจำจะปรากฏบนบิต 16 บิต หมายเลข 2 ถ้าเป็นค่าหน่วยความจำแรกหลังจากรีเซ็ตค่าตำแหน่งหน่วยความจำจะเป็น 0000H หน่วยความจำสำหรับโปรแกรมจะเลือกได้ว่าเป็น ROM ภายในหรืออยู่ภายนอก 8051 โดยการป้อนสภาวะลอจิกที่ 8051 ขา EA ซึ่งต่ออยู่กับส่วน ไทมเมอร์และคอนโทรล ทำหน้าที่เป็นวงจรถอดรหัส (Decoder) แล้วสร้างสัญญาณควบคุมต่อไปถ้าสัญญาณลอจิก 0 เข้าไปที่ขา EA จะเป็นการเลือกใช้ ROM ที่อยู่ภายใน 8051 โดยที่วงจรควบคุมเวลา จะสร้างสัญญาณมายัง ROM ภายในให้ส่งข้อมูลที่เป็นตำแหน่งที่ถูกชี้ด้วยตำแหน่งที่ถูกชี้ด้วยตำแหน่งที่ส่งมาทางบัสหมายเลข 2 ข้อมูลจาก ROM จะถูกส่งไปยังบัสหมายเลข 3 ที่เรียกว่า อินเทอร์นอลคาล์บัส แล้วนำไปเก็บไว้ที่ รีจิสเตอร์คำสั่ง(เป็นวงจร แลทช) เพื่อส่งต่อไปยังวงจร ไทม์เมอร์และคอนโทรล ส่งสัญญาณไปยังพอร์ต 0 และพอร์ต 2 เพื่อส่งค่าตำแหน่งหน่วยความจำบนบัสหมายเลข 2 ออกไปชี้หน่วยความจำภายนอกจากนั้นจะอ่านข้อมูลที่เป็นคำสั่งจาก ROM ภายในการทำงานในช่วงที่ส่งค่าตำแหน่งหน่วยความจำแล้วอ่านข้อมูลที่เป็นคำสั่งกลับเข้ามาเก็บไว้ใน รีจิสเตอร์คำสั่ง เรียกว่าช่วงการ เฟทช(fetch Cycle) ช่วงต่อไปจะเป็นช่วงของการทำงานตามคำสั่งเรียกว่า Execute Cycle เช่นถ้าเป็นคำสั่งให้บวกข้อมูลในรีจิสเตอร์ เอกคิวมูลเตอร์ กับข้อมูลจากหน่วยความจำ ข้อมูล ภายใน RAM จากนั้น ไทม์เมอร์และคอนโทรล จะสั่งให้ RAM ส่งข้อมูลที่เก็บอยู่ในหน่วยความจำตำแหน่งที่ 23 H ลงมายัง อินเทอร์นอลคาล์บัส แล้วนำข้อมูลไปเก็บไว้ที่ TMP 1 (วงจร แลทช) ขณะเดียวกันวงจร ไทม์เมอร์และคอนโทรล ก็ส่งสัญญาณไปยัง ACC ให้ส่งข้อมูลยัง TMP 2 (วงจร แลทช) วงจร ALU ซึ่งโครงสร้างเป็นวงจรคำนวณตามคณิตศาสตร์ (บวก,ลบ, คูณ,หาร) และยังสามารถทำงานทางลอจิก (AND, OR,NOT,XOR) จะทำการบวกเลขจาก TMP 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ TMP 2 เข้าด้วยกันผลลัพธ์ที่ได้จะส่งผ่าน อินเทอร์นอลคาตาบัส กลับไปยัง ACC PSW (Program Status Word) ซึ่งจะทำหน้าที่เก็บสถานะผลลัพธ์ของการทำงาน ALU เช่นผลลัพธ์การทำงานบวกที่มีค่าเกิน 8 บิตที่ทำให้บิตหนึ่งใน ACC PSW (Program Status Word) ซึ่งจะทำงานในลักษณะที่เก็บสถานะการทำงานที่กล่าวมาข้างต้น จะขึ้นกับสัญญาณควบคุมที่สร้างจากวงจร ไทม์เมอร์และคอนโทรล

สัญญาณที่สร้างขึ้นอ้างอิงกับสัญญาณนาฬิกาที่สร้างขึ้นจากออสซิลเลเตอร์ทำให้การทำงานต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับที่ผู้ผลิตออกแบบไว้ดังรูปที่ 2.18

รูปที่ 2.18 ลำดับสถานะ การทำงานใน 8051

คำสั่งแต่ละคำสั่งของ 8051 จะใช้เวลาทำงาน 1, 2, หรือ 3 ไชเคลตของเครื่อง (Machine Cycle) แล้วแต่ว่าเป็นคำสั่งประเภทใด 1 ไชเคลตของเครื่องจะใช้เวลา 12 ไชเคลตของสัญญาณนาฬิกาใน ไชเคลตแรกเรียกว่าเฟส 1 P1 และ ไชเคลตที่ 2 เรียกว่าเฟส 2 P2 ในแต่ละเฟสจะนับตั้งแต่ขอบขาลงของสัญญาณนาฬิกาถึงขอบขาลงของสัญญาณนาฬิกาที่อยู่ถัดไปดังในรูปที่ 2.19 เมื่อ 8051 ทำงานเสร็จ 1 ไชเคลตของเครื่องก็เริ่มการทำงาน State 1 Phase 1 (S1P1) ของ ไชเคลตถัดไป

ใน 1 ไชเคลตของเครื่องวงจร ไทม์เมอร์และคอนโทรล จะสร้างสัญญาณ ALE ออกมา 2 ไชเคลตเพื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฟลทซ์ คำสั่งเข้าไป 2 ครั้งเสมอที่บริเวณขอบขาขึ้นของสัญญาณ ALE คำสั่งจะมีที่ไบต์หรือใช้เวลาทำงานที่ไซเคิลจะดูจากตารางชุดคำสั่ง 8051

คำสั่งประเภท 1 ไบต์ 1 ไซเคิลของเครื่องได้แก่คำสั่ง INC A จะมีการอ่านคำสั่งจากหน่วยความจำสำหรับ โปรแกรม 2 ครั้ง ที่เวลาประมาณขอบขาขึ้นของสัญญาณ ALE เมื่อคำสั่งแรกถูกเริ่มอ่านเข้าไปที่เวลาขอบขาขึ้นของสัญญาณ ALE แรกแล้วนำไปเก็บไว้ที่รีจิสเตอร์คำสั่ง (Instruction Register) เพื่อให้วงจร ไทมเมอร์และคอนโทรล ถอดรหัสแล้วเข้าอยู่ การเอกซิคิว(Execute) ขณะเดียวกันก็จะเริ่มการ เฟลทซ์ คำสั่งที่อยู่ในหน่วยความจำตำแหน่งถัดไปเข้ามาและคำสั่งที่ 2 จะถูกอ่านเข้ามาที่เวลาของขอบขาขึ้นของสัญญาณ ALE ถัดไป วงจร ไทมเมอร์และคอนโทรล เมื่อถอดรหัสดำสั่งแรกก็จะทราบว่าการทำงานคำสั่งนี้สิ้นสุดจะใช้คำสั่งเพียง 1 ไบต์ ดังนั้นคำสั่งที่ถูกอ่านมาไบต์ที่ 2 จะไม่ถูกนำมาทำงาน เพียงแต่อ่านเข้าแล้วทิ้งไป ดิสคาร์ด (Discard) ดังรูปที่ 2.18 a คำสั่งประเภท 2 ไบต์จะใช้เวลาเพียง 1 ไซเคิลของเครื่องได้คำสั่ง ADD A ,# data ในหนึ่งไซเคิลของเครื่องการอ่านคำสั่งเข้ามา 2 ไบต์เหมือนคำสั่งประเภท 1 ไบต์ 1 ไซเคิลของเครื่องต่างกันที่ไบต์ที่ 2 จะถูกนำมาใช้งานไม่ได้ถูกทิ้งไปดังในรูปที่ 2.18 b ตัวอย่างของคำสั่ง ADD A ,#33H จะเขียนเป็นภาษาเครื่องได้ 2 ไบต์ คือ 24 33 เมื่ออ่านคำสั่งไบต์แรกคือ 24 เข้าไปที่ รีจิสเตอร์คำสั่ง แล้ว ไทมเมอร์และคอนโทรล จะถอดรหัสพบว่าเป็นคำสั่งบวกเลขก็จะส่งสัญญาณไปที่เอ็กคิวมูลเตอร์(Accumulator) ให้เอาข้อมูลไปไว้ที่ TMP 1 เมื่อคำสั่งที่ 2 ถูกอ่านเข้ามาที่ รีจิสเตอร์คำสั่ง แล้ว ไทมเมอร์และคอนโทรล จะสั่งให้เอาข้อมูลไบต์ที่ 2 ส่งลงไปยัง อินเทอร์นอลดาต้าบัส (Internal data bus) ไปเก็บยังที่ TMP1 จากนั้นวงจร ALU จะนำข้อมูล TMP 1 และ TMP 2 มาบวกกันผลลัพธ์ที่ออกมาจาก ALU ไปยัง อินเทอร์นอลดาต้าบัส แล้วไปเก็บค่าที่ เอ็กคิวมูลเตอร์

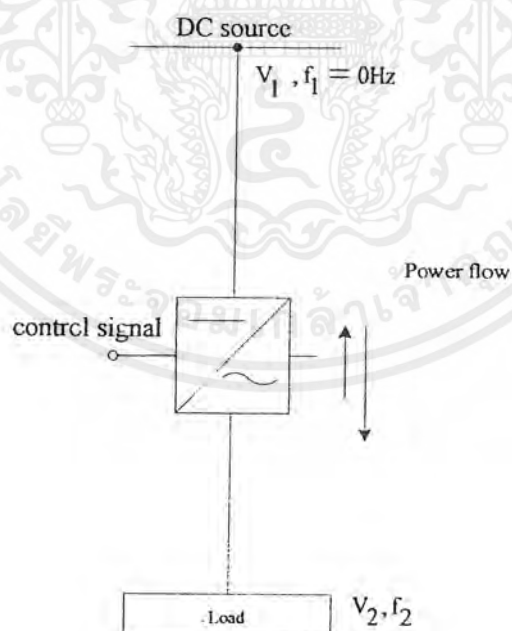
คำสั่งประเภท 1,2 หรือ 3 ไบต์ที่ใช้เวลาทำงาน 2 ไซเคิลของเครื่องเช่นคำสั่ง INC DPTR จะมีการอ่านคำสั่งเข้าไป 4 ครั้งทุกๆ ขอบขาขึ้นของสัญญาณ ALE ที่มี 2 ครั้งต่อ 1 ไซเคิล ของเครื่อง ถ้าเป็นคำสั่งประเภท 1 , 2, หรือ 3 ไบต์ วงจร ไทมเมอร์และคอนโทรล จะเอาคำสั่ง 1 ,2 หรือ 3 ไบต์แรกเท่านั้นไปทำงานส่วนคำสั่งที่เหลือทิ้งไปดังรูปที่ 2.18 c คำสั่ง 1 ไบต์ที่ใช้เวลาทำงาน 2 ไซเคิลของเครื่องที่กล่าวมาแล้วจะไม่รวมถึงคำสั่ง MOVX ซึ่งใช้ในการอ่านหรือเขียนข้อมูลกับหน่วยความจำ หน่วยความจำข้อมูล ภายนอกการทำงานของคำสั่งนี้จะมีการ เฟลทซ์ คำสั่งเข้าไปที่ 2 ไบต์ ในเวลาของไซเคิลแรก ในไซเคิลของเครื่องที่ 2 จะไม่มีการ คำสั่งเข้าไปแต่จะเป็นช่วงเวลาของการอ่านหรือเขียนข้อมูลกับ หน่วยความจำข้อมูล ภายนอกสัญญาณ ALE ซึ่งปกติจะเปลี่ยนเป็น 1 ที่ S1P2 ก็จะไม่เปลี่ยนเป็น 1 ในไซเคิลของเครื่องที่ 2 โดยจะเป็น 0 จนกว่าจะถึงเวลา S4P2 ของ ไซเคิล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์การค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของเครื่องที่ 2 สัญญาณ ALE จะเปลี่ยนเป็น 1 เพื่อทำการอ่านหรือเขียนข้อมูลกับ หน่วยความจำข้อมูล ภายนอก

2.5 อินเวอร์เตอร์(Inverter)

อินเวอร์เตอร์หมายถึงการแปลงแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงเป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ (DC to AC converter) จากรูปที่ 2.19 อธิบายได้ว่ากำลังไฟฟ้าจะถูกส่งจากแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงที่แรงดัน V_1 ความถี่ $f_1 = 0$ Hz ผ่านขบวนการแปลงผันได้เอาวิทุทเป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับที่แรงดัน V_2 และความถี่ f_2 การแปลงผันกลับนี้ซึ่งต่อไปจะเรียกว่าอินเวอร์เตอร์ลักษณะงานที่ใช้อินเวอร์เตอร์ได้แก่

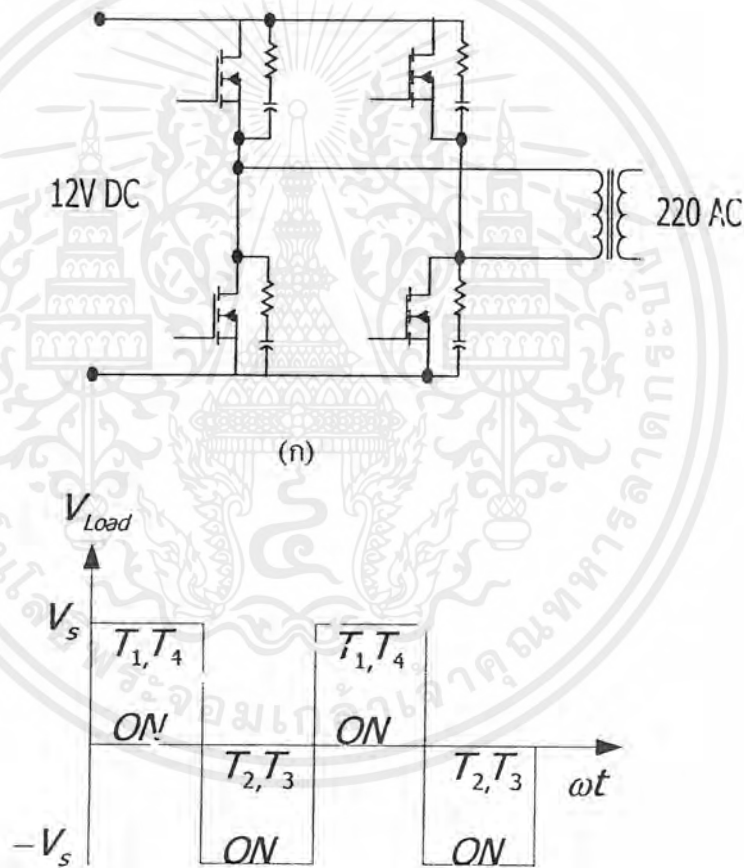
- แหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้ากระแสสลับสำรอง
- แหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้าแบบต่อเนื่อง (Uninterruptible Power Supplier)
- การทำความร้อนแบบเหนี่ยวนำ(Induction Heating)
- ระบบขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ (AC Drive)
- แหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้าสำหรับอากาศยาน

รูปที่ 2.19 แผนภาพกรอวงจร DC to AC Converter

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการทํางานเบื้องต้นแสดงดังรูปที่ 2.20 โดยการตอสวิทช์กำลังแบบบริดจ์สวิทช์กำลังอาจใช้ทรานซิสเตอร์กำลัง มอสเฟส หรือ ไอจีบีที จากรูปที่ 2.20 ก การทํางานของมอสเฟสจะนํากระแสครึ่งละสองตัวคือตัวที่อยู่ทแยงมุมกันและสลับกับอีกคู่หนึ่งไปมาโดยการสวิทช์จะถูกควบคุมโดยสัญญาณไบแอสขาทกของมอสเฟสผลที่ได้ก็คือแรงดันและกระแสจากแหล่งจ่ายไฟกระแสตรงจะตอกับโหลดโดยสลับขั้วบวกและขั้วลบไปมาครึ่งละครึ่งรอบคังนั้นแรงดันที่ตกคร่อมโหลดคังขณะเป็นกระแสสลับรูปสี่เหลี่ยม(Square Wave) ดังรูปที่ 2.20 ข

(ข)

รูปที่ 2.20 วงจรอินเวอร์เตอร์ แบบบริดจ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

ในวงจรการทำงานเพื่อให้ระบบแสงสว่างฉุกเฉินทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจึงใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์เพราะอุปกรณ์สำคัญที่ใช้งานร่วมกับหลอดฟลูออโรเรสเซนต์ก็คือบัลลาสต์และสตาร์ทเตอร์ซึ่งบัลลาสต์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในปัจจุบันนั้นเป็นบัลลาสต์แมกเนติก (Magnetic Ballast) การทำงานของบัลลาสต์ชนิดนี้จะเกิดการสูญเสียในบัลลาสต์มาก นอกจากนี้ยังพบข้อเสียอีกหลายประการ เช่น ทำให้หลอดเกิดการกระพริบในการจุดติดหลอดทำให้อายุการใช้งานของหลอดสั้นลงด้วย

2.6.1 หน้าที่ของบัลลาสต์

1. กำหนดกระแสที่เหมาะสมให้ไหลผ่านหลอดทำให้หลอดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ให้แรงดันสูงในขณะจุดติดหลอด
3. ต้องการกระแสคงที่ให้กับหลอด ไม่ว่าแรงดันที่แหล่งจ่ายไฟตกหรือเพิ่มขึ้นในช่วงที่กำหนด
4. ต้องมีการอุ่นไส้หลอดตลอดเวลา สำหรับหลอดที่เป็นชนิดพรีฮีท (preheat) หรือ แรป บิด สตาร์ท (Rapid start)
5. ทำให้กระแสที่ไหลผ่านหลอดต้องสมมาตรมีการไหลสลับไปมาระหว่างทั้งสองขั้วหลอด

2.6.2 ข้อดีของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

1. ใช้กระแสไฟฟ้าน้อยกว่าบัลลาสต์แมกเนติกทำให้ประหยัดพลังงาน
2. หลอดคิดให้แสงสว่างได้ไวไม่มีการกระพริบทำให้อายุการใช้งานของหลอดเพิ่มมากขึ้น
3. แสงที่ได้มีความนุ่มนวลสูงกว่าใช้บัลลาสต์แบบแมกเนติกเนื่องจากไม่มีการกระพริบของแสงจากผลของสโตรโบสโคปิกส์(Stroboscopic Effect)
4. ไม่มีปัญหาเรื่องหลอดกระพริบจากสตาร์ทเตอร์(Starter) เสียหรือหลอดเสื่อมเนื่องจากไม่ต้องใช้สตาร์ทเตอร์และเมื่อหลอดเสื่อมวงจรจะหยุดทำงานเองโดยอัตโนมัติ
5. ลดความเสี่ยงจากการกระจัดความร้อนเมื่อนำไปใช้ในห้องปรับอากาศ
6. ไม่เกิดเสียงดังรบกวนเหมือนกับบัลลาสต์แบบแมกเนติก
7. หลอดที่ใช้งานกับบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์จะเกิดความร้อนน้อยกว่าแบบแมกเนติกทำให้อายุการใช้งานของหลอดจะนานขึ้น

2.6.3 สิ่งพิจารณาในการออกแบบบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

ประสิทธิภาพโดยรวมของวงจร(System Efficiency)

การวัดประสิทธิภาพการทำงานของวงจร สามารถวัดได้จากการแปรเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าทางด้านเข้าเป็นแสงสว่างมองเห็นได้ ซึ่งมีหน่วยเป็นแสงสว่างต่อหน่วยพลังงานไฟฟ้า (Lumens/watt) โดยค่าประสิทธิภาพของวงจรจะขึ้นอยู่กับอุณหภูมิผิผนังหลอดขณะที่หลอดทำงาน (The Lamp Watt Temperature) ในทางปฏิบัติจะอยู่ในช่วง 35 ถึง 60 องศาเซลเซียส

ลักษณะของรูปคลื่นไฟฟ้าที่ไหลผ่านหลอด(Lamp Input Current Wave Shape)

ทั้งนี้การวัดค่ากระแสที่ไหลผ่านหลอด เพื่อต้องการหาค่า The Lamp current crest factor ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างค่ายอดของกระแส(peak current) เทียบกับค่ากระแสอาร์เอ็มเอส(Rms Current) ที่ไหลผ่านหลอด จากมาตรฐานของ America Nation Standards Institute (ANSI) ค่า เคอเรนท์ เครส แฟคเตอร์(Current Crest Factor) ต้องไม่เกิน 1.7 โดยที่ค่ากระแสไหลผ่านหลอดหากเป็นรูปคลื่นไซน์ แล้ว เคอเรนท์ เครส แฟคเตอร์จะมีค่าเท่ากับ ทั้งนี้หากค่าของ เคอเรนท์ เครส แฟคเตอร์สูงจะเป็นผลทำให้อายุการใช้งานของหลอดสั้นลง

ลักษณะรูปคลื่นแรงดันที่ไหลผ่านหลอด(Lamp Input Voltage Wave Shape)

หน่วยวัดคุณสมบัติที่ดีของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์อีกอย่างหนึ่งคือ โวลต์เตจเคสท์แฟกเตอร์ (Voltage Crest Factor) ซึ่งคืออัตราส่วนระหว่างค่ายอดของแรงดันหารด้วยค่าอาร์เอ็มเอสของแรงดันตามสูตรนี้

$$VCF = \frac{V_{peak}}{V_{rms}}$$

ทั้งนี้โดยปกติสำหรับรูปคลื่นแรงดันที่เป็นไซน์โดยสมบูรณ์จะได้ค่า VCF เป็น $\sqrt{2}$ สำหรับบัลลาสต์โดยทั่วไปจะมีค่าอยู่ประมาณ 2.0 ซึ่งจะประกอบไปด้วยฮาร์โมนิกที่สาม ซึ่งจะส่งผลมาจากแกนเหล็กเข้าสู่ช่วงการอิ่มตัว (Saturation Region) เนื่องจากได้รับการจ่ายแรงดันด้านเข้า อินพุท ขณะหลอดทำงาน

ฮาร์โมนิก (Harmonic Current)

การที่รูปคลื่นไม่เป็น ไซน์โดยแท้จริงนั้นจะต้องประกอบไปด้วยฮาร์โมนิกที่สูงกว่าฮาร์โมนิกพื้นฐาน 50 Hz ในกรณีที่รูปคลื่นกระแสเป็น ไซน์ โดยแท้จริง ค่าในนิวตรอน (Neutral line) ในวงจร 3 เฟสจะมีค่าเป็น ศูนย์และทั้งนี้ถ้าค่าฮาร์โมนิกที่สาม ไม่ได้ถูกหักลบกันพอดีในทั้งสามเฟสก็จะมีค่ากระแสไหลผ่านในนิวตรอน นอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดสัญญาณไปรบกวนการทำงานของอุปกรณ์อื่น ๆ ได้ด้วย เพราะฉะนั้นในการออกแบบบัลลาสต์ควรจะทำให้เกิดผลของฮาร์โมนิกน้อยที่สุด

การแพร่กระจายของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Conducted Radiated Tromagnetic Energy)

การที่วงจรบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ให้การแปลงไฟฟ้ากระแสสลับ 50 Hz เป็นกระแสไฟฟ้ากระแสตรงแล้วใช้การสวิตช์ความถี่สูงไปจุดหลอดนั้น ค่าพลังงานความถี่สูง และความถี่ฮาร์โมนิกอาจย้อนกลับแหล่งจ่ายค่ากระแสได้และไปรบกวนอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ ที่ต่ออยู่กับสายไฟเส้นนี้รวมไปถึงจะเกิดสัญญาณคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแพร่ไปในอากาศ ซึ่งอาจนำไปสู่การรบกวนอุปกรณ์สื่อสารแบบไร้สายได้

ค่าความแสงสว่าง(Light Output)

การที่ประสิทธิภาพของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่สามารถวัดได้จากค่าพลังงานด้านเข้าเพียงอย่างเดียว ต้องมีการตรวจประสิทธิภาพของแสงสว่างที่ได้จากบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์เทียบกับค่าความสว่าง ที่โรงงานผู้ผลิตหลอดกำหนด หรือที่เรียกว่าบัลลาสต์แฟกเตอร์ (Ballast Manufacturers(CBM))นั้นต้องมีค่าบัลลาสต์แฟกเตอร์อย่างน้อย $95 \pm 2.5\%$ ที่วัดได้จากหลอดที่อยู่ทีในมาตรฐานของ ANSI

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เร็กกูเลชัน (Regulation)

บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดตั้งนั้น ต้องสามารถที่จะทำงานได้ในกรณีที่ค่าแรงดันจากแหล่งจ่ายไฟฟ้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงในช่วง 10%

คุณสมบัติการจุดหลอด (Starting Characteristic)

ค่าแรงดันสูงสุดในการจุดหลอดชนิด 40 W 40 F ที่กำหนดโดย ANSI นั้นต้องไม่เกิน 360 V_{rms} ทั้งนี้ถ้ามากกว่านี้จะต้องมีผลโดยตรงให้อายุการใช้งานหลอดสั้นลง บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการออกแบบที่ดีจะต้องมีการอุ่นไส้หลอดคาโทด (Cathode) และควบคุมค่าแรงดันในการจุดหลอดไม่เกินข้อกำหนดของ ANSI

เพาเวอร์แฟกเตอร์ (Power factor)

ลักษณะรูปร่างและเฟสของค่ากระแสสลับและแรงดัน จะเป็นตัวกำหนดค่าเพาเวอร์แฟกเตอร์ โดยมี อินดักแตนซ์ไชค (Inductance Chokes) ที่ทำหน้าที่ในการจำกัดค่ากระแสไหลผ่านหลอดนอกจากนี้วงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้อุปกรณ์ที่เป็น ไซน์จะเป็นผลให้ค่าเพาเวอร์แฟกเตอร์ลดลง

ค่าพลังงานอุ่นไส้หลอด (Filament Power)

การอุ่นไส้หลอดที่ขั้วคาโทด (Filament) ของหลอดฟลูออโรเรสเซนต์ โดยปกติตามข้อกำหนดของ ANSI นั้นระบุควรมีการอุ่นไส้หลอดตลอดเวลา โดยการให้มีแรงดันตกคร่อมที่ไส้หลอดประมาณ 2.5 – 4.1 โวลต์ ทั้งนี้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์บางชนิดที่มีการตัดการอุ่นไส้หลอดภายหลังที่หลอดทำงานแล้ว ซึ่งก็สามารถประหยัดพลังงานได้ประมาณ 4 วัตต์ สำหรับวงจรที่การต่อหลอด 2 หลอดใช้งานพร้อมกันแต่จะเป็นผลให้อายุการใช้งานของหลอดสั้นลงและเป็นผลกระทบมากขึ้นถ้าหากวงจรยังทำงานที่ความถี่สูงอายุการใช้งานหลอดสั้นลง เมื่อเทียบกับหลอดที่ทำงานที่ความถี่ 50 Hz โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงจรที่สามารถปรับลดแสงสว่างได้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการอุ่นไส้หลอดตลอดเวลา

การกระพริบ (Flicker)

หลอดจะกระพริบเมื่อทำงานที่ความถี่ 50 Hz แต่เนื่องจากวงจรอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ทำงานที่ความถี่สูงมากดังนั้นปัญหาของการกระพริบจะหมดไปโดยอัตโนมัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.4 ส่วนประกอบที่สำคัญของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

1. AC-DC Converter (rectifier) เป็นส่วนที่ใช้เปลี่ยนแรงดันกระแสสลับ 50 Hz มาเป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง
2. DC-AC Converter (Inverter) เป็นส่วนที่ใช้แปลงไฟฟ้ากระแสตรงมาเป็นไฟฟ้ากระแสสลับความถี่สูง
3. วงจรเรโซแนนซ์(Resonant) เป็นวงจรที่ทำให้โหลดที่ต่ออยู่ ได้รับทำงานมากที่สุด ซึ่งเป็นจุดการทำงานที่เหมาะสม โดยเป็นวงจรแปลงกระแสสลับที่การทำงานขึ้นอยู่กับโหลดที่ต่ออยู่ (Load Dependent)

วงจรคอนเวอร์เตอร์ (Converter)

วงจรคอนเวอร์เตอร์ที่นำมาประยุกต์ใช้กับบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์นั้นมี 2 แบบคือ AC – DC Converter และ DC-AC Converter มีรายละเอียดดังนี้

AC – DC Converter (Rectifier)

เป็นวงจรที่ทำหน้าที่ในการแปลงไฟฟ้ากระแสสลับ 50 Hz ให้ เป็นไฟฟ้ากระแสไฟตรงเพื่อจ่ายให้กับส่วนของ อินเวอร์เตอร์ อีกซึ่งในที่นี้เราใช้วงจรเรียงกระแสแบบบริดจ์ (Bridge Rectifier) และใช้ตัวเก็บประจุทำหน้าที่เป็นวงจรกรองกระแสเพื่อลดการกระเพื่อมของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง สาเหตุที่เลือกใช้วงจรนี้ก็เพราะง่ายและราคาถูก

2.6.5 การเลือกใช้ไดโอดในวงจรเรียงกระแสแบบบริดจ์

ไดโอดที่เลือกใช้ต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญประการคือ

1.ต้องสามารถทนกระแสกระชากได้ (Inrush Current: I_{FSM}) จะเกิดขึ้นเมื่อเริ่มเปิดสวิตช์จ่ายไฟให้วงจร ซึ่งในขณะนั้นตัวเก็บประจุไม่มีประจุอยู่เลยค่าความต้านทานของวงจรจะต่ำมากคือมีแค่ความต้านทานแฝงในตัวเก็บประจุ (ESR) กับ R_s เท่านั้น

2.ต้องสามารถทนกระแสสูงสุดชั่วขณะได้ (I_{FRM}) เป็นกระแสสูงสุดที่เกิดขึ้นขณะที่อัดประจุตัวเก็บประจุฟิลเตอร์ซึ่งก็ทำให้มีกระแสไหลผ่านตัวเก็บประจุฟิลเตอร์ซึ่งก็จะทำให้มีกระแสไหลผ่านตัวไดโอดจะเกิดในระยะเวลาอันสั้นๆ โดยทั่วไปจะกำหนดจากวงจรการทำงานของกระแสไฟสลับ (1/50 วินาที หรือ 20 มิลลิวินาที) กระแสจำนวนนี้มีค่าสูงมากและไม่ใช้กระแสในตอนปฏิบัติงาน

3.อัตราการทำงานกระแสไบแอสตรง (Forward Bias : I_{FM}) เป็นค่ากระแสสูงสุดที่ไดโอดทน

ได้โดยไม่พังเสียก่อน โดยทั่วไปควรมีค่ามากกว่า 1.5-2 เท่าของกระแสปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. อัตราการทนแรงดันไบแอสกลับสูงสุด (Peak Reverse Bias : PRB) หรืออัตราการทนแรงดันย้อนกลับสูงสุด (Peak Inverse Voltage : PIV) เมื่อเราต่อไดโอดแบบบริดจ์จะมีแรงดันตกคร่อมไดโอดเมื่อไบแอสกลับเท่ากับแรงดันที่เอาต์พุต (Out Put) ของวงจร แต่เมื่อต่อแบบเรกติไฟร์ จะพบว่าแรงดันไบแอสกลับจะเป็น 2 เท่าของแรงดันค่ายอดตามปกติ และเป็น 2.83 เท่าของแรงดัน RMS

5. กระแสรั่วไหล (Leakage Current) เป็นค่ากระแสที่ไหลเมื่อไดโอดในวงจรเรียงกระแสได้รับไบแอสกลับ ซึ่งค่านี้โดยทั่วไปแล้วมีค่าน้อยมากเท่าไรจะดีเท่านั้น

จากข้อกำหนดที่กล่าวมาเราจะพบว่าไดโอดที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในวงจรเรียงกระแสบริดจ์นี้ (Rectifying diode) เบอร์ 1N4007 ซึ่งสามารถทนแรงดันย้อนกลับสูงสุดได้ 1000 โวลต์ ที่กระแส 1 แอมป์ ซึ่งไดโอดชนิดนี้เป็นไดโอดที่หาซื้อได้ง่าย ราคาถูก

2.6.6 การเลือกใช้ตัวเก็บประจุในวงจรกรองกระแส

ในส่วนของตัวเก็บประจุที่ใช้กรองกระแสนั้นเราเลือกใช้ตัวเก็บประจุแบบอิเล็กโทรไลติก (Electrolytic Capacitor) ซึ่งหลักการในการเลือกใช้นั้นขึ้นอยู่กับ

1. อัตราการทนกระแสกระเพื่อม (Ripple Current) RMS กระแสกระเพื่อมขึ้นอยู่กับค่าของตัวเก็บประจุ โหลดและแรงดันอินพุต

2. แรงดันกระเพื่อม ข้อกำหนดนี้ใช้กำหนดค่าของตัวเก็บประจุอย่างต่ำในวงจร โดยทั่วไปในการออกแบบวงจรเรกติไฟร์และวงจรกรองกระแส จะกำหนดให้แรงดันกระเพื่อมได้ไม่เกิน 10 % ของแรงดันตรงที่ด้านออก (Out put) แรงดันกระเพื่อมนี้จะมีค่าสูงขึ้นเมื่อโหลดใช้กระแสมาก

3. อัตราการทนแรงดันตัวเก็บประจุที่ใช้ควรทนแรงดันได้ไม่ต่ำกว่า 1.5 เท่าของแรงดันไฟตรงเอาต์พุต เช่นที่แรงดันไฟตรง 300 โวลต์ ตัวเก็บประจุของวงจรเรียงกระแสแบบบริดจ์จะต้องทนได้ 450 โวลต์เป็นอย่างต่ำ

4. ช่วงเวลาโฮลด์อัป (Hold up time) เป็นระยะเวลาอย่างต่ำที่แหล่งจ่ายจะยังคงสามารถรักษาระดับแรงดันด้านออกให้อยู่ในขีดจำกัดของการรักษาระดับคงที่ด้านออก (Output regulation) ได้ โดยที่แหล่งจ่ายทางด้านเข้า หยุดจ่ายหรือลดลงต่ำกว่าค่าการรักษาระดับแรงดันด้านเข้า (Input regulation) ที่กำหนด ช่วงเวลาโฮลด์อัปนี้จะขึ้นอยู่กับค่าของตัวเก็บประจุ, โหลด, แรงดันที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุในขณะที่แรงดันด้านเข้าตกหรือหยุดจ่ายไป

2.6.7 DC-AC Converter (Inverter)

คอนเวอร์เตอร์ มีหลายแบบขึ้นอยู่กับลักษณะการจัดวงจรภายใน โดยแต่ละแบบจะมีข้อดี

ข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป โดยเราพอจะแยกคอนเวอร์เตอร์ที่ใช้ทำงานที่พบกันบ่อยๆ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ฟลายแบคคอนเวอร์เตอร์ (Fly back Converter)
2. ฟอว์เวิร์ดคอนเวอร์เตอร์ (Forward Converter)
3. พูช-พูลคอนเวอร์เตอร์ (Push-Pull Converter)
4. ฮาล์ฟ-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ (Half-Bridge Converter)
5. ฟูล-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ (Full-Bridge Converter)

1. ฟลายแบคคอนเวอร์เตอร์

เป็นคอนเวอร์เตอร์ที่ให้กำลังงานได้ไม่สูงนัก โดยอยู่ในช่วงไม่เกิน 150 วัตต์ และให้ค่าสัญญาณรบกวน RFI/EMI ค่อนข้างสูง และใช้อุปกรณ์จำนวนน้อย และมีราคาถูก

2. ฟอว์เวิร์ดคอนเวอร์เตอร์

เป็นคอนเวอร์เตอร์ที่สามารถจ่ายกำลังงานได้สูง ตั้งแต่ 500 วัตต์ขึ้นไป แต่มีข้อเสียคือมักเกิดการไม่สมมาตรฟลักซ์แม่เหล็กของแกนหม้อแปลง ซึ่งมีผลต่อการพังเสียหายของเพาเวอร์ทรานซิสเตอร์ได้ง่ายอย่างไรก็ตามในปัจจุบันเทคนิคการควบคุมแบบควบคุมกระแสจะทำให้ลดปัญหานี้ลงได้

3. พูช-พูลคอนเวอร์เตอร์

เป็นคอนเวอร์เตอร์ที่มีข้อดีคือ ปริมาตรของแกนเล็กลง กระแสคอลเล็กเตอร์สูงสุดที่ทรานซิสเตอร์แต่ละตัวค่า ทรานซิสเตอร์ทั้งสองถูกขับด้วยกราวนด์เดียวกัน ทำให้วงจรขับเบสไม่ยุ่งยากมีของเสียคือทรานซิสเตอร์ที่ใช้จะต้องสามารถทนแรงดัน ได้มากกว่าสองเท่าของแรงดันอินพุตบวกกับแรงดันสไปรท์ซึ่งเกิดจากค่าความเหนี่ยวนำรั่วไหลของหม้อแปลง เป็นปัญหาในการนำไปใช้กับโหลดที่ต้องการกำลังสูง ๆ เพราะทรานซิสเตอร์ที่ทนกระแสและแรงดันสูง ๆ หายากและราคาแพงมาก

4. ฮาล์ฟ-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์

จัดเป็นคอนเวอร์เตอร์ในตระกูลเดียวกับพูช - พูลคอนเวอร์เตอร์และให้กำลังงานได้ค่อนข้างสูง ข้อดีของฮาล์ฟ - บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ก็คือ เพาเวอร์ทรานซิสเตอร์ในวงจรมีค่าแรงดันตกคร่อมขณะ ไม่น่ากระแสน้อยกว่าคอนเวอร์เตอร์ทั้งสามแบบที่กล่าวมาและลดการเกิดไม่สมมาตรฟลักซ์ได้ โดยกำลังงานสูงสุด ที่สมารถทำได้จะอยู่ในช่วงไม่เกิน 500 วัตต์

5. ฟูล-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์

เป็นคอนเวอร์เตอร์ที่สามารถจ่ายกำลังงานได้สูงตั้งแต่ 500 วัตต์ ถึง 1000 วัตต์ คอนเวอร์เตอร์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์นั้นมีหลายวงจรด้วยกันเช่นวงจรแบบ

พหุ-พหุคอนเวอร์เตอร์ , วงจรแบบ ฟูล-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะคอนเวอร์เตอร์แบบฮาล์ฟ - บริดจ์ เนื่องจากวงจรคอนเวอร์เตอร์ที่นิยมใช้กัน ในบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ข้อได้เปรียบของวงจรคอนเวอร์เตอร์แบบ ฮาล์ฟ-บริดจ์

1. ค่าแรงดันที่ตกคร่อม ตัวสวิตช์ซึ่งขณะหยุดนำกระแสจะมีค่าเท่ากับค่าแรงดันที่ด้านอินพุท ซึ่งน้อยกว่าการใช้งานแบบอื่นๆ เช่น, พหุ-พหุคอนเวอร์เตอร์ ฟอร์เวิร์คคอนเวอร์เตอร์
2. ลดการเกิดฟลักซ์แม่เหล็ก (Magnetic Flux) ไม่สมมาตรในขดไฟรมาร์ได้ (กรณีที่ใช้หม้อแปลงเป็นตัวเหนี่ยวนำ)
3. กระแสที่ได้ทางด้านเอาพุทค่อนข้างเรียบ
4. วงจรแบบ ฮาล์ฟ-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ เป็นวงจรที่ใช้สวิตช์ทรานซิสเตอร์เพียงสองตัว จึงประหยัดกว่าวงจรแบบ ฟูล-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ ที่ต้องใช้ทรานซิสเตอร์ถึง 4 ตัว และสามารถให้กระแสผ่านโหลดมีรูปคลื่นเป็นรูปไซน์ได้
5. กำลังออกของวงจรไม่สูงนัก เมื่อเทียบกับ ฟูล-บริดจ์คอนเวอร์เตอร์ (สำหรับการใช้งานเป็นบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์) ดังนั้นการใช้สวิตช์เพียงสองตัวจะทำให้การขับสวิตช์ไม่ยุ่งยากนัก

2.6.8 วงจรรีโซแนนซ์(Resonant)

ในสถานะที่วงจรอนุกรม R,L,C ค่าอิมพีแดนซ์ของวงจรคือ $Z = R + X_L + X_C$ โดยค่าจะแปรเปลี่ยนตามความถี่ของวงจร

ปรากฏการณ์รีโซแนนซ์ คือปรากฏการณ์ที่อิมพีแดนซ์ของวงจร (ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะรีโซแนนซ์แบบอนุกรม)มีค่าต่ำที่สุดที่ $Z = R$ เมื่อเราป้อนความถี่ที่ป้อนให้กับวงจรที่ความถี่ ค่าหนึ่งที่ทำให้ค่า $X_L = X_C$ ณ จุดนี้จะให้ค่ากระแสไหลผ่านมากที่สุด และให้กำลังงานกับวงจรมากที่สุด

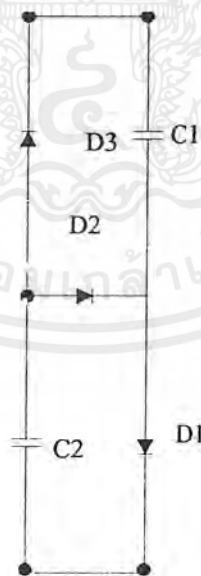
ในวงจรบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ได้มีการนำวงจรพื้นฐานรีโซแนนซ์มาประยุกต์ใช้กับการเพิ่มแรงดันในการจุดหลอดในสถานะเริ่มต้นโดยวงจรรีโซแนนซ์อนุกรม (Series Resonant) สามารถ จัดแบ่งออกเป็น 3 วงจรหลักคือ

1. วงจรรีโซแนนซ์อนุกรมกับ โหลด (Series – loaded-Resonant :SLR)
2. วงจรรีโซแนนซ์ขนานกับ โหลด (Parallel- loaded-Resonant:PLR)
3. วงจรรีโซแนนซ์อนุกรม-ขนานกับ โหลด (Series-Parallel-loaded Resonant:SPLR)

การพิจารณา ลักษณะของวงจรรีโซแนนท์มาประยุกต์ใช้กับบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์นั้น เราจะทำการพิจารณาที่อัตราขยาย (Gain) ของวงจร โดยเปรียบเทียบระหว่างแรงดันเข้ากับแรงดันออกซึ่งในการวิเคราะห์ห้วงจรนี้ เราจะทำการสมมุติอุปกรณ์ทุกตัวที่ใช้มีคุณสมบัติในอุดมคติและพิจารณาว่า หลอดฟลูออเรสเซนต์เป็น โหลดที่เป็นความต้านทานเพียงอย่างเดียวซึ่งจะเป็นจริงต่อเมื่อหลอดทำงานที่สูงมากพอ

2.6.9 วงจรเพิ่ม เพาเวอร์แฟกเตอร์ (High Power Factor Correction)

เป็นวงจรที่ประกอบไปด้วย C อิเล็กโทรไลต์ : C1,C2 ไดโอด: D1 –D3 และR1 ดังรูปที่ 2.21 และ C1,C2 จะให้แรงดันออกมาในช่วง D1 ,D3 ในช่วง ไคร์กรีเจนซ์ (direct region) ให้ $V = V_{line,peak}$ และ C1,C2 จะ discharge กระแสผ่าน D1,D3 ในช่วง วอลเลย์ (Valley Region) ในช่วงมีคาบ $= V_{line}$ จะช่วยลดความผิดเพี้ยนของสัญญาณ(Distortion) ของสัญญาณกระแสค่านเข้าให้มีค่าใกล้เคียงสัญญาณ ไซน์ซึ่งจะทำให้กระแสรีโอมิกส์ลดลง ช่วยปรับปรุงค่า เพาเวอร์แฟกเตอร์ของวงจร

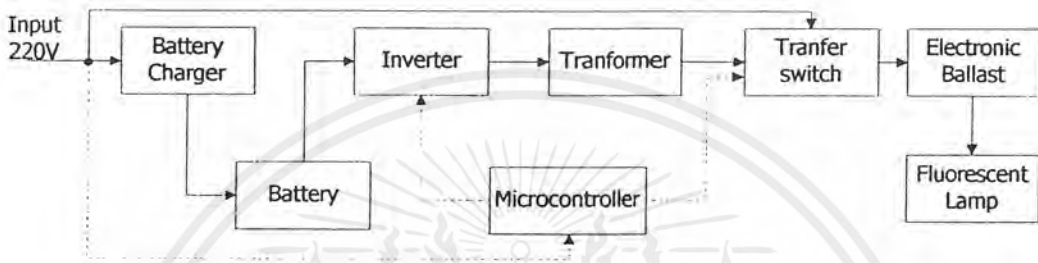
รูปที่ 2.21 วงจรเพิ่มเพาเวอร์แฟกเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การดำเนินงาน

ในระบบแสงสว่างฉุกเฉินประกอบด้วยส่วนประกอบต่าง ๆ ดังรูป

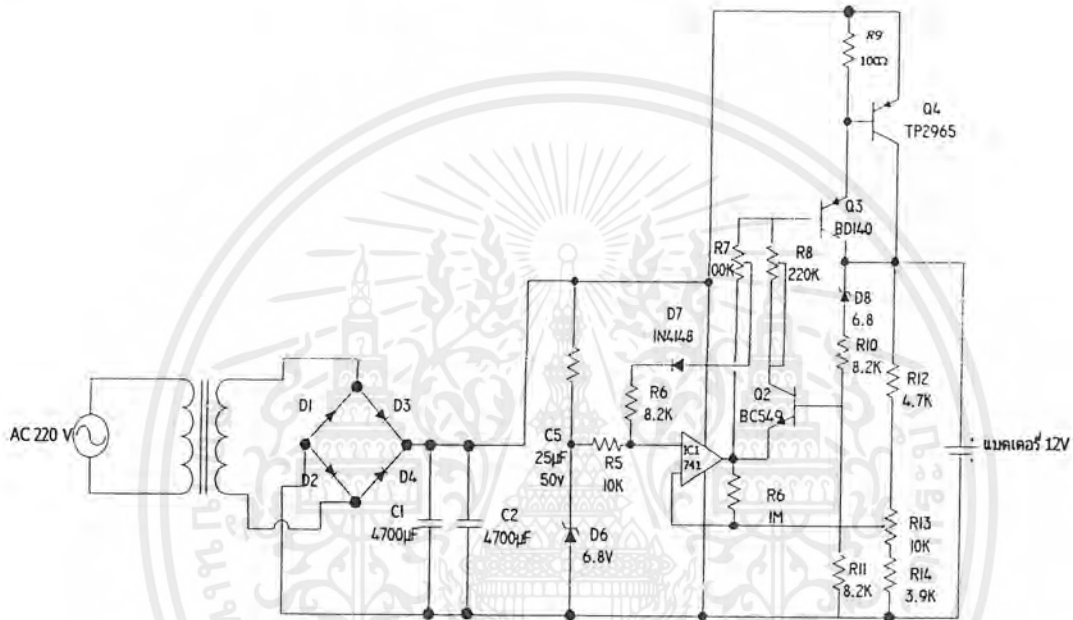
รูปที่ 3.1 แสดงระบบการทำงานของระบบแสงสว่างฉุกเฉิน

3.1 การทำงานของระบบแสงสว่างฉุกเฉิน

ในสภาวะปกติบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์จะรับ ไฟฟ้าจากการ ไฟฟ้า โดยผ่านทรานสเฟอรัส วิตซ์ซึ่งในโครงการนี้ใช้สวิทซ์แบบสแตติกสวิทซ์คือ SCR จ่ายแรงดันไฟฟ้าให้กับบัลลาสต์ อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการจุดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ในขณะที่เดียวกันนั้นซาร์จเจอร์จะทำการประจุ แบตเตอรี่ไปพร้อมกัน สัญญาณที่ใช้ในการทริกสวิทซ์ เอสซีอาร์ นั้นมาจากไมโครคอนโทรลเลอร์ 8051 เมื่อไฟจากการ ไฟฟ้าเกิดดับขึ้นไมโครคอนโทรลเลอร์ 8051 จะทำหน้าที่ตรวจจับสัญญาณ ทางไฟฟ้า และจะสั่งให้อินเวอร์เตอร์ทำงานทันทีและพร้อมกันก็จะสั่งสวิทซ์ เอสซีอาร์ให้มารับพลัง งานไฟฟ้าจากอินเวอร์เตอร์แทน เมื่อไฟจากการ ไฟฟ้ามาไมโครคอนโทรลเลอร์ 8051 จะรับ สัญญาณจากนั้นจะดีเลย์ (Delay) เพื่อให้แน่ใจว่ามีแรงดันมาจากการ ไฟฟ้าจริงจึงจะทำการสั่งสวิทซ์ ให้รับพลังงานไฟฟ้างเดิม

3.2 ส่วนประกอบและการทำงานของส่วนต่าง ๆ มีดังนี้

3.2.1 แบตเตอรี่ชาร์จเจอร์ จะทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้ากระแสสลับเป็นกระแสตรง เพื่อเก็บไว้ในแบตเตอรี่เมื่อสภาวะปกติโดยมีส่วนประกอบของวงจรดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 วงจรแบตเตอรี่ชาร์จเจอร์

หลักการการทำงานของวงจรแบตเตอรี่ชาร์จเจอร์

หลักการการทำงานของวงจรดังรูปที่ 3.2 หลังจากไฟฟ้ากระแสสลับผ่านหม้อแปลงแรงดันจาก 220 โวลต์เป็น 15 โวลต์วงจรบริดจ์เรกติไฟร์จะทำหน้าที่แปลงแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับเป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงและจะมีคาปาซิเตอร์ C_1 และ C_2 เป็นตัวกรองสัญญาณให้เรียบขึ้น ได้ค่าแรงดันประมาณ 20 โวลต์โดยที่ไอซี หนึ่ง (IC₁) ซึ่งเป็นออปแอมป์เบอร์ 741 ทำหน้าที่เปรียบสัญญาณที่ขา 2 ซึ่งได้รับแรงดัน 6.8 โวลต์จากการแบ่งแรงดันของ R_4 และ D_6 ซึ่งเป็นซีเนอร์ไดโอดที่มีค่า 6.8 โวลต์แล้วส่งสัญญาณผ่าน R_5 เข้ามาที่ขา 2 ของไอซี หนึ่ง ในขณะที่แบตเตอรี่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 10 โวลต์แรงดันที่แบ่งมาจาก มาที่ขา 3 ของไอซี หนึ่ง (เมื่อปรับขากลางของ R_{13} ให้อยู่ในช่วงประมาณกึ่งกลางแรงดันที่ขา 3 จะไม่มีโอกาสขึ้นถึง 6.8 โวลต์ซึ่งจะน้อยกว่าแรงดันที่ขา 2 ทำให้เอาต์พุตของ ไอซี หนึ่งที่ขา 6 มีค่าเป็น 0 โวลต์เมื่อเอาต์พุตของ ไอซี หนึ่ง เป็น 0 โวลต์ จะมีกระแสไหลจากบวกผ่าน R_7 , Q_1 และ R_4 มาลงที่เอาต์พุตของ ไอซี หนึ่งกระแสนี้จะเป็นกระแสเบสของ Q_2 และ Q_3 ซึ่งจะเป็นดังควบคุมจำนวนกระแสที่ไหลผ่านจากขาอิมิตอร์ไปขาคอลเลคเตอร์ ของ Q_3 ไปอัดประจุให้กับแบตเตอรี่ เมื่อแรงดันของแบตเตอรี่เพื่อขึ้นเป็น 10 โวลต์แรงดันที่จ่ายมาเบสของ Q_2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเพียงพอที่จะทำให้ Q_1 อยู่ในสภาวะออน(ON) กระแสเบสของ Q_2 สามารถไหลผ่าน R_6 และ Q_2 ทำให้มีกระแสไหลไปอัดแบตเตอรี่เพิ่มขึ้นด้วย เมื่อแรงดันแบตเตอรี่ขึ้นถึง 14.4 โวลต์จะทำให้แรงดันที่ขา 3 ของไอซีหนึ่งมีค่าเท่ากับแรงดันที่ขาสองของไอซีหนึ่ง ทำให้มีแรงดันออกที่เอาต์พุตของไอซี หนึ่งประมาณ 8 โวลต์เนื่องจากการป้อนกลับแบบลบผ่าน R_6 และการป้อนกลับทางบวกผ่าน R_5 การที่ไอซีมีเอาต์พุตจะทำให้ Q_1 ค่อยออฟ(OFF) ไปกระแสที่ไหลทำให้ไปชาร์จแบตเตอรี่จะค่อยลดลงและหยุดชาร์จไปเมื่อแรงดันเพิ่มสูงขึ้นเป็น 16.5 โวลต์

การหาค่าความจุของแบตเตอรี่

$$\text{จากสูตร } C = \frac{1}{L} (K_1 I_1) \quad \dots 3.1$$

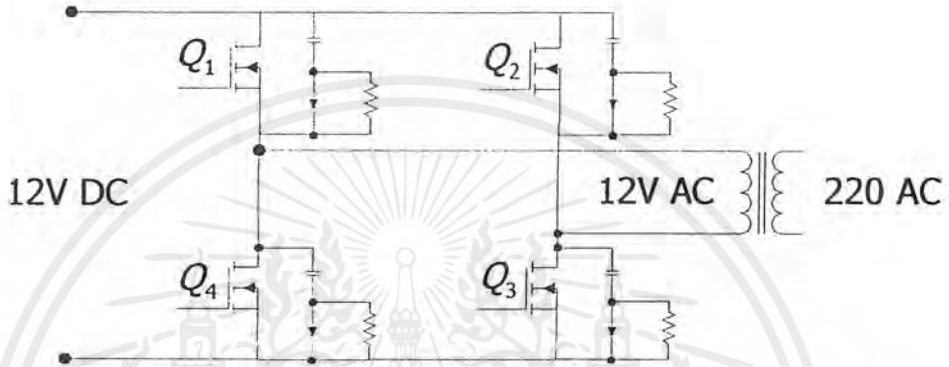
เมื่อ C : ค่าความจุของแบตเตอรี่ (A/H)

K_1 : ได้จากกราฟของบริษัทผู้ผลิต โดยใช้โดยเวลาที่ต้องการจ่ายโหลด กับกระแสในการหาค่า

L : Maintenance factor $L=0.8$

I_1 : กระแสโหลด (A)

3.2.2 อินเวอร์เตอร์ ทำหน้าที่แปลงแรงดันกระแสตรงเป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ โดยใช้ มอสเฟตเป็นสวิทช์ดังวงจรต่อไปนี้

รูปที่ 3.3 วงจรอินเวอร์เตอร์

การทำงานของมอสเฟตจะนำกระแสครึ่งละสองตัวคือตัวที่อยู่ทแยงมุมกันและสลับกับอีกคู่หนึ่งไปมาโดยการสวิทช์จะถูกควบคุมโดยสัญญาณ ไบแอสขาเกทของมอสเฟต ผลที่ได้ก็คือแรงดันและกระแสจากแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงจะค่อกับ โหลด โดยสลับขั้วบวกและขั้วลบไปมาครึ่งละครึ่งรอบดังนั้นแรงดันที่ตกคร่อม โหลดจะมีลักษณะเป็นกระแสสลับรูปสี่เหลี่ยม (Square Wave)

การคำนวณ snubber

$$C = \frac{I_p t_{off}}{2V_{in}} \quad \dots 3.2$$

$$R = \frac{t_{on} (\text{min})}{23C} \quad \dots 3.3$$

ขนาดของ R ;
$$P_d = \frac{C(2V_{in})^2}{2T} \quad \dots 3.4$$

เมื่อ

I_p : ค่ากระแสสูงสุดขณะเริ่มนำกระแสของเพาเวอร์มอสเฟต

V_{in} : แรงดันอินพุทของอินเวอร์เตอร์

t_{off} : ช่วงเวลาหยุดนำกระแสของเพาเวอร์มอสเฟต

t_{on} : ช่วงเวลานำกระแสของเพาเวอร์มอสเฟต

T : คาบเวลาการทำงานของมอสเฟต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณขนาดเพาเวอร์มอสเฟต

ขนาดโหลดหลอดไฟ 36 W 4 หลอดเท่ากับ 144 W แรงดัน 220 โวลต์

$$I = \frac{144}{220 \times 0.9} = 0.727 \text{ A}$$

กระแสค่านปฐมภูมิของหม้อแปลง

$$I_1 = \frac{220}{12} \times 0.727 = 13.33 \text{ A}$$

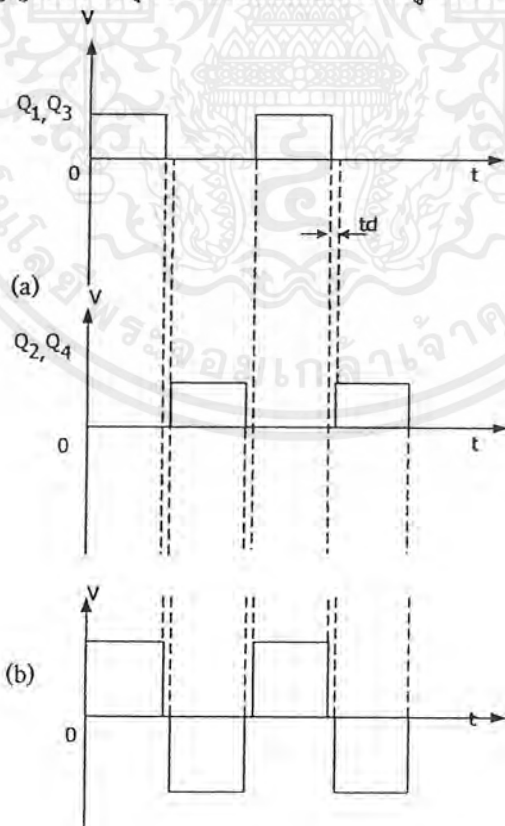
เลือกมอสเฟตที่ทนกระแสได้

$$1.5 \times 13.33 = 19.995 \text{ A}$$

เลือกมอสเฟตเบอร์ IRF P 250 ซึ่งทนกระแสได้ 30 A

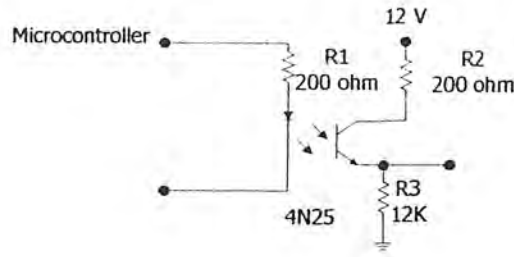
การทำงาน

สัญญาณที่ขับมอสเฟตของวงจรอินเวอร์เตอร์ได้จากไมโครคอนโทรลเลอร์แล้วผ่านวงจรขยายดังรูปที่ 3.4 (a) สัญญาณเอาต์พุตจากอินเวอร์เตอร์ได้ดังรูปที่ 3.4 (b)

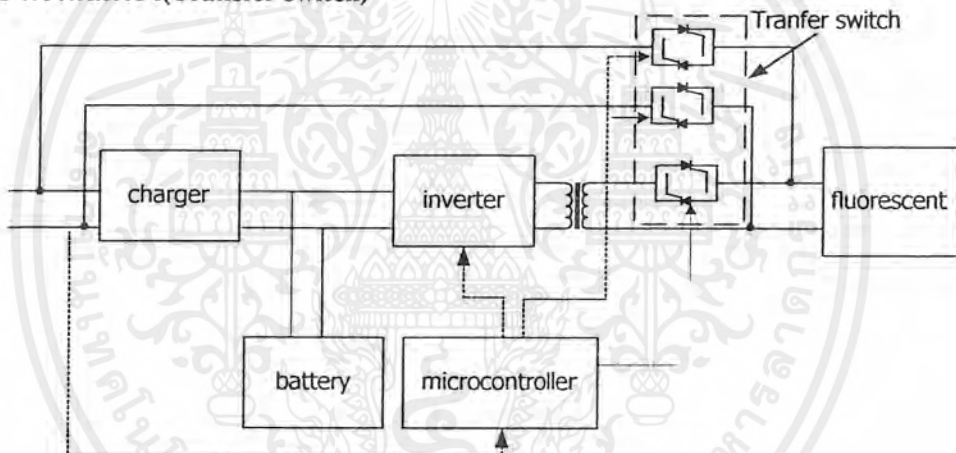
รูปที่ 3.4 (a) สัญญาณขับอินเวอร์เตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ (b) สัญญาณเอาต์พุตจากอินเวอร์เตอร์นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.5 วงจรขับมอสเฟต

3.2.3 สวิตช์ ทรานสเฟอร์ (Transfer switch)

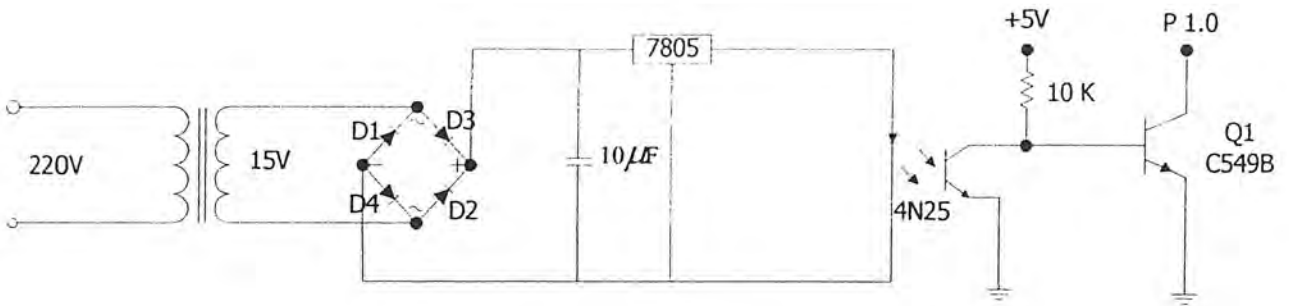

รูปที่ 3.6 แสดงลักษณะการต่อสวิตช์ทรานสเฟอร์

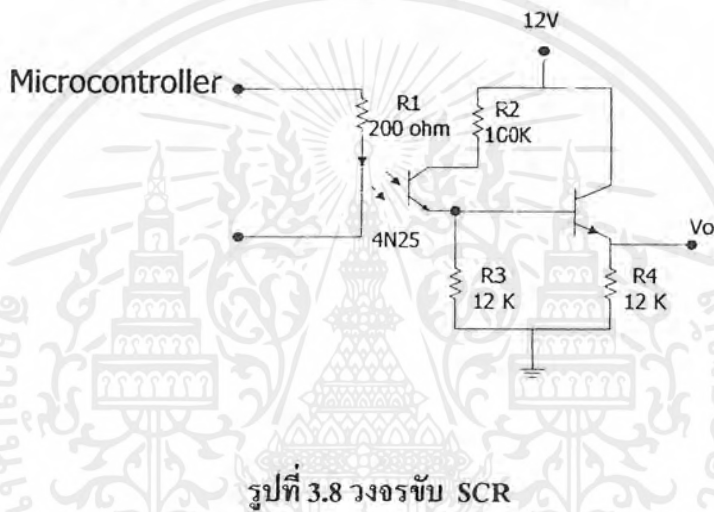
หลักการทํางาน

การทํางานสวิตช์ทรานสเฟอร์ควบคุมโดยไมโครคอนโทรลเลอร์โดยที่ไมโครคอนโทรลเลอร์จะทําหน้าที่ตรวจจับสัญญาณจากการไฟฟ้าโดยผ่านวงจรดังรูปที่ 3.7 เข้าพอร์ต 1 บิต 0 โดยปกติสวิตช์ที่รับแรงดันจากแรงดันการไฟฟ้าจะทํางาน เมื่อไฟดับไมโครคอนโทรลเลอร์จะสั่งให้สวิตช์รับแรงดันจากชุดอินเวอร์เตอร์ โดยสัญญาณที่ใช้ควบคุม สวิตช์ผ่านวงจรแยกกราวด์ และขยายดังรูปที่ 3.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.7 วงจรตรวจจับสัญญาณจากการไฟฟ้า

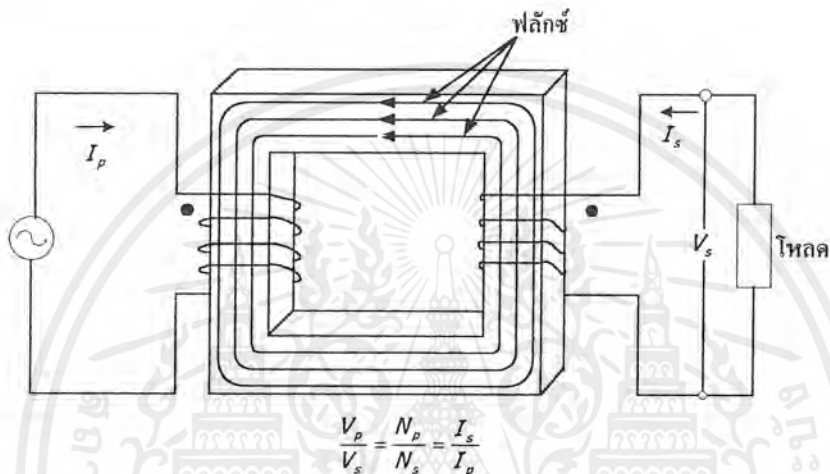

รูปที่ 3.8 วงจรขับ SCR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 หม้อแปลงความถี่สูง

หม้อแปลงเมื่อมีกระแสไหลผ่านขดลวดที่พันรอบแกนปิด ฟลักซ์จะเกิดการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนไปมาด้วย ถ้านำขดลวดอีกขดมาพันรอบแกนนี้ จะเกิดแรงดันและกระแสเหนี่ยวนำเรียกว่า หม้อแปลง

รูปที่ 3.9 แสดงการเหนี่ยวนำของหม้อแปลง

ขดลวดทางอินพุตเรียกว่าขดลวดปฐมภูมิ และทางเอาต์พุตเรียกว่าขดลวดทุติยภูมิ ความสัมพันธ์ของขดลวดและแรงดันจะมีอัตราส่วนคงที่คือ

$$\frac{N_p}{N_s} = \frac{V_p}{V_s} \quad \dots 3.5$$

N_p และ V_p คือจำนวนรอบขดลวดและแรงดันด้านปฐมภูมิ N_s และ V_s คือจำนวนรอบขดลวดและแรงดันด้านทุติยภูมิ แรงดันเหนี่ยวนำจะเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของความหนาแน่นของฟลักซ์ถ้าให้ B อยู่ในช่วงที่เป็นเส้นตรงจะได้

$$B_{\max} = \frac{V_p \times 10^8}{Kf N_p A_e} \quad \dots 3.6$$

- เมื่อ $B_{\max}$ คือ ความหนาแน่นของฟลักซ์แม่เหล็กสูงสุด
 V_p คือ แรงดันด้านปฐมภูมิเป็น โวลต์
 f คือ ความถี่เฮิรตซ์
 N_p คือ จำนวนรอบปฐมภูมิ
 A_e คือ พื้นที่หน้าตัดของแกนเหล็กเป็นตารางเซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

K คือค่าคงที่มีค่า 4.44 สำหรับแรงดันที่มีรูปคลื่นเป็นไซน์
 ความปกติค่า $B_{\max}$ จะเลือกที่ค่า $B_{\text{sat}}/2$ เพื่อให้แน่ใจว่าช่วงทำงานนั้นเป็นเส้นตรง ตัวประกอบคงที่ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือพื้นที่สำหรับวางขดลวดตัวนำ ซึ่งปกติจะพันอยู่บนตัวบ็อบบิน (Bobbin) ค่านี้จะต้องเลือกค่าที่เหมาะสมด้วยสำหรับความสามารถในการจ่ายกำลังของแกนเหล็กคำนวณจาก

$$P_{\text{out}} = (1.66 B_{\max} f d A_e A_c) \times 10^{-9} \quad \dots\dots 3.7$$

เมื่อ P_{out} คือ กำลังที่จ่ายเป็นวัตต์

d คือ ความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าในขดลวดตัวนำเป็นแอมป์ต่อตารางเมตร

A_e คือ พื้นที่หน้าตัดของแกนเหล็กเป็นตารางเซนติเมตร

A_c คือ พื้นที่สำหรับพันขดลวดบนบ็อบบินเป็นตารางเซนติเมตร

บางครั้งอาจใช้ พื้นที่บ็อบบินใช้สัญลักษณ์ W_b หรือหน้าตัดของบ็อบบินและความหนาแน่นของกระแสในสายใช้หน่วยเซอร์คูลาร์มิลล์ต่อแอมป์ (c.m./A) ใช้สัญลักษณ์ D โดย

$$d = \frac{1.27 \times 10^8}{D} \quad \dots\dots 3.8$$

นำค่า d แทนลงในสมการที่ 3 จะได้

$$P_{\text{out}} = \frac{(1.47 f B_{\max} A_e A_c) \times 10^{-3}}{D} \quad \dots\dots 3.9$$

ค่า D จะเทียบกับค่า 1000 เซอร์คูลาร์มิลล์ต่อแอมป์ ในทางปฏิบัติจะใช้ค่า เพียง 200–400 เพื่อค่าความปลอดภัยของสาย

สมการที่ 3.9 นี้ใช้สำหรับคำนวณและเลือกหาขนาดของแกนเหล็กที่ใช้พันขดลวด

การเลือกลักษณะแกนและชนิดของวัสดุ

วัสดุที่ทำแกนเหล็กหม้อแปลง โดยทั่วไปสามารถทำเป็นแกนหม้อแปลงความถี่สูงได้แต่ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ วัสดุเฟอร์ไรต์ เพราะความหนาแน่นของฟลักซ์อยู่ในช่วง 3000-5000 เกาส์ มีการสูญเสียค่าประกอบง่าย แกนเฟอร์ไรต์ มีรูปร่างและขนาดมากมายมีทั้งลักษณะแกนที่เป็น EE ,EI,EC, ซึ่งใช้กับกำลังไฟสูง ๆ และแกนพอด (pot) เหมาะสำหรับใช้กับกำลังไฟฟ้าปานกลาง(20-200 วัตต์) ตารางที่ 3.1 แสดงแกนเฟอร์ไรต์ของบริษัทต่าง ๆ ตารางที่ 3.2แสดงขนาดของสายที่ใช้พันตามมาตรฐาน AWG (American Wire Gauge)

ตารางที่ 3.1แกน เฟอร์ไรต์ ของบริษัทต่าง ๆ

Material	Manufacturer
3C8	Ferro cube
24B	Stack pole Fair-Rite
77	Products
F,T	Magnetism, Inc.
H7C1	TDK
N27	Siemens

ตารางที่ 3.2 แสดงแผ่นข้อมูลของสายที่ใช้พันหม้อแปลง

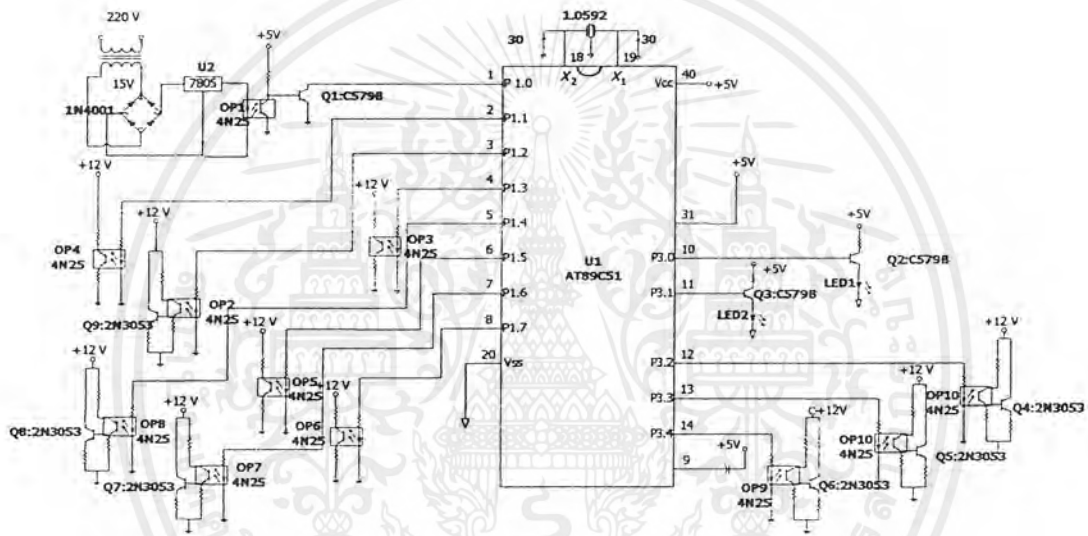
AWG	Dimeter over insulation (inches)		Nominal circular mil area	Resistance per 1000 ft	current capacity in milliamperes base on	
	min	max			1000 c m /A	AWG
8	0.13	0.133	16510	0.6281	16510	8
9	0.116	0.119	13090	0.7925	13090	9
10	0.104	0.106	10380	0.9985	10380	10
11	0.0928	0.0948	8230	1.261	8226	11
12	0.0829	0.0847	6530	1.588	6526	12
13	0.0741	0.0757	5186	2.001	5184	13
14	0.0667	0.0682	4110	2.524	4109	14
15	0.0595	0.0609	3260	3.181	3260	15
16	0.0532	0.0545	2580	4.02	2581	16
17	0.0476	0.0488	2050	5.054	2052	17
18	0.0425	0.0437	1620	6.384	1624	18
19	0.038	0.0391	1290	8.046	1289	19
20	0.034	0.0351	1020	10.13	1024	20
21	0.0302	0.0314	812	12.77	812.3	21
22	0.0271	0.0281	640	16.2	640.1	22
23	0.0244	0.0253	511	20.3	510.8	23
24	0.0218	0.0227	404	25.67	404	24
25	0.0195	0.0203	320	32.37	320.4	25
26	0.0174	0.0182	253	41.02	252.8	26
27	0.0157	0.0164	202	51.44	201.6	27
28	0.0141	0.0147	159	65.31	158.8	28
29	0.0127	0.0133	128	81.21	127.7	29
30	0.0113	0.0119	100	103.7	100	30
31	0.0101	0.0108	79.2	130.9	79.21	31
32	0.0091	0.0098	64	162	64	32
33	0.0081	0.0088	50.4	205.7	50.41	33
34	0.0072	0.0078	39.7	261.3	39.69	34
35	0.0064	0.007	31.4	330.7	31.36	35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.5 ไมโครคอนโทรลเลอร์

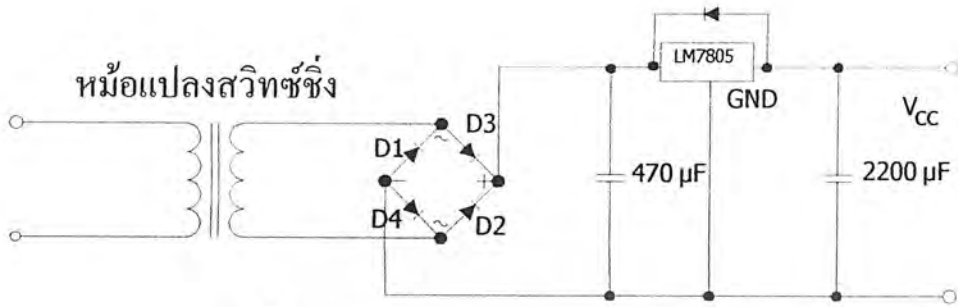
ไมโครคอนโทรลเลอร์ที่นำมาใช้ในโครงงานนี้นั้นใช้พอร์ต 1 และพอร์ต 3 เป็นอินพุตและเอาต์พุต โดยสร้างสัญญาณทริกให้กับมอเตอร์เฟสและเอสซีอาร์โดยไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ใช้ในโครงงานนี้คือ ชิพ AT 89C51 โดยรับสัญญาณนาฬิกาจาก คริสตัล(crytal)มีความถี่ 11.059MHz ซึ่งมีลักษณะการต่อวงจรดังรูปที่ 3.9 โดยมีแหล่งจ่ายไฟฟ้าที่จ่ายให้ไมโครคอนโทรลเลอร์ดังรูปที่

3.10

รูปที่ 10 แหล่งจ่ายของไมโครคอนโทรลเลอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

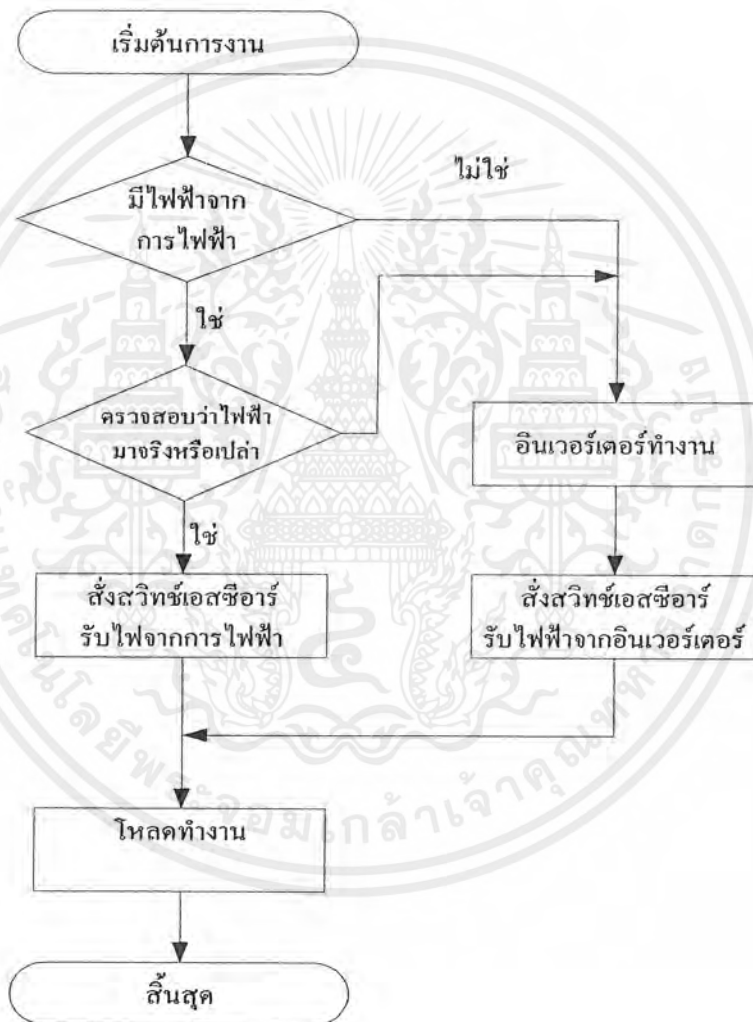
รูปที่ 3.11 แหล่งจ่ายของไมโครคอนโทรลเลอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเขียนโปรแกรม

ในส่วนของโปรแกรมของไมโครคอนโทรลเลอร์นั้นเขียนได้จากโฟลชาร์ท(flowchart)ในรูปที่ 3.10

รูปที่ 3.10 แผงผังการออกแบบโปรแกรมไมโครคอนโทรลเลอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8051 Cross-Assembler (1.3) (C) 1987, 1989 Binary Technology
 Page 1
 emer2.asm

```

0000          1  ORG 0000H
0000 C2AF     2  START: CLR  EA
0002 C2B3     3  NOL:  CLR  P3.3
0004 C2B4     4          CLR  P3.4
0006 D2B2     5          SETB P3.2
0008 C2B1     6          CLR  P3.1
000A D2B0     7          SETB P3.0
000C 759055   8  MAIN: MOV  P1,#55H
000F 309002   9          JNB  P1.0,EMER
0012 80F8    10         SJMP MAIN
0014 C2B2    11  EMER: CLR  P3.2
0016 759001  12         MOV  P1,#01H
0019 114C    13         ACALL DELAY_F
001B D2B3    14         SETB P3.3
001D D2B4    15         SETB P3.4
001F C2B0    16         CLR  P3.0
0021 D2B1    17         SETB P3.1
0023 D291    18  INVER: SETB P1.1
0025 D295    19         SETB P1.5
0027 1173    20         ACALL DELAY1
0029 C291    21         CLR  P1.1
002B C295    22         CLR  P1.5
002D 1145    23         ACALL DEAD_T
002F D290    24         SETB P1.0
0031 209021  25         JB   P1.0,DELAY
0034 2090CB  26  CHECK: JB   P1.0,NOL
0037 D293    27         SETB P1.3
0039 D297    28         SETB P1.7
003B 1173    29         ACALL DELAY1
003D C293    30         CLR  P1.3
003F C297    31         CLR  P1.7
0041 1145    32         ACALL DEAD_T
0043 0123    33         AJMP INVER
34
35           ;DELAY FOR DEAD TIME
36
0045 7870    37  DEAD_T: MOV  R0,#70H
0047 D8FE    38  DON:   DJNZ R0,DON
0049 00      39         NOP
004A 00      40         NOP
004B 22      41         RET
42
43           ;DELAY FOR SWITCH OFF
44
004C 7A02    45  DELAY_F: MOV  R2,#02H
004E 7902    46  SWIT2_F: MOV  R1,#02H
0050 D9FE    47  SWIT_F:  DJNZ R1,SWIT_F

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

0052 DAFA    48          DJNZ R2,SWIT2_F
0054 22     49          RET
50
51          ;DELAY FOR SWITCH ON
52
0055 7B50   53 DELAY: MOV R3,#50H
0057 D293   54 DELAY_R:SETB P1.3
0059 D297   55          SETB P1.7
005B 1173   56          ACALL DELAY1
005D C293   57          CLR P1.3
005F C297   58          CLR P1.7

```

8051 Cross-Assembler (1.3) (C) 1987, 1989 Binary Technology

Page 2

emer2.asm

```

0061 1145   59          ACALL DEAD_T
0063 D291   60          SETB P1.1
0065 D295   61          SETB P1.5
0067 1173   62          ACALL DELAY1
0069 C291   63          CLR P1.1
006B C295   64          CLR P1.5
006D 1145   65          ACALL DEAD_T
006F DBE6   66          DJNZ R3,DELAY_R
0071 1134   67          ACALL CHECK
68          ;DELAY PLUS ON_OFF
69
0073 7ABC   70 DELAY1: MOV R2,#0BCH
0075 79B3   71          MOV R1,#0B3H
0077 7816   72 LOOP1:  MOV R0,#16H
0079 D8FE   73 LOOP2:  DJNZ R0,LOOP2
007B D9FA   74          DJNZ R1,LOOP1
007D 00     75 LOOP3:  NOP
007E DAFD   76          DJNZ R2,LOOP3
0080 00     77          NOP
0081 00     78          NOP
0082 22     79          RET
0000=     80          END

```

8051 Cross-Assembler (1.3) (C) 1987, 1989 Binary Technology

Page 1

emer2.asm

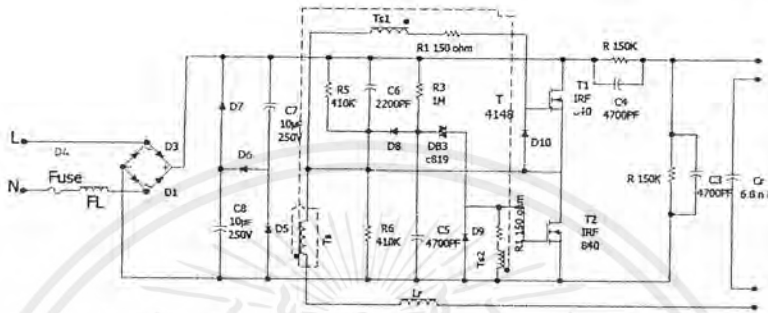
```

      check = 0034          dead_t = 0045          delay = 0055          delay1 = 0073
delay_f = 004C          don = 0047          emer = 0014          inver = 0023
loop1 = 0077          loop3 = 007D          main = 000C          nol = 0002
      loop2 = 0079
start = 0000
      swit2_f = 004E          swit_f = 0050

```

3.2.6 บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

จ่ายแรงดันความถี่สูงเพื่อจุดติดหลอดฟลูออเรสเซนต์เพื่อให้หลอดจุดติดได้ทันทีและเป็นหลอดที่ประหยัดพลังงานเพื่อให้อินเวอร์เตอร์สามารถจ่ายหลอดได้นานขึ้นมีวงจรตามรูป

รูปที่ 3.13 วงจรบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

หลักการการทำงานของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

เมื่อป้อนไฟฟ้ากระแสสลับ 220 Vrms ผ่านอินดักทีฟฟิลเตอร์ (Inductive filter) และผ่านชุดวอลเลย์ฟิล (valley fill) เพื่อให้ไฟฟ้ากระแสตรงที่ออกจากบริดจ์เรกติไฟเออร์ (Bridge rectifier) มีช่วงการนำกระแสที่กว้างขึ้นลดการกระชากของกระแสและให้สัญญาณของกระแสดีขึ้นกว่าการใช้คาปาซิเตอร์ที่ทำหน้าที่ฟิลเตอร์ทั่วไปจากนั้นสถานะเริ่มแรกของการทำงานของวงจรบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์คือกระแสไหลผ่าน R_5 อัดประจุ C_5 เมื่อแรงดันอัดประจุใน C_5 ถึงค่า ๆ ค่าหนึ่งทำให้ไดแอค (Diac) DB_3 ทำงานเป็นสัญญาณพัลส์ ขับขาเกต (gate) ของมอสเฟต T_2 หลังจากนั้น ไดแอคจะไม่ทำงานอีกเนื่องจากทุกครั้ง T_2 ทำงานแรงดันอัดประจุ C_5 จะถูกลัดวงจรผ่านไดโอด D_8 แทนจากการทำงานของ T_2 กระแสไฟตรงจากขั้วบวก บริดจ์เรกติไฟลเลอร์ ไหลผ่านขั้วหลอดฟลูออเรสเซนต์ผ่านตัวเหนี่ยวนำรีโซแนนซ์ (L_r) และเซลท์เอ็กไซท์ (Primary self excite) T_s (T_s เป็นหม้อแปลงสร้างสัญญาณพัลส์ซึ่งทำหน้าที่เป็นปฐมภูมิและทุติยภูมิ คือ T_{s1} และ T_{s2} ตามลำดับ) ผ่าน T_2 ควบวงจรที่ขั้วลบของบริดจ์เรกติไฟลเลอร์ เมื่อกระแสไหลผ่านขั้วครู่ T_s จะอิมิตัวทำให้ไม่มีสัญญาณพัลส์จาก T_{s1} และ T_{s2} ทำให้ T_1 และ T_2 หยุดการทำงาน ซึ่งช่วงนี้พลังงานที่สะสมใน L_r จะจ่ายพลังงานในทิศทางเดิมแทนแหล่งจ่าย บริดจ์เรกติไฟลเลอร์โดยจ่ายผ่าน T_s , C_5 , R_5 ผ่านขั้วหลอดและ C_r ควบวงจรที่ L_r จนพลังงานใน L_r หหมดแรงดันอัดจะจ่ายพลังงานส่วนกลับผ่าน C_6 , R_5 , T_s และ L_r ตามลำดับจึงหวนนี้ T_{s3} และ T_1 ทำงานตามลำดับ C_r จะคิซาร์จประจุจนกระทั่ง T_s อิมิตัวทำให้ T_1 และ T_2 หยุดการทำงานแต่พลังใน L_r จะจ่ายแทนในทิศทางเดิมจนกระทั่งพลังงานในทิศทางเดิมจนกระทั่งจนกระทั่งพลังงาน L_r หหมดพลังงานที่สะสมใน C_r จะคิซาร์จกลับ กับกระแสที่ L_r จ่ายทำให้ T_s ทำงานอีกครั้งเป็นผลทำให้ T_2 ทำงานอีกครั้งและจะทำงานน้อยอย่างนี้เรื่อยไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการทดลอง

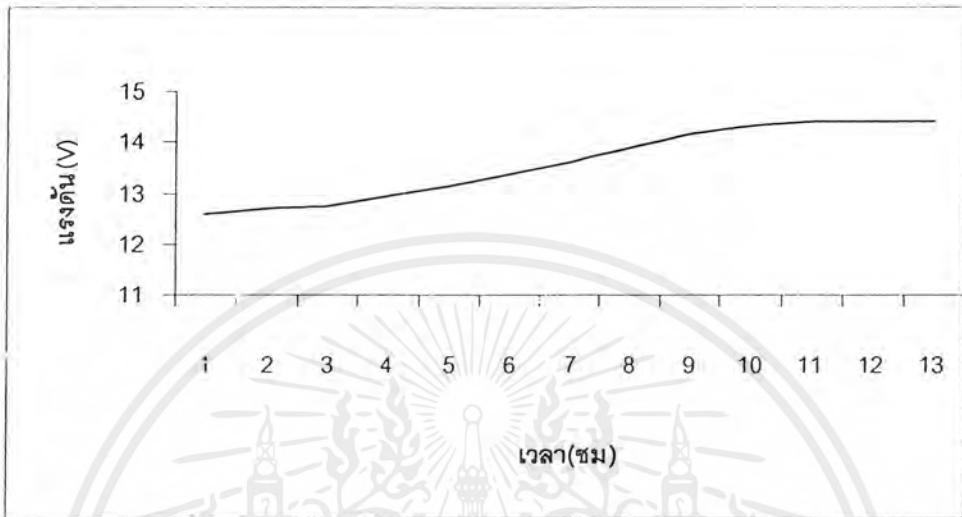
4.1 ผลการทดลองของเครื่องชาร์จแบตเตอรี่

จากการทดลองได้ค่าดังตารางที่ 4.1

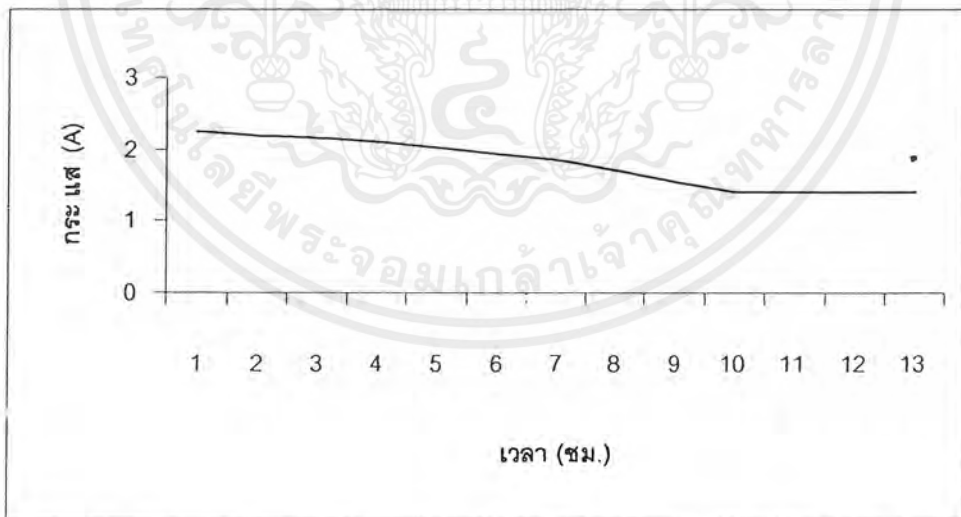
ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองของเครื่องชาร์จแบตเตอรี่

เวลา(ชม)	กระแสไฟฟ้าประจุ (Amp)	แรงดันไฟฟ้าประจุ (volt)	แรงดันแบตเตอรี่ (volt)
เริ่มต้น	2.30	14.9	11.50
1	2.25	15.00	12.60
2	2.2	15.00	12.70
3	2.16	15.00	12.76
4	2.10	15.06	12.94
5	2.03	15.13	13.15
6	1.93	15.21	13.37
7	1.85	15.30	13.60
8	1.70	15.45	13.88
9	1.55	15.58	14.18
10	1.40	15.66	14.32
11	1.40	15.73	14.42
12	1.40	15.70	14.40
13	1.40	15.70	14.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและแรงดันอค์ประจุแบตเตอรี่

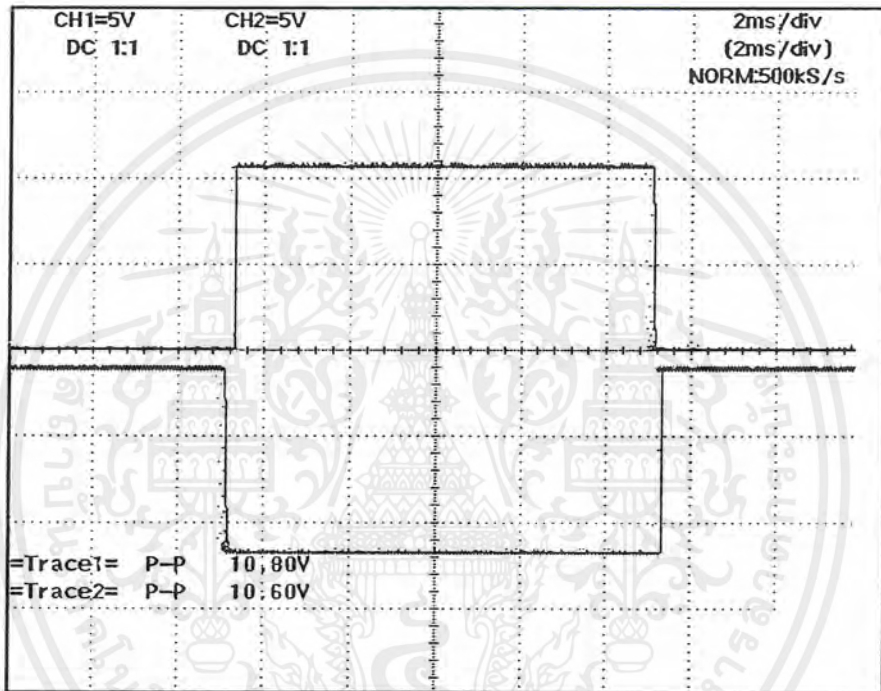

รูปที่ 4.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับกระแสประจุแบตเตอรี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

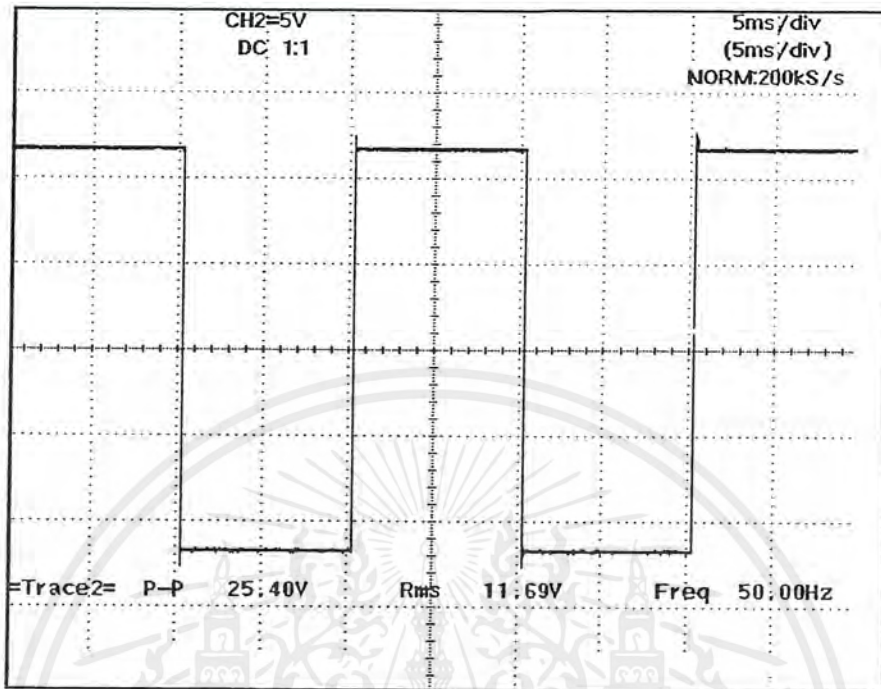
4.2 ผลการทดลองของอินเวอร์เตอร์

สัญญาณทริกที่ออกจากไมโครคอนโทรลเลอร์จะมี เดดไทม์(dead time) ดังรูปที่ 4.3

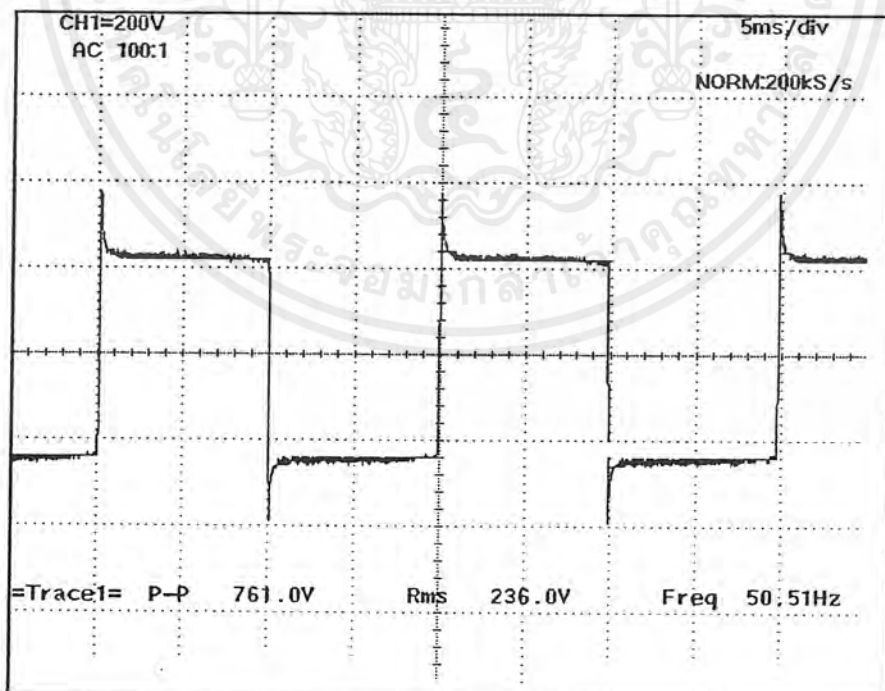

รูปที่ 4.3 เดดไทม์ของสัญญาณทริก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

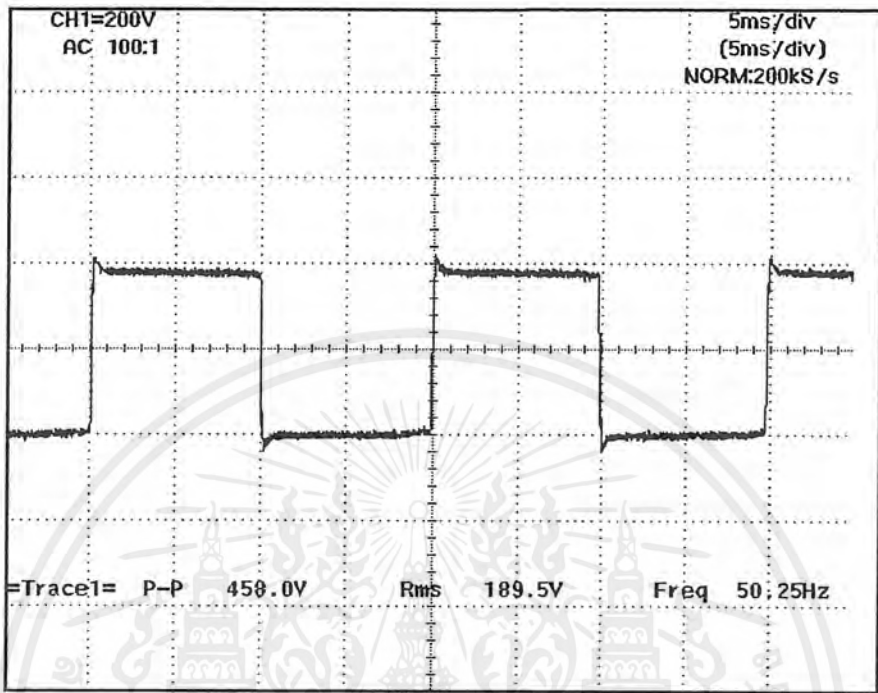

รูปที่ 4.4 สัญญาณแรงดันเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์ ขณะไม่มีโหลด

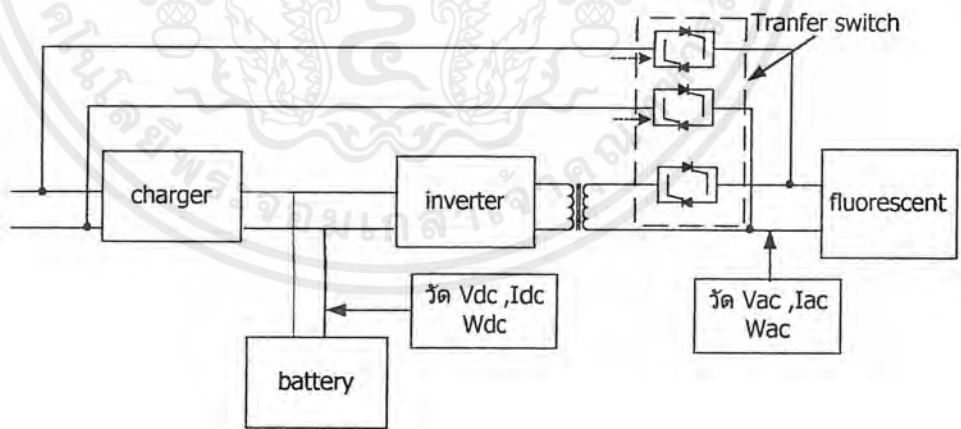

รูปที่ 4.5 สัญญาณแรงดันด้านทุติยภูมิของหม้อแปลงสเตปอัพขณะไม่มีโหลด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.6 สัญญาณที่แรงดันที่ออกจากอินเวอร์เตอร์ขณะจ่ายโหลด

รูปที่ 4.7 บล็อกไดอะแกรมการต่ออุปกรณ์เพื่อหาประสิทธิภาพของระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แรงดันแบตเตอรี่ขณะไม่มีโหลด (no load battery voltage)

$$= 12.63 \quad \text{V}$$

การทดสอบขณะจ่ายโหลด 4 โหลด

$$V = 11.95 \quad \text{V}$$

$$I = 12.5 \quad \text{A}$$

$$P = 149.37 \quad \text{W}$$

เอาท์พุทของอินเวอร์เตอร์(Inverter output)ขณะจ่าย โหลด

$$V = 140 \quad \text{V}$$

$$I = 0.6 \quad \text{A}$$

$$\text{Cos } \theta = 0.99$$

$$P = 87 \quad \text{W}$$

ประสิทธิภาพของระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

$$\eta_{\text{emer}} = \frac{P_{\text{output}}}{P_{\text{input}}}$$

เมื่อ

$$P_{\text{output}} = 87 \quad \text{W}$$

$$P_{\text{input}} = 149.37 \quad \text{W}$$

∴

$$\eta_{\text{emer}} = \frac{87}{149.37} \times 100$$

$$= 58.24 \quad \%$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ผลการทดลองของชุดระบบแสงสว่างฉุกเฉิน

จำนวน หลอด	อินพุทของอินเวอร์เตอร์			เอาต์พุทของอินเวอร์เตอร์			η %	PF
	V	I	W	V	I	W		
4	11.95	12.5	149.37	140	0.6	87	58.24	0.99
3	12.00	9.8	117.6	168	0.48	81	68	0.99
2	12.06	6.8	82	193	0.34	62	75	0.99
1	12.16	3.8	46.208	218	0.2	44	95	0.99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงความเข้มแสงเมื่อใช้แรงดันไฟฟ้าจากอินเวอร์เตอร์

จำนวนหลอด	แรงดันอินพุท บัลลาสต์	ความเข้มแสง (Lux)	ความเข้มแสงเฉลี่ย ต่อหลอด(Lux)
4	136.5	46	11.5
3	166.5	43	14.33
3	166.4	42.5	14.16
3	165.4	42	14
3	164.2	41	13.66
3	163	40.5	13.5
3	161.9	40	13.33
3	160.8	40	13.33
3	160	40	13.33
3	158.7	40	13.26
3	157.1	39.8	13.2
3	155.5	39.6	13.06
3	153.4	39.2	12.83
3	151.6	38.5	12.5
3	149.4	37.5	12.16
3	146.7	36.5	11.66
3	143.3	35	11.6
3	133.7	34	10.83

ทดลองความเข้มแสงที่มุม $\gamma = 0$ องศา ระยะทาง 5 เมตร

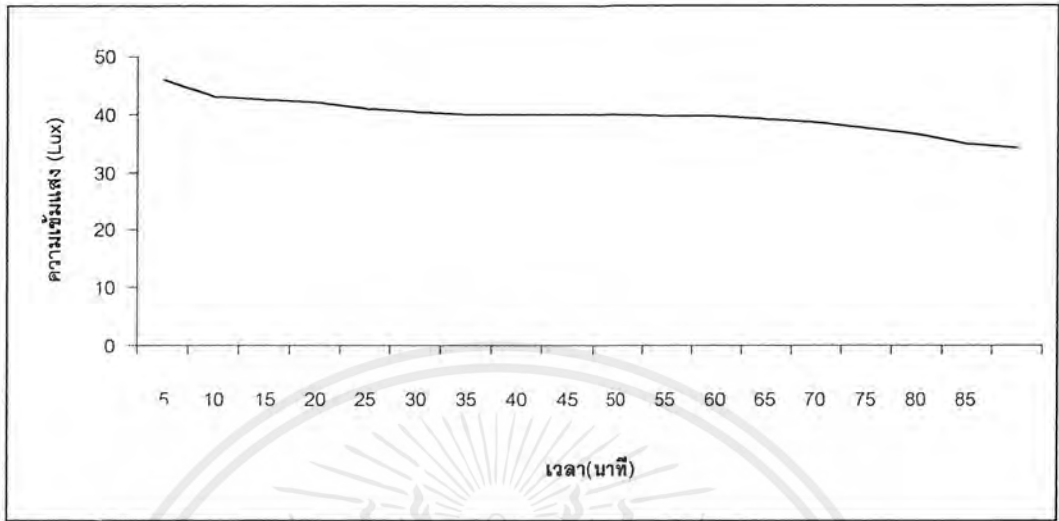
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความเข้มแสงเมื่อใช้แรงดันจากการไฟฟ้า

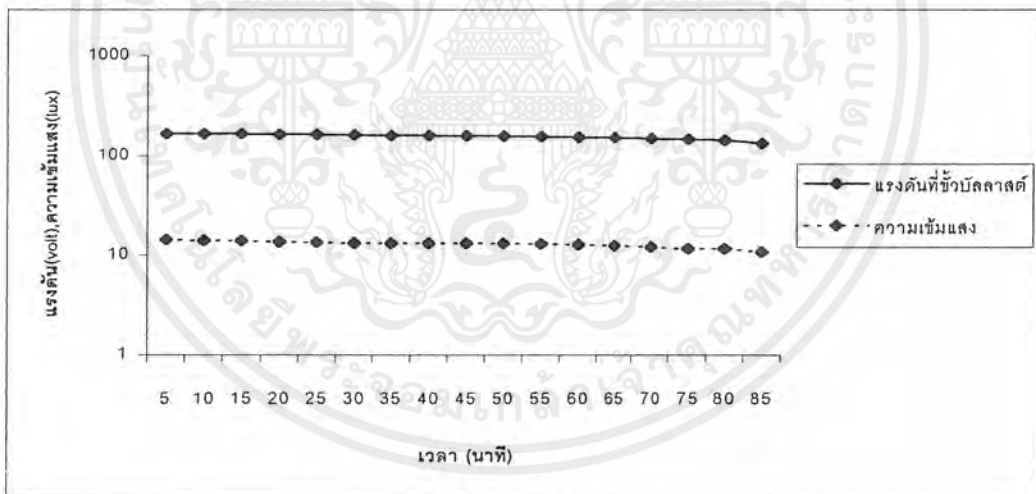
จำนวนหลอด	แรงดันที่ขั้วอินพุทของ บัลลาสต์	ความเข้มแสง (lux)	ความเข้มแสงเฉลี่ย ต่อหลอด (lux)
4	136.5	45	11.35
3	166.5	41.5	13.83
3	160	39.5	13.16
3	155.5	38.5	12.83
3	149.4	35.5	11.83
3	146.7	35	11.66
3	143.3	34.5	11.5
3	137	32	10.66

ทดลองความเข้มแสงที่มุม $\gamma = 0$ องศา ระยะทาง 5 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.8 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแสงและเวลา

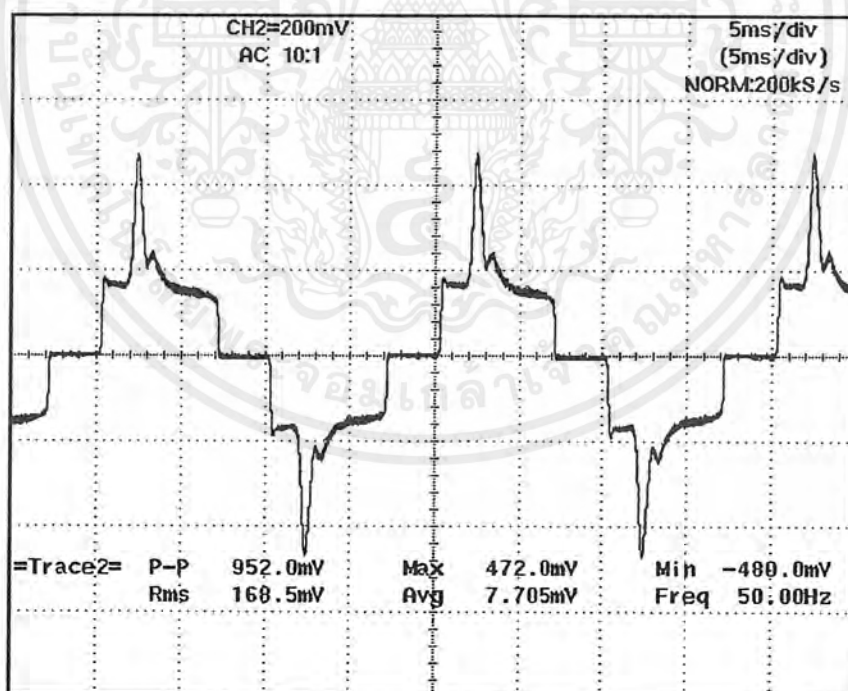
รูปที่ 4.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงดัน,ความเข้มแสง ต่อ เวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการทดลองบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

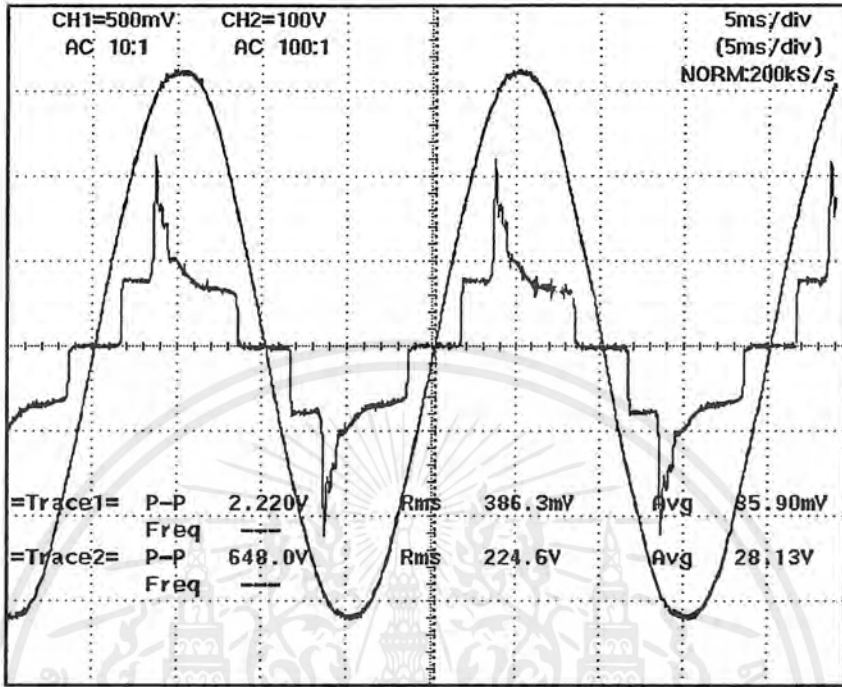
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์กับบัลลาสต์แกนเหล็ก

ชนิดของ บัลลาสต์	แรงดันที่ขั้ว บัลลาสต์ (Volt)	กระแสอินพุท (Amp)	กำลัง อินพุท (Watt)	PF	ความ เข้มแสง (Lux)
อิเล็กทรอนิกส์	220	0.162	31	0.87	20
แกนเหล็ก	220	0.435	43	0.45	20

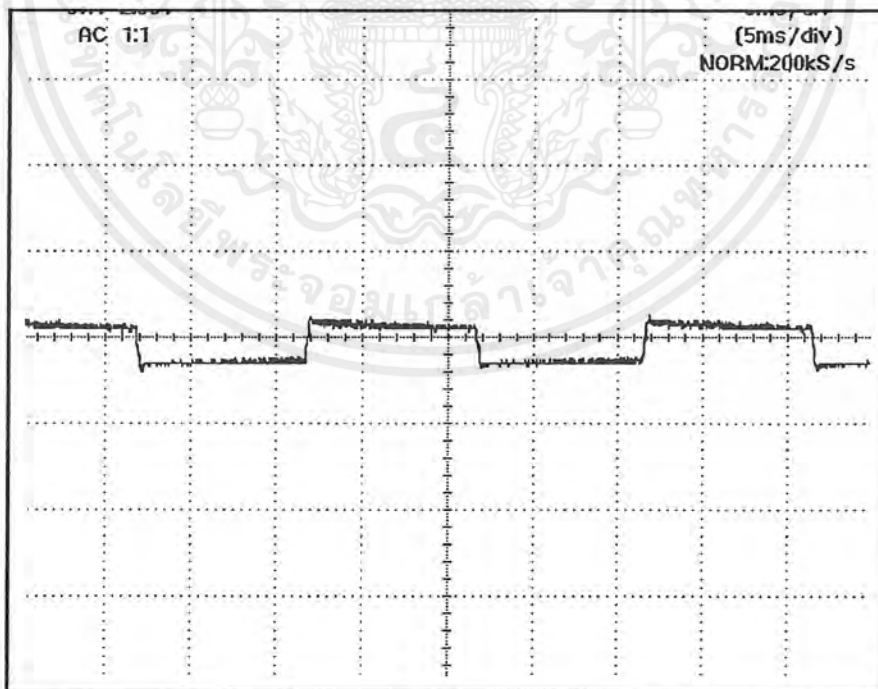

รูปที่ 4.10 กระแสอินพุทของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.11 แรงดันและกระแสอินพุทของบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

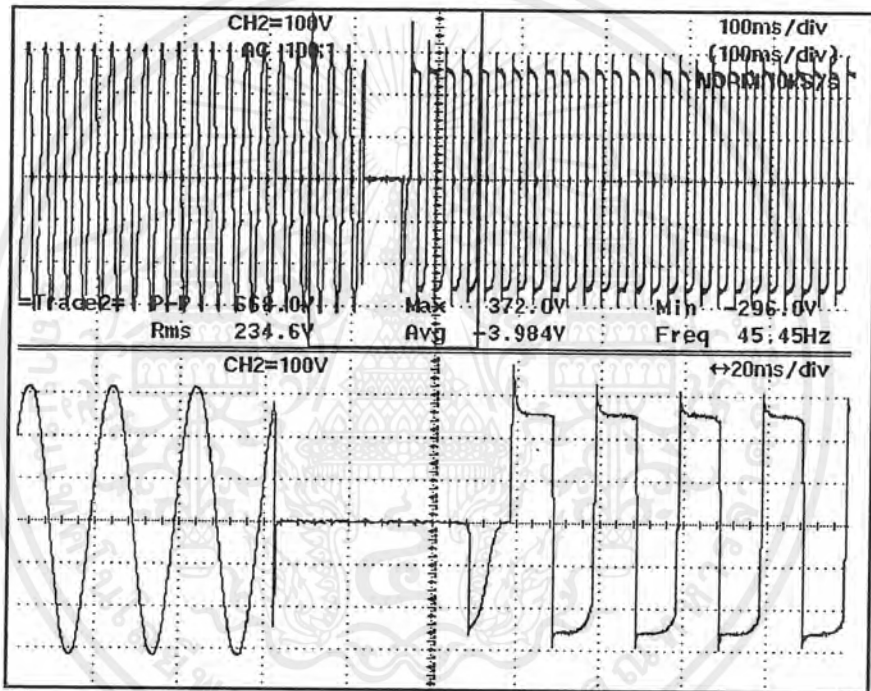

รูปที่ 4.12 กระแสของบัลลาสต์เมื่อใช้อินเวอร์เตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

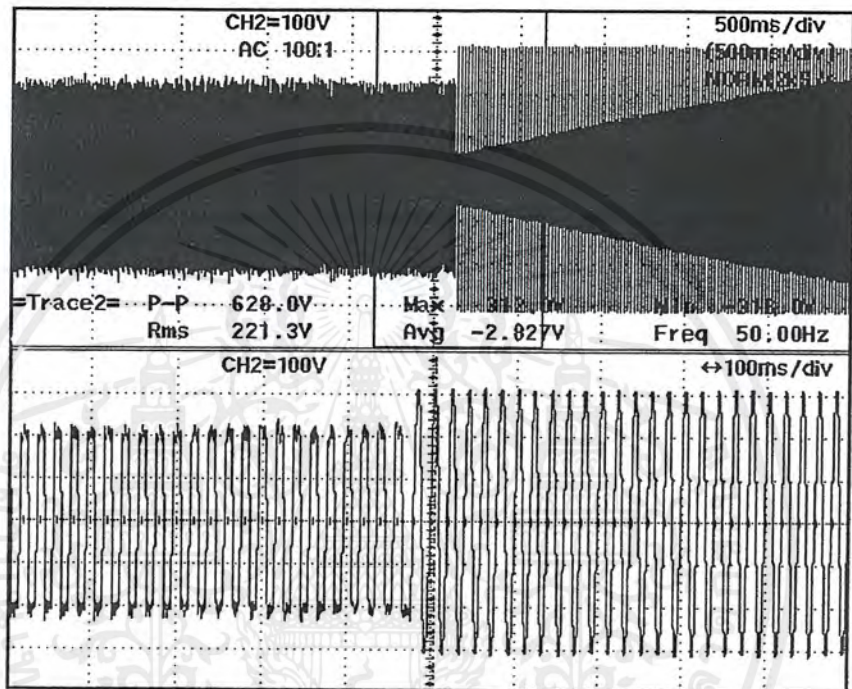
4.4 ผลการทดลองทรานเฟอร์สวิทช์

ทรานเฟอร์สวิทช์ของระบบแสงสว่างจะเปลี่ยนตำแหน่งการรับแรงดันจากการไฟฟ้าไปใช้ไฟของอินเวอร์เตอร์ด้วยความเร็ว 45 ms ดังรูปที่ 4.13 และเปลี่ยนจากอินเวอร์เตอร์มารับแรงดันไฟฟ้าของการไฟฟ้าเมื่อไฟฟ้ามามีความเร็วได้ ดังรูปที่ 4.14

รูปที่ 4.13 สัญญาณแรงดันไฟฟ้าเมื่อเปลี่ยนจากการไฟฟ้ามาใช้แรงดันจากอินเวอร์เตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.14 สัญญาณแรงดันไฟฟ้าเมื่อเปลี่ยนจากอินเวอร์เตอร์มาใช้แรงดันจากการไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

5.1 หลักการโดยรวม

โครงการระบบแสงสว่างฉุกเฉินเป็นระบบให้แสงสว่างต่อเนื่องในสถานที่ที่ ต้องการแสงสว่าง โดยการทำงานจะทำงานแบบอัตโนมัติ ในโหมดออฟไลน์ คือสภาวะปกติไฟจากการไฟฟ้าจะจ่ายหลอดฟลูออเรสเซนต์ขนาด 36 W จำนวน 4 หลอด โดยใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์โดยผ่าน SCR ที่ ต่อแบบ back to back ที่ทำหน้าที่เป็นสวิทซ์ขณะเดียวกันไฟฟ้าจากการไฟฟ้าจะป้อนให้กับจอร์จเจอร์เพื่ออัดประจุแบตเตอรี่ด้วยเมื่อไฟการไฟฟ้าดับระบบจะเปลี่ยน โหมดการทำงานจากสภาวะปกติมาเป็นระบบแสงสว่างฉุกเฉินทันทีโดยการแปลงผันไฟฟ้ากระแสตรงจากแบตเตอรี่ขนาด 12 V 24 A-H จำนวน 1 ลูกเป็นไฟฟ้ากระแสสลับ โดยฟลูบริดจ์อินเวอร์เตอร์ โดยใช้เพาเวอร์มอดเฟตเป็นสวิทซ์ แรงดันเอาต์พุตที่ได้ผ่านหม้อแปลง สเตปอัพ (step up) 12/220 V 3 A ผ่านสวิทซ์ SCR ไปยัง โหลด การทำงานแบบอัตโนมัติของระบบแสงสว่างฉุกเฉินควบคุมโดยไมโครคอนโทรลเลอร์ โดยมีชุดตรวจสอบความผิดปกติของระบบไฟการไฟฟ้า

5.2 สรุปผลของโครงการ

5.2.1 ชุดแบตเตอรี่ ชาร์จเจอร์

จากการทดลองอัดประจุแบตเตอรี่ ณ แรงดันแบตเตอรี่ เวลาเริ่มต้น 11.50 V กระแสอัดประจุ 2.4A หรือประมาณ 0.1 CA ใช้เวลาในการอัดประจุแบตเตอรี่ จนเต็มประมาณ 12 ชั่วโมงได้ แรงดันแบตเตอรี่ 14.4 V จากตารางผลการทดลองที่ 4.1 แรงดันอัดประจุจาก เริ่มต้นจนถึงชั่วโมงที่ 10 จะค่อยเพิ่มขึ้นในลักษณะ เอ็กโพเนนเชียลแล้วหลังจากนั้นแรงดันอัดประจุแบตเตอรี่ จะคงที่ตลอดจนถึงชั่วโมงที่ 12 ส่วนกระแสอัดประจุ ชั่วโมงเริ่มแรกจนถึงชั่วโมงที่ 9 ลดลงในลักษณะเอ็กโพเนนเชียล จากนั้นจะคงที่ ตลอดจนถึงชั่วโมงที่ 12

5.2.2 ชุดอินเวอร์เตอร์

จากการทดลองชุดอินเวอร์เตอร์ได้ประสิทธิภาพ 58.24 เปอร์เซ็นต์ ส่วนกระแสด้านอินพุตได้ 12.5 A ขณะแรงดันแบตเตอรี่ 11.95 V จ่ายหลอดฟลูออเรสเซนต์ 36 W จำนวน 4 หลอด รูปคลื่นแรงดันเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์เป็นแบบ square wave

ในส่วนของ transfer switch ความเร็วในการสับเปลี่ยนของสวิทซ์ดังในรูปที่ 4.13 เป็นสัญญาณ แรงดันไฟฟ้า เมื่อเปลี่ยนจากการไฟฟ้ามาเป็นแรงดัน ที่ใช้จาก อินเวอร์เตอร์ ความเร็ว ของสวิทซ์ 44 ms ส่วนในรูปที่ 4.14 สัญญาณแรงดันไฟฟ้าเมื่อเปลี่ยนจากอินเวอร์เตอร์มาใช้แรงดันจากการไฟฟ้า ซึ่งความเร็วของสวิทซ์มีความเร็วมากไม่สามารถอ่านค่าออกมาได้

5.2.3 ชุดบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์

โครงการนี้ใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหลอดฟลูออเรสเซนต์ขนาด 36 W จากการทดสอบ ชุดบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ แรงดันอินพุต 220 V ได้ กำลังอินพุต 50 W ตัวประกอบกำลัง 0.94 กระแสอินพุต 2.4 A ใช้ความเข้มแสง 20 lux เมื่อเทียบกับบัลลาสต์แกนเหล็กที่ แรงดันอินพุตเท่ากัน จะใช้กระแส 0.43 A กำลังอินพุต 43 W ตัวประกอบกำลัง 0.45 จะเห็นได้ว่าบัลลาสต์ประหยัดพลังงานกว่าบัลลาสต์แกนเหล็กมากแต่มีข้อเสียคือ ราคาแพง ทำให้เกิดสัญญาณรบกวนได้ง่าย ซึ่งจะทำให้เกิดฮาร์โมนิกออกสู่ระบบภายนอกได้ เนื่องจากใช้งานที่ ความถี่สูง

5.2.4 ประสิทธิภาพทั้งระบบรวม

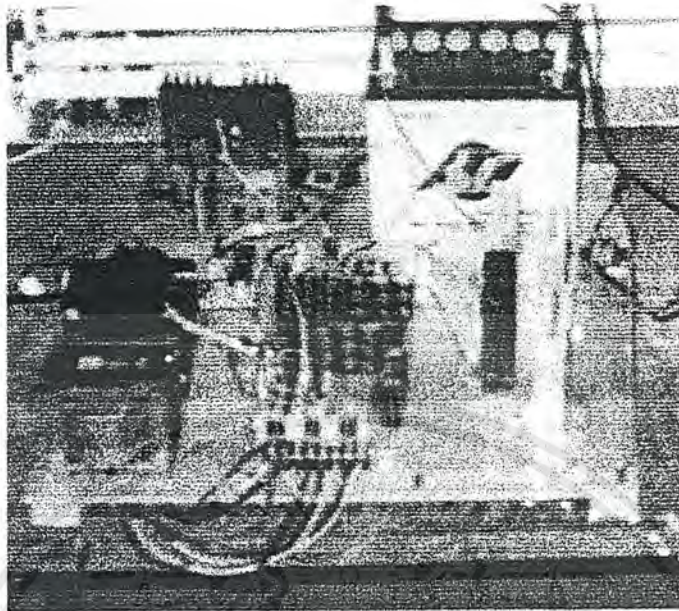
จากการทดลองประสิทธิภาพรวมทั้งระบบ 58.37 %

5.3 แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

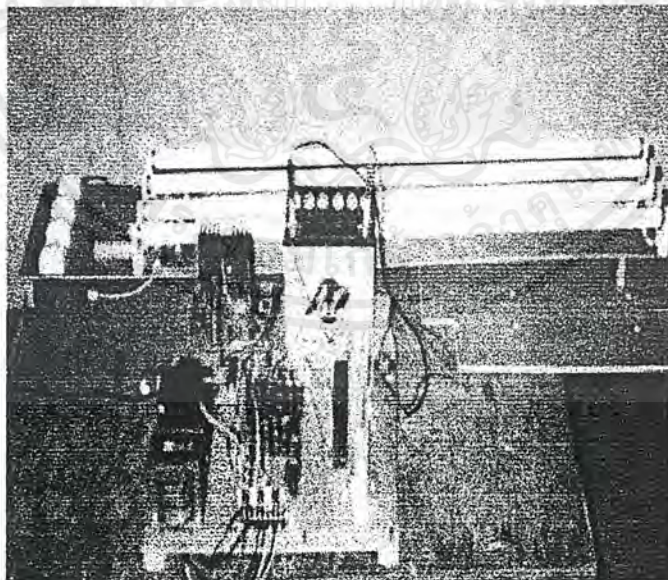
จากการทำงานของแสงสว่างฉุกเฉินขณะจ่ายหลอดฟลูออเรสเซนต์ขนาด 36 W จำนวน 4 หลอดทำให้แรงดันขั้วเอาต์พุตลดลงอย่างมาก เนื่องจากแรงดันที่ขั้วของแบตเตอรี่ลดลงเป็นผลมาจากเมื่อแบตเตอรี่จ่ายกระแสสูงขึ้นจะทำให้มีแรงดันตกคร่อมที่ความต้านทานภายในมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งมาจากแรงดันอินพุตของอินเวอร์เตอร์มีค่าต่ำ 12 V DC และสัญญาณใช้ในการจับเกตมอสเฟส ของโครงการนี้มีค่าคงที่ไม่มีมีการป้อนกลับ วิธีแก้ไขควรจะยกกระดับไฟกระแสตรงจากแบตเตอรี่ให้สูงขึ้นและมีระบบป้อนกลับ

สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ก็คืออุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ตัดแบตเตอรี่ ออกจากระบบ ในกรณีที่แบตเตอรี่แรงดันต่ำกว่า end of cell เพื่อป้องกันแบตเตอรี่ dead หรือ ไม่สามารถอัดประจุแบตเตอรี่ ด้วยวิธีการอัดประจุแบบอ่อนได้แต่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการอัดประจุแบบรุนแรงซึ่งในโครงการนี้เป็นการอัดประจุแบบอ่อนเท่านั้น

ในส่วนของทรานส์เฟอร์สวิทช์ในโครงการนี้ใช้ SCR ต่อแบบ Back to back สองชุดมีข้อดีคือเวลาในการทำงานเร็ว ทำให้ระบบแสงสว่างจะกระพริบน้อยมากแต่มีข้อเสียคือมีกระแสรั่วไหล ทำให้ระบบการตรวจจับไฟฟาดับเกิดความผิดพลาดในบางครั้งและต้องมีแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงจ่ายให้ชุดควบคุมตลอดเวลา ถ้าใช้รีเลย์แทนชุดสวิทช์เอสซีอาร์จะทำให้ไม่มีกระแสรั่วและง่ายในการออกแบบกว่าแต่จะมีอายุการใช้งานที่ต่ำกว่า

รูปที่ 5.1 อินเวอร์เตอร์เมื่อสมบูรณ์

รูปที่ 5.2 ระบบแสงสว่างฉุกเฉินเมื่อสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Features

- Compatible with MCS-51™ Products
- 4 Kbytes of In-System Reprogrammable Flash Memory
Endurance: 1,000 Write/Erase Cycles
- Fully Static Operation: 0 Hz to 24 MHz
- Three-Level Program Memory Lock
- 128 x 8-Bit Internal RAM
- 32 Programmable I/O Lines
- Two 16-Bit Timer/Counters
- Six Interrupt Sources
- Programmable Serial Channel
- Low Power Idle and Power Down Modes

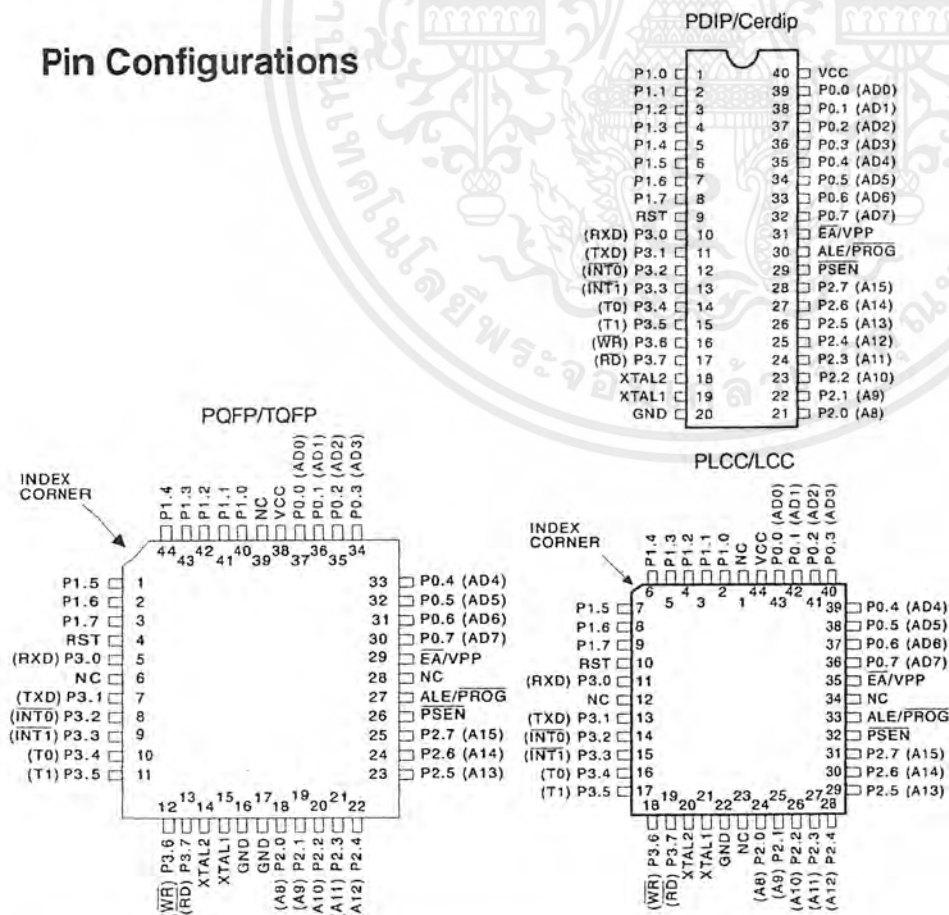
Description

The AT89C51 is a low-power, high-performance CMOS 8-bit microcomputer with 4 Kbytes of Flash Programmable and Erasable Read Only Memory (PEROM). The device is manufactured using Atmel's high density nonvolatile memory technology and is compatible with the industry standard MCS-51™ instruction set and pinout. The on-chip Flash allows the program memory to be reprogrammed in-system or by a conventional nonvolatile memory programmer. By combining a versatile 8-bit CPU with Flash on a monolithic chip, the Atmel AT89C51 is a powerful microcomputer which provides a highly flexible and cost effective solution to many embedded control applications.

The AT89C51 provides the following standard features: 4 Kbytes of Flash, 128 bytes of RAM, 32 I/O lines, two 16-bit timer/counters, a five vector two-level interrupt architecture, a full duplex serial port, on-chip oscillator and clock circuitry. In addition, the AT89C51 is

(continued)

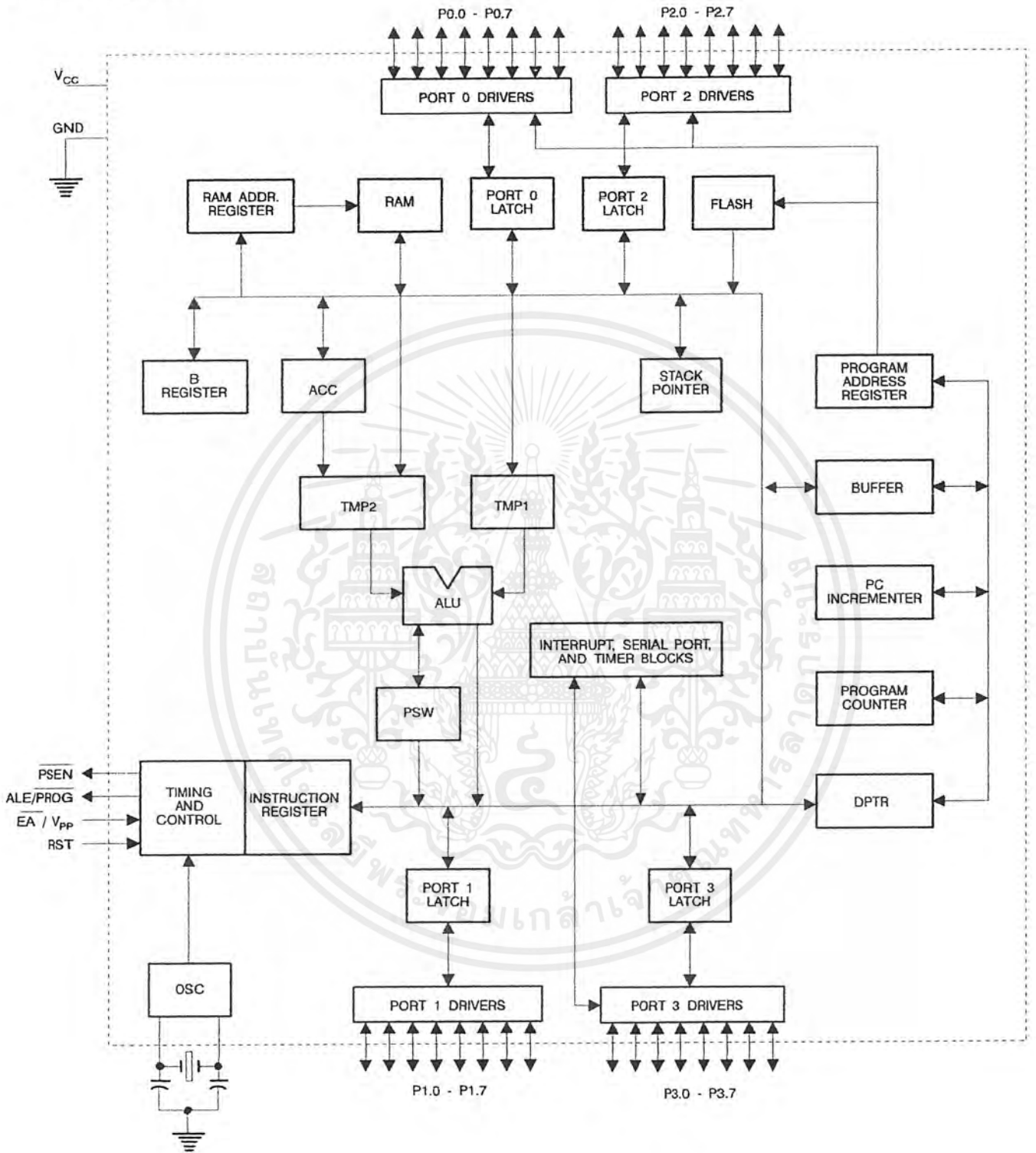
Pin Configurations

8-Bit Microcontroller with 4 Kbytes Flash

Block Diagram

Description (Continued)

designed with static logic for operation down to zero frequency and supports two software selectable power saving modes. The Idle Mode stops the CPU while allowing the RAM, timer/counters, serial port and interrupt system to continue functioning. The Power Down Mode saves the RAM contents but freezes the oscillator disabling all other chip functions until the next hardware reset.

Pin Description

V_{CC}

Supply voltage.

GND

Ground.

Port 0

Port 0 is an 8-bit open drain bidirectional I/O port. As an output port each pin can sink eight TTL inputs. When 1s are written to port 0 pins, the pins can be used as high-impedance inputs.

Port 0 may also be configured to be the multiplexed low-order address/data bus during accesses to external program and data memory. In this mode P0 has internal pullups.

Port 0 also receives the code bytes during Flash programming, and outputs the code bytes during program verification. External pullups are required during program verification.

Port 1

Port 1 is an 8-bit bidirectional I/O port with internal pullups. The Port 1 output buffers can sink/source four TTL inputs. When 1s are written to Port 1 pins they are pulled high by the internal pullups and can be used as inputs. As inputs, Port 1 pins that are externally being pulled low will source current (I_{IL}) because of the internal pullups.

Port 1 also receives the low-order address bytes during Flash programming and program verification.

Port 2

Port 2 is an 8-bit bidirectional I/O port with internal pullups. The Port 2 output buffers can sink/source four TTL inputs. When 1s are written to Port 2 pins they are pulled high by the internal pullups and can be used as inputs. As inputs, Port 2 pins that are externally being pulled low will source current (I_{IL}) because of the internal pullups.

Port 2 emits the high-order address byte during fetches from external program memory and during accesses to external data memory that use 16-bit addresses (MOVX @ DPTR). In this application it uses strong internal pullups when emitting 1s. During accesses to external data memory that use 8-bit addresses (MOVX @ RI), Port 2 emits the contents of the P2 Special Function Register.

Port 2 also receives the high-order address bits and some control signals during Flash programming and verification.

Port 3

Port 3 is an 8-bit bidirectional I/O port with internal pullups. The Port 3 output buffers can sink/source four TTL inputs. When 1s are written to Port 3 pins they are pulled high by the internal

pullups and can be used as inputs. As inputs, Port 3 pins that are externally being pulled low will source current (I_{IL}) because of the pullups.

Port 3 also serves the functions of various special features of the AT89C51 as listed below:

Port Pin	Alternate Functions
P3.0	RXD (serial input port)
P3.1	TXD (serial output port)
P3.2	$\overline{\text{INT0}}$ (external interrupt 0)
P3.3	$\overline{\text{INT1}}$ (external interrupt 1)
P3.4	T0 (timer 0 external input)
P3.5	T1 (timer 1 external input)
P3.6	$\overline{\text{WR}}$ (external data memory write strobe)
P3.7	$\overline{\text{RD}}$ (external data memory read strobe)

Port 3 also receives some control signals for Flash programming and programming verification.

RST

Reset input. A high on this pin for two machine cycles while the oscillator is running resets the device.

ALE/PROG

Address Latch Enable output pulse for latching the low byte of the address during accesses to external memory. This pin is also the program pulse input (PROG) during Flash programming.

In normal operation ALE is emitted at a constant rate of 1/6 the oscillator frequency, and may be used for external timing or clocking purposes. Note, however, that one ALE pulse is skipped during each access to external Data Memory.

If desired, ALE operation can be disabled by setting bit 0 of SFR location 8EH. With the bit set, ALE is active only during a MOVX or MOVC instruction. Otherwise, the pin is weakly pulled high. Setting the ALE-disable bit has no effect if the microcontroller is in external execution mode.

$\overline{\text{PSEN}}$

Program Store Enable is the read strobe to external program memory.

When the AT89C51 is executing code from external program memory, $\overline{\text{PSEN}}$ is activated twice each machine cycle, except that two $\overline{\text{PSEN}}$ activations are skipped during each access to external data memory.

$\overline{\text{EA/VPP}}$

External Access Enable. $\overline{\text{EA}}$ must be strapped to GND in order to enable the device to fetch code from external program memory locations starting at 0000H up to FFFFH. Note, however, that if lock bit 1 is programmed, $\overline{\text{EA}}$ will be internally latched on reset.

$\overline{\text{EA}}$ should be strapped to V_{CC} for internal program executions. This pin also receives the 12-volt programming enable voltage (V_{PP}) during Flash programming, for parts that require 12-volt V_{PP}.

(continued)

Pin Description (Continued)

XTAL1

Input to the inverting oscillator amplifier and input to the internal clock operating circuit.

XTAL2

Output from the inverting oscillator amplifier.

Oscillator Characteristics

XTAL1 and XTAL2 are the input and output, respectively, of an inverting amplifier which can be configured for use as an on-chip oscillator, as shown in Figure 1. Either a quartz crystal or ceramic resonator may be used. To drive the device from an external clock source, XTAL2 should be left unconnected while XTAL1 is driven as shown in Figure 2. There are no requirements on the duty cycle of the external clock signal, since the input to the internal clocking circuitry is through a divide-by-two flip-flop, but minimum and maximum voltage high and low time specifications must be observed.

Idle Mode

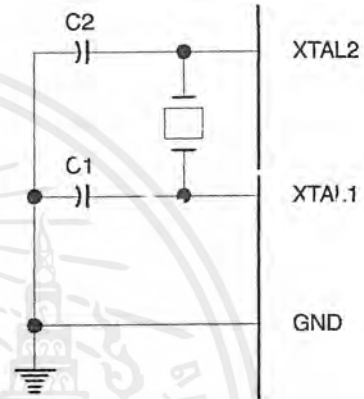
In idle mode, the CPU puts itself to sleep while all the on-chip peripherals remain active. The mode is invoked by software. The content of the on-chip RAM and all the special functions registers remain unchanged during this mode. The idle mode can be terminated by any enabled interrupt or by a hardware reset.

It should be noted that when idle is terminated by a hardware reset, the device normally resumes program execution, from where it left off, up to two machine cycles before the internal reset algorithm takes control. On-chip hardware inhibits access to internal RAM in this event, but access to the port pins is not inhibited. To eliminate the possibility of an unexpected write to a port pin when Idle is terminated by reset, the instruction following the one that invokes Idle should not be one that writes to a port pin or to external memory.

Power Down Mode

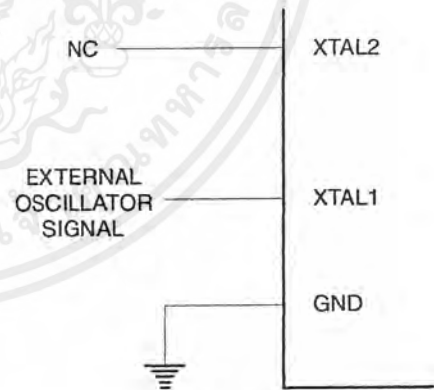
In the power down mode the oscillator is stopped, and the instruction that invokes power down is the last instruction executed. The on-chip RAM and Special Function Registers retain their values until the power down mode is terminated. The only exit from power down is a hardware reset. Reset redefines the SFRs but does not change the on-chip RAM. The reset should not be activated before VCC is restored to its normal operating level and must be held active long enough to allow the oscillator to restart and stabilize.

Figure 1. Oscillator Connections

Notes: C1, C2 = 30 pF ± 10 pF for Crystals
= 40 pF ± 10 pF for Ceramic Resonators

Figure 2. External Clock Drive Configuration

Status of External Pins During Idle and Power Down

Mode	Program Memory	ALE	PSEN	PORT0	PORT1	PORT2	PORT3
Idle	Internal	1	1	Data	Data	Data	Data
Idle	External	1	1	Float	Data	Address	Data
Power Down	Internal	0	0	Data	Data	Data	Data
Power Down	External	0	0	Float	Data	Data	Data

Program Memory Lock Bits

On the chip are three lock bits which can be left unprogrammed (U) or can be programmed (P) to obtain the additional features listed in the table below:

When lock bit 1 is programmed, the logic level at the $\overline{EA}$ pin is sampled and latched during reset. If the device is powered up

without a reset, the latch initializes to a random value, and holds that value until reset is activated. It is necessary that the latched value of $\overline{EA}$ be in agreement with the current logic level at that pin in order for the device to function properly.

Lock Bit Protection Modes

Program Lock Bits				Protection Type
LB1	LB2	LB3		
1	U	U	U	No program lock features.
2	P	U	U	MOV _C instructions executed from external program memory are disabled from fetching code bytes from internal memory, $\overline{EA}$ is sampled and latched on reset, and further programming of the Flash is disabled.
3	P	P	U	Same as mode 2, also verify is disabled.
4	P	P	P	Same as mode 3, also external execution is disabled.

Programming the Flash

The AT89C51 is normally shipped with the on-chip Flash memory array in the erased state (that is, contents = FFH) and ready to be programmed. The programming interface accepts either a high-voltage (12-volt) or a low-voltage (V_{CC}) program enable signal. The low voltage programming mode provides a convenient way to program the AT89C51 inside the user's system, while the high-voltage programming mode is compatible with conventional third party Flash or EPROM programmers.

The AT89C51 is shipped with either the high-voltage or low-voltage programming mode enabled. The respective top-side marking and device signature codes are listed in the following table.

	$V_{PP} = 12\text{ V}$	$V_{PP} = 5\text{ V}$
Top-Side Mark	AT89C51 xxxx yyww	AT89C51 xxxx-5 yyww
Signature	(030H)=1EH (031H)=51H (032H)=FFH	(030H)=1EH (031H)=51H (032H)=05H

The AT89C51 code memory array is programmed byte-by-byte in either programming mode. *To program any non-blank byte in the on-chip Flash Memory, the entire memory must be erased using the Chip Erase Mode.*

Programming Algorithm: Before programming the AT89C51, the address, data and control signals should be set up according to the Flash programming mode table and Figures 3 and 4. To program the AT89C51, take the following steps.

1. Input the desired memory location on the address lines.
2. Input the appropriate data byte on the data lines.
3. Activate the correct combination of control signals.

4. Raise $\overline{EA}/V_{PP}$ to 12 V for the high-voltage programming mode.
5. Pulse $\overline{ALE}/\overline{PROG}$ once to program a byte in the Flash array or the lock bits. The byte-write cycle is self-timed and typically takes no more than 1.5 ms. Repeat steps 1 through 5, changing the address and data for the entire array or until the end of the object file is reached.

Data Polling: The AT89C51 features Data Polling to indicate the end of a write cycle. During a write cycle, an attempted read of the last byte written will result in the complement of the written datum on PO.7. Once the write cycle has been completed, true data are valid on all outputs, and the next cycle may begin. Data Polling may begin any time after a write cycle has been initiated.

Ready/Busy: The progress of byte programming can also be monitored by the RDY/BSY output signal. P3.4 is pulled low after $\overline{ALE}$ goes high during programming to indicate BUSY. P3.4 is pulled high again when programming is done to indicate READY.

Program Verify: If lock bits LB1 and LB2 have not been programmed, the programmed code data can be read back via the address and data lines for verification. The lock bits cannot be verified directly. Verification of the lock bits is achieved by observing that their features are enabled.

Chip Erase: The entire Flash array is erased electrically by using the proper combination of control signals and by holding $\overline{ALE}/\overline{PROG}$ low for 10 ms. The code array is written with all "1"s. The chip erase operation must be executed before the code memory can be re-programmed.

Reading the Signature Bytes: The signature bytes are read by the same procedure as a normal verification of locations 030H,

031H, and 032H, except that P3.6 and P3.7 must be pulled to a logic low. The values returned are as follows.

- (030H) = 1EH indicates manufactured by Atmel
- (031H) = 51H indicates 89C51
- (032H) = FFH indicates 12 V programming
- (032H) = 05H indicates 5 V programming

Programming Interface

Every code byte in the Flash array can be written and the entire array can be erased by using the appropriate combination of control signals. The write operation cycle is self-timed and once initiated, will automatically time itself to completion.

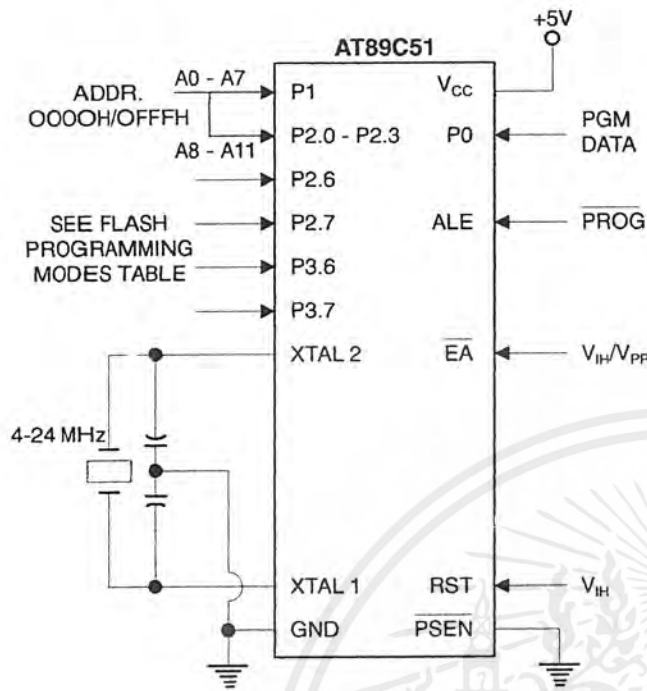
All major programming vendors offer worldwide support for the Atmel microcontroller series. Please contact your local programming vendor for the appropriate software revision.

Flash Programming Modes

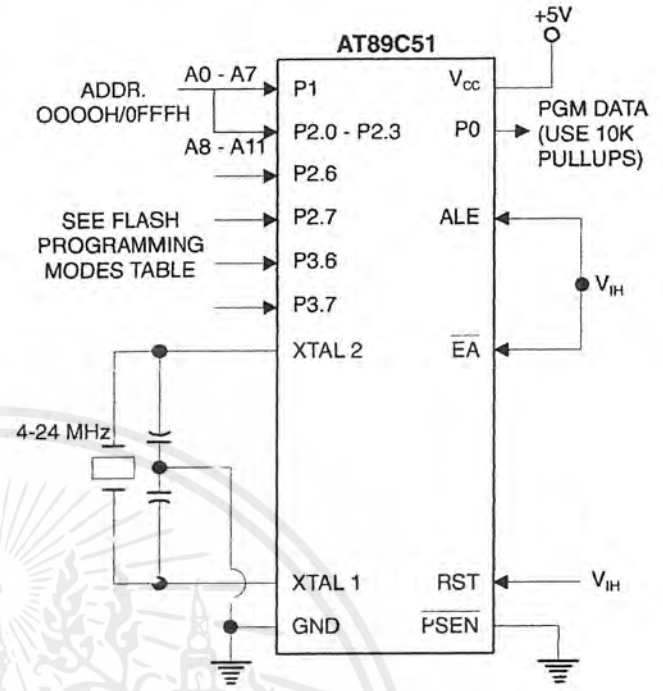
Mode		RST	$\overline{\text{PSEN}}$	ALE/ PROG	EA/ V _{PP}	P2.6	P2.7	P3.6	P3.7
Write Code Data		H	L		H/12V ⁽¹⁾	L	H	H	H
Read Code Data		H	L	H	H	L	L	H	H
Write Lock	Bit - 1	H	L		H/12V	H	H	H	H
	Bit - 2	H	L		H/12V ⁽²⁾	H	H	L	L
	Bit - 3	H	L		H/12V	H	L	H	L
Chip Erase		H	L		H/12V	H	L	L	L
Read Signature Byte		H	L	H	H	L	L	L	L

Notes: 1. The signature byte at location 032H designates whether V_{PP} = 12 V or V_{PP} = 5 V should be used to enable programming. 2. Chip Erase requires a 10 ms $\overline{\text{PROG}}$ pulse.

Figure 3. Programming the Flash

Figure 4. Verifying the Flash

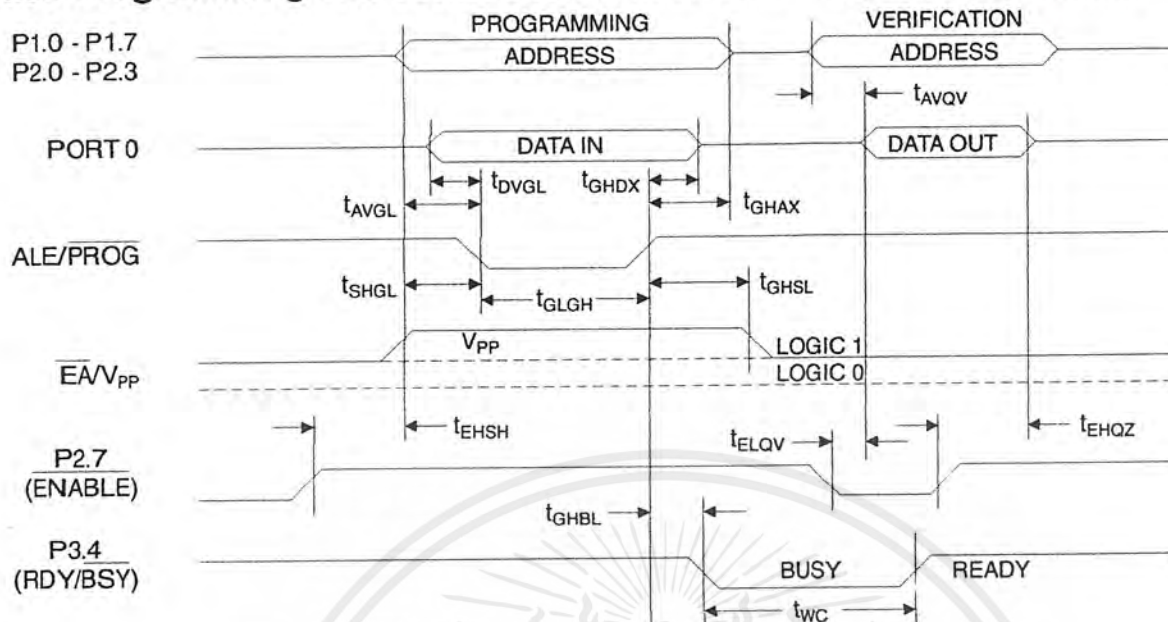
Flash Programming and Verification Characteristics

$T_A = 21^\circ\text{C}$ to 27°C , $V_{CC} = 5.0 \pm 10\%$

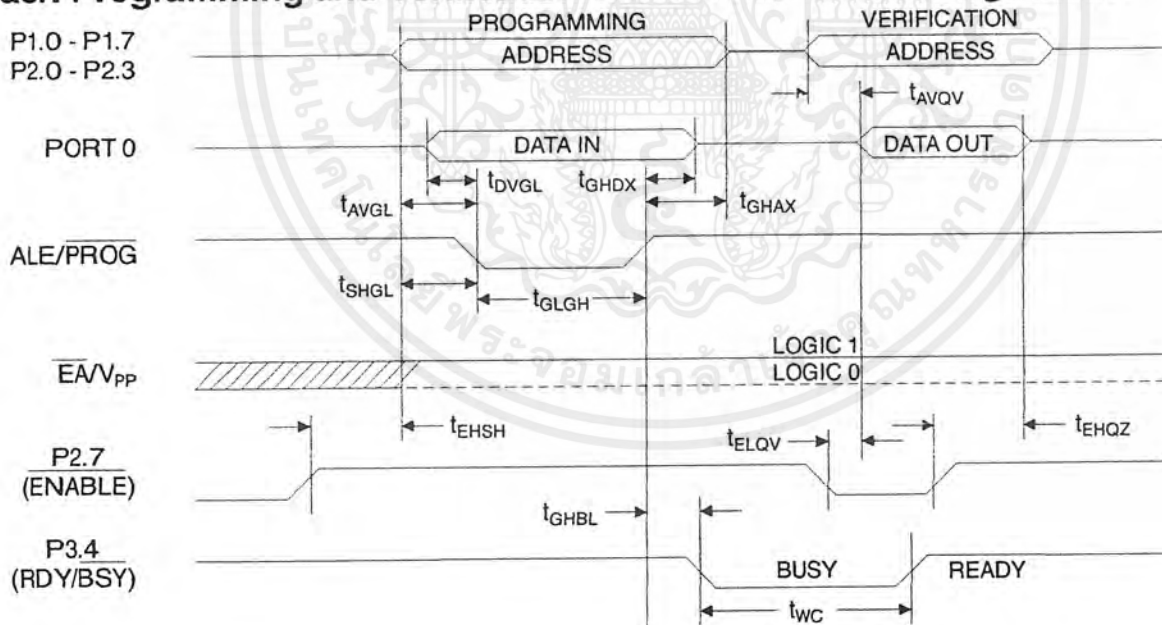
Symbol	Parameter	Min	Max	Units
$V_{PP}^{(1)}$	Programming Enable Voltage	11.5	12.5	V
$I_{PP}^{(1)}$	Programming Enable Current		1.0	mA
$1/t_{CLCL}$	Oscillator Frequency	4	24	MHz
t_{AVGL}	Address Setup to $\overline{\text{PROG}}$ Low	$48t_{CLCL}$		
t_{GHAX}	Address Hold After $\overline{\text{PROG}}$	$48t_{CLCL}$		
t_{DVGL}	Data Setup to $\overline{\text{PROG}}$ Low	$48t_{CLCL}$		
t_{GHDX}	Data Hold After $\overline{\text{PROG}}$	$48t_{CLCL}$		
t_{EHS}	P2.7 (ENABLE) High to V_{PP}	$48t_{CLCL}$		
t_{SHGL}	V_{PP} Setup to $\overline{\text{PROG}}$ Low	10		μs
$t_{GHSL}^{(1)}$	V_{PP} Hold After $\overline{\text{PROG}}$	10		μs
t_{GLGH}	$\overline{\text{PROG}}$ Width	1	110	μs
t_{AVQV}	Address to Data Valid		$48t_{CLCL}$	
t_{ELQV}	$\overline{\text{ENABLE}}$ Low to Data Valid		$48t_{CLCL}$	
t_{EHQV}	Data Float After $\overline{\text{ENABLE}}$	0	$48t_{CLCL}$	
t_{GHBL}	$\overline{\text{PROG}}$ High to $\overline{\text{BUSY}}$ Low		1.0	μs
t_{wc}	Byte Write Cycle Time		2.0	ms

Note: 1. Only used in 12-volt programming mode.

Flash Programming and Verification Waveforms - High Voltage Mode

Flash Programming and Verification Waveforms - Low Voltage Mode

Absolute Maximum Ratings*

Operating Temperature.....	-55°C to +125°C
Storage Temperature.....	-65°C to +150°C
Voltage on Any Pin with Respect to Ground	-1.0 V to +7.0 V
Maximum Operating Voltage	6.6 V
DC Output Current.....	15.0 mA

*NOTICE: Stresses beyond those listed under "Absolute Maximum Ratings" may cause permanent damage to the device. This is a stress rating only and functional operation of the device at these or any other conditions beyond those indicated in the operational sections of this specification is not implied. Exposure to absolute maximum rating conditions for extended periods may affect device reliability.

D.C. Characteristics

T_A = -40°C to 85°C, V_{CC} = 5.0 V ± 20% (unless otherwise noted)

Symbol	Parameter	Condition	Min	Max	Units
V _{IL}	Input Low Voltage	(Except EA)	-0.5	0.2 V _{CC} -0.1	V
V _{IL1}	Input Low Voltage (EA)		-0.5	0.2 V _{CC} -0.3	V
V _{IH}	Input High Voltage	(Except XTAL1, RST)	0.2 V _{CC} +0.9	V _{CC} +0.5	V
V _{IH1}	Input High Voltage	(XTAL1, RST)	0.7 V _{CC}	V _{CC} +0.5	V
V _{OL}	Output Low Voltage ⁽¹⁾ (Ports 1,2,3)	I _{OL} = 1.6 mA		0.45	V
V _{OL1}	Output Low Voltage ⁽¹⁾ (Port 0, ALE, PSEN)	I _{OL} = 3.2 mA		0.45	V
V _{OH}	Output High Voltage (Ports 1,2,3, ALE, PSEN)	I _{OH} = -60 μA, V _{CC} = 5 V ± 10%	2.4		V
		I _{OH} = -25 μA	0.75 V _{CC}		V
		I _{OH} = -10 μA	0.9 V _{CC}		V
V _{OH1}	Output High Voltage (Port 0 in External Bus Mode)	I _{OH} = -800 μA, V _{CC} = 5 V ± 10%	2.4		V
		I _{OH} = -300 μA	0.75 V _{CC}		V
		I _{OH} = -80 μA	0.9 V _{CC}		V
I _{IL}	Logical 0 Input Current (Ports 1,2,3)	V _{IN} = 0.45 V		-50	μA
I _{TL}	Logical 1 to 0 Transition Current (Ports 1,2,3)	V _{IN} = 2 V		-650	μA
I _{LI}	Input Leakage Current (Port 0, EA)	0.45 < V _{IN} < V _{CC}		±10	μA
RRST	Reset Pulldown Resistor		50	300	KΩ
C _{I0}	Pin Capacitance	Test Freq. = 1 MHz, T _A = 25°C		10	pF
I _{CC}	Power Supply Current	Active Mode, 12 MHz		20	mA
		Idle Mode, 12 MHz		5	mA
	Power Down Mode ⁽²⁾	V _{CC} = 6 V		100	μA
		V _{CC} = 3 V		40	μA

Notes: 1. Under steady state (non-transient) conditions, I_{OL} must be externally limited as follows:
 Maximum I_{OL} per port pin: 10 mA
 Maximum I_{OL} per 8-bit port:
 Port 0: 26 mA
 Ports 1, 2, 3: 15 mA
 Maximum total I_{OL} for all output pins: 71 mA

If I_{OL} exceeds the test condition, V_{OL} may exceed the related specification. Pins are not guaranteed to sink current greater than the listed test conditions.
 2. Minimum V_{CC} for Power Down is 2 V.

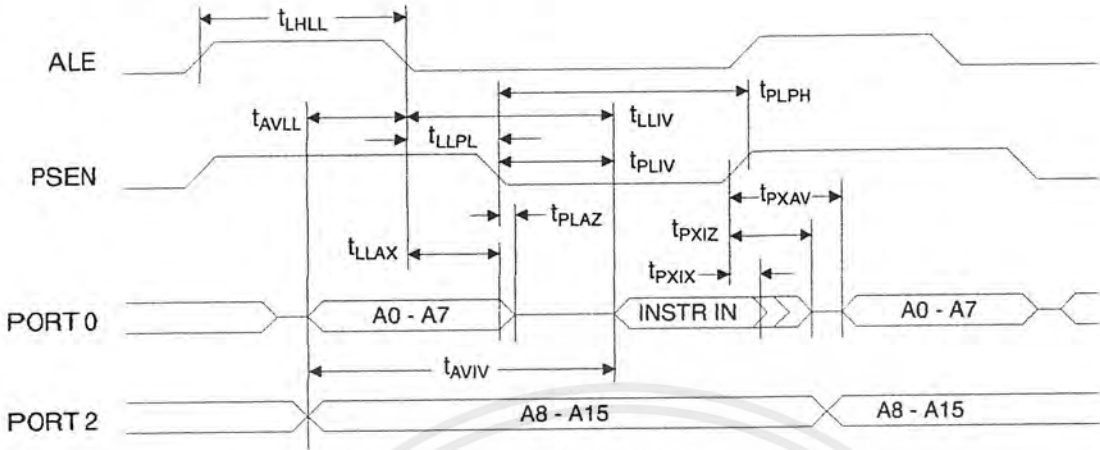
A.C. Characteristics

(Under Operating Conditions; Load Capacitance for Port 0, ALE/PROG, and PSEN = 100 pF; Load Capacitance for all other outputs = 80 pF)

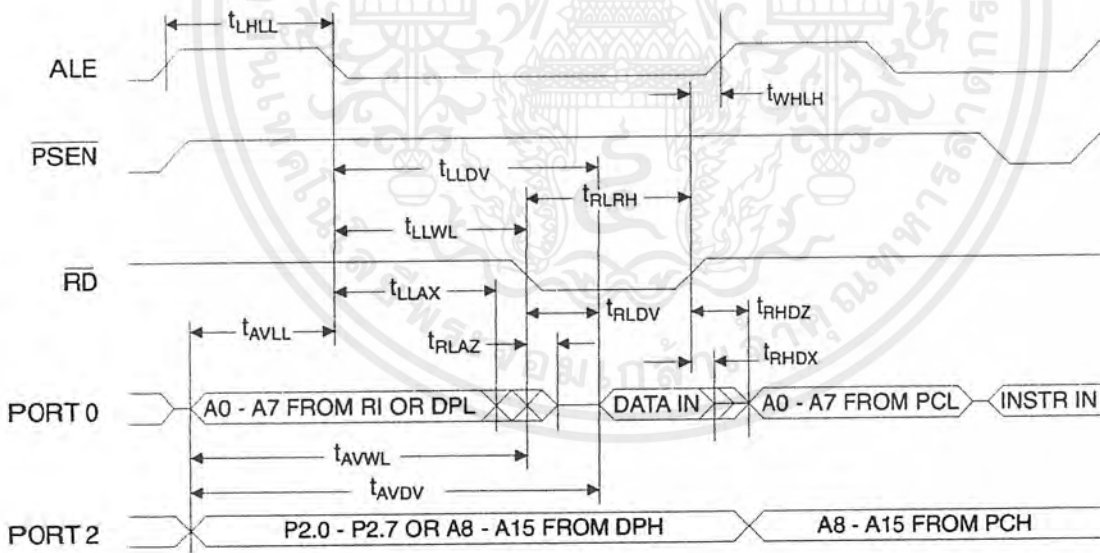
External Program and Data Memory Characteristics

Symbol	Parameter	12 MHz Oscillator		16 to 24 MHz Oscillator		Units
		Min	Max	Min	Max	
1/tCLCL	Oscillator Frequency			0	24	MHz
tLHLL	ALE Pulse Width	127		2tCLCL-40		ns
tAVLL	Address Valid to ALE Low	28		tCLCL-13		ns
tLLAX	Address Hold After ALE Low	48		tCLCL-20		ns
tLLIV	ALE Low to Valid Instruction In		233		4tCLCL-65	ns
tLLPL	ALE Low to PSEN Low	43		tCLCL-13		ns
tPLPH	PSEN Pulse Width	205		3tCLCL-20		ns
tPLIV	PSEN Low to Valid Instruction In		145		3tCLCL-45	ns
tpXIX	Input Instruction Hold After PSEN	0		0		ns
tpXIZ	Input Instruction Float After PSEN		59		tCLCL-10	ns
tpXAV	PSEN to Address Valid	75		tCLCL-8		ns
tAVIV	Address to Valid Instruction In		312		5tCLCL-55	ns
tPLAZ	PSEN Low to Address Float		10		10	ns
tRLRH	RD Pulse Width	400		6tCLCL-100		ns
tWLWH	WR Pulse Width	400		6tCLCL-100		ns
tRLDV	RD Low to Valid Data In		252		5tCLCL-90	ns
tRHDX	Data Hold After RD	0		0		ns
tRHDZ	Data Float After RD		97		2tCLCL-28	ns
tLLDV	ALE Low to Valid Data In		517		8tCLCL-150	ns
tAVDV	Address to Valid Data In		585		9tCLCL-165	ns
tLLWL	ALE Low to RD or WR Low	200	300	3tCLCL-50	3tCLCL+50	ns
tAWL	Address to RD or WR Low	203		4tCLCL-75		ns
tQWX	Data Valid to WR Transition	23		tCLCL-20		ns
tQWH	Data Valid to WR High	433		7tCLCL-120		ns
tWHQX	Data Hold After WR	33		tCLCL-20		ns
tRLAZ	RD Low to Address Float		0		0	ns
tWHLH	RD or WR High to ALE High	43	123	tCLCL-20	tCLCL+25	ns

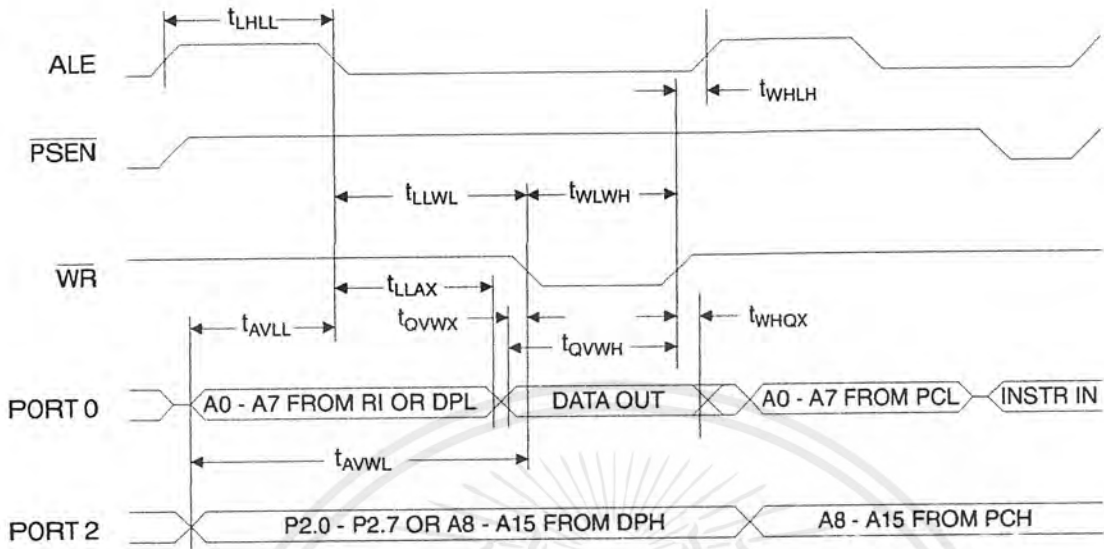
External Program Memory Read Cycle

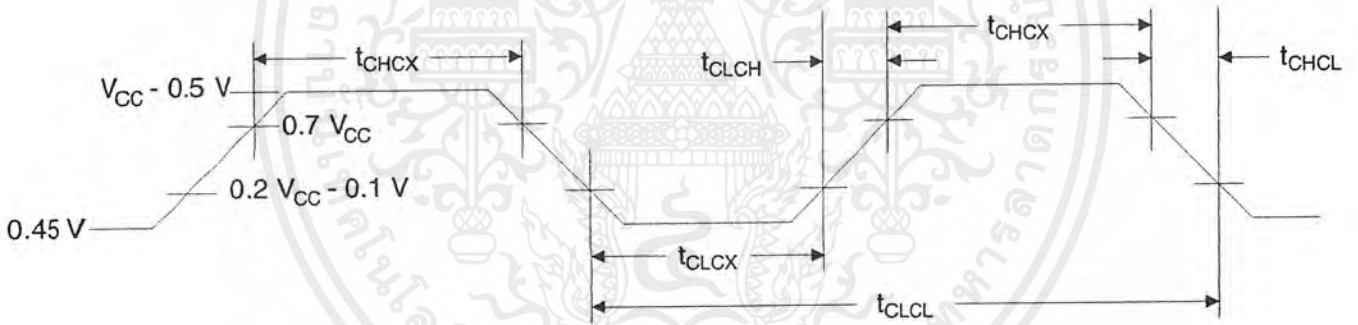
External Data Memory Read Cycle

External Data Memory Cycle

External Clock Drive Waveforms

External Clock Drive

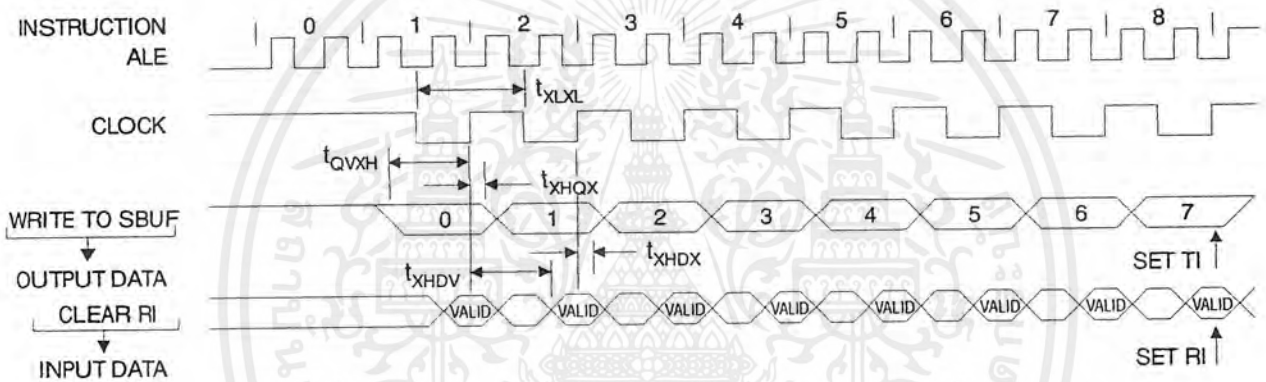
Symbol	Parameter	Min	Max	Units
$1/t_{CLCL}$	Oscillator Frequency	0	24	MHz
t_{CLCL}	Clock Period	41.6		ns
t_{CHCX}	High Time	15		ns
t_{CLCX}	Low Time	15		ns
t_{CLCH}	Rise Time		20	ns
t_{CHCL}	Fall Time		20	ns

Serial Port Timing: Shift Register Mode Test Conditions

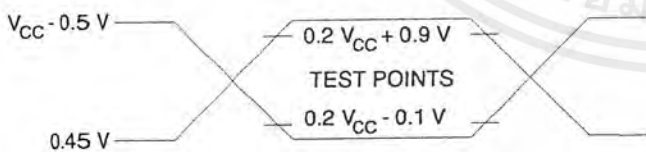
($V_{CC} = 5.0 \text{ V} \pm 20\%$; Load Capacitance = 80 pF)

Symbol	Parameter	12 MHz Osc		Variable Oscillator		Units
		Min	Max	Min	Max	
t_{XLXL}	Serial Port Clock Cycle Time	1.0		$12t_{CLCL}$		μs
t_{QVXH}	Output Data Setup to Clock Rising Edge	700		$10t_{CLCL}-133$		ns
t_{XHQX}	Output Data Hold After Clock Rising Edge	50		$2t_{CLCL}-33$		ns
t_{XHDX}	Input Data Hold After Clock Rising Edge	0		0		ns
t_{XHDV}	Clock Rising Edge to Input Data Valid		700		$10t_{CLCL}-133$	ns

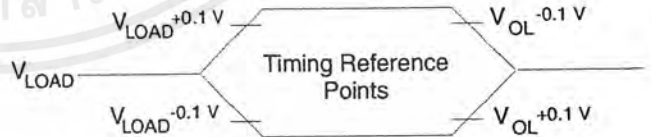
Shift Register Mode Timing Waveforms

AC Testing Input/Output Waveforms ⁽¹⁾ Float Waveforms ⁽¹⁾

Note: 1. AC Inputs during testing are driven at $V_{CC} - 0.5 \text{ V}$ for a logic 1 and 0.45 V for a logic 0. Timing measurements are made at $V_{IH \text{ min.}}$ for a logic 1 and $V_{IL \text{ max.}}$ for a logic 0.

Note: 1. For timing purposes, a port pin is no longer floating when a 100 mV change from load voltage occurs. A port pin begins to float when a 100 mV change from the loaded V_{OH}/V_{OL} level occurs.

Ordering Information

Speed (MHz)	Power Supply	Ordering Code	Package	Operation Range
12	5 V ± 20%	AT89C51-12AC	44A	Commercial (0°C to 70°C)
		AT89C51-12JC	44J	
		AT89C51-12PC	40P6	
		AT89C51-12QC	44Q	Industrial (-40°C to 85°C)
		AT89C51-12AI	44A	
		AT89C51-12JI	44J	
		AT89C51-12PI	40P6	
		AT89C51-12QI	44Q	Automotive (-40°C to 125°C)
		AT89C51-12AA	44A	
		AT89C51-12JA	44J	
5 V ± 10%	AT89C51-12PA	40P6	Military (-55°C to 125°C)	
	AT89C51-12QA	44Q		
	AT89C51-12DM	40D6	Military/883C Class B, Fully Compliant (-55°C to 125°C)	
AT89C51-12LM	44L			
AT89C51-12DM/883	AT89C51-12LM/883	40D6		
		44L		
16	5 V ± 20%	AT89C51-16AC	44A	Commercial (0°C to 70°C)
		AT89C51-16JC	44J	
		AT89C51-16PC	40P6	
		AT89C51-16QC	44Q	Industrial (-40°C to 85°C)
		AT89C51-16AI	44A	
		AT89C51-16JI	44J	
		AT89C51-16PI	40P6	
		AT89C51-16QI	44Q	Automotive (-40°C to 125°C)
		AT89C51-16AA	44A	
		AT89C51-16JA	44J	
AT89C51-16PA	AT89C51-16QA	40P6		
		44Q		
20	5 V ± 20%	AT89C51-20AC	44A	Commercial (0°C to 70°C)
		AT89C51-20JC	44J	
		AT89C51-20PC	40P6	
		AT89C51-20QC	44Q	Industrial (-40°C to 85°C)
		AT89C51-20AI	44A	
		AT89C51-20JI	44J	
		AT89C51-20PI	40P6	
		AT89C51-20QI	44Q	
24	5 V ± 20%	AT89C51-24AC	44A	Commercial (0°C to 70°C)
		AT89C51-24JC	44J	
		AT89C51-24PC	44P6	
		AT89C51-24QC	44Q	Industrial (-40°C to 85°C)
		AT89C51-24AI	44A	
		AT89C51-24JI	44J	
		AT89C51-24PI	44P6	
		AT89C51-24QI	44Q	

Ordering Information

Package Type	
44A	44 Lead, Thin Plastic Gull Wing Quad Flatpack (TQFP)
40D6	40 Lead, 0.600" Wide, Non-Windowed, Ceramic Dual Inline Package (Cerdip)
44J	44 Lead, Plastic J-Leaded Chip Carrier (PLCC)
44L	44 Pad, Non-Windowed, Ceramic Leadless Chip Carrier (LCC)
40P6	40 Lead, 0.600" Wide, Plastic Dual Inline Package (PDIP)
44Q	44 Lead, Plastic Gull Wing Quad Flatpack (PQFP)

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณ บุพพการีและผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่ช่วยสนับสนุน ด้านทุนทรัพย์และกำลังใจที่
ดีเสมอมา ตลอดจน อาจารย์ และเพื่อนที่ให้คำปรึกษา และบุคคลที่สามที่ช่วยในการพิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

สมบูรณ์ มาลานนท์ และ สมคิด วิริยะประสิทธิ์ชัย, แหล่งจ่ายไฟแบบสวิตชิง ห.จ.ก สนพ.

พีทีเอสเซ็นเตอร์ ,2535.

กิตติ สุขคมตันติ “การศึกษาเปรียบเทียบการออกแบบบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์สองชนิด”

วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2537.

พรกิจ ลือจิตติกุล , พงศ์ศักดิ์ เกษมกรกิจ , บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์, ปรินญาณิพนธ์

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,2537.

สมยศ จุณณะปิยะ, การประยุกต์ใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ 8051,สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พิมพ์ครั้งที่ 2 , 2541.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้